საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

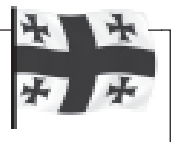

პარასკევი, 23 ივნისი, 2006 წელი.

№ 120 (5460)

იმისთანა ჭმინდა საქმეში, როგორიც ბოჭდეული სიფცეა, ფცეილებით და ჭიჩებით ბეჩთის გაფანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

ნუ გაყვიდით, მოვუარეთ საქართველოს!

ოთამში ჭკვიის ყანაში... და ქართული მაცხოვრებლობა

იხ. მე-4 გვ.

რამ გააცხენა ავტორს ავტობუსი, ახლა სოფელშიც რომ არ დადის?

დევნილთა ქონებას უცხო ვერ დაეპატრონება

იხ. მე-5 გვ.

როდიდან გახდა ბლაგიატორობა სასახელო?

იხ. მე-7 გვ.

ტრაგედია მეტროში

იხ. მე-2 გვ.

ვირტუალური სექსი იმპოტენციის იწვევს

იხ. მე-12 გვ.

მსოფლიოს მეჩვე სოტჩეში

იხ. მე-16 გვ.

იხ. მე-10 გვ.

სოროსმა აღიარა, რომ მხარს უჭერდა „ფერად რევოლუციებს“

იხ. მე-8-10 გვ.

ჰიტლერს... ქუჯოვამ მოიგო ომი?!

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ვითარება კვლავ დაძაბულია

იხ. მე-2 გვ.

◎ უნივერსიტეტი

შოთა ვაშაკიძე -

მეცნიერება ვერ იტანს რადიკალურ ცვლილებებს, თსუ-ში კი ახლა ამის საწინააღმდეგო რამ ხდება

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ვითარება კვლავ დაძაბულია. პროფესორ-მასწავლებელთა ნაწილი აკადემიურ თანამდებობებზე გამოცხადებული კონკურსების შეჩერებას ითხოვს, რექტორის მოვალეობის შემსრულებელი გია ხუბუა კი დათმობაზე წასვლას არ აპირებს და აცხადებს, რომ კონკურსი აუცილებლად ჩატარდება.

„კონკურსების ისტორია“ ჯერ კიდევ რუსუდან ლორთქიფანიძის რექტორობის დროს დაიწყო, თუმცა პროფესურას მაშინ ჯერ კიდევ ჰქონდა სამართლიანი სასამართლოს იმედი.

სიტუაცია უკიდურესად მას შემდეგ დაიძაბა, რაც გია ხუბუამ ახალი კონკურსი გამოაცხადა, რომელიც თანამშრომელთა რიცხვის 800-მდე შემცირებას გულისხმობს. კონკურსში მონაწილეთა განაცხადების შეტანის ბოლო ვადა 23 ივნისია.

უნივერსიტეტის პროფესურამ კონკურსის ჩატარებას წინააღმდეგობა გაუწია, თუმცა ბოიკოტი არ შედგა, რის შემდეგაც მათ თავად გია ხუბუას გადადგომა მოითხოვეს, მაგრამ ასევე უშედეგოდ.

პროფესორ-მასწავლებლები უკვე სამი დღეა პროტესტის ნიშნად აქციებს მართავენ, მაგრამ გია ხუბუა მტკიცედ აცხადებს, რომ მათი მოსაზრებების გათვალისწინებას არ აპირებს.

„ინტერპრესნიუსი“ უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით პროფესორ შოთა ვაშაკიძეს ესაუბრა, რომელიც აშშ-დან ჩამოვიდა და თსუ-ში ახალი პროექტის განხორციელებას გეგმავს.

— გატონო შოთა, რამდენადაც ვიცი, თქვენ უერთდებით თსუ-ს პროფესორ-მასწავლებლების მოთხოვნებს, კონკრეტულად, რა სურთ პროფესორებს?

— პროფესორ-მასწავლებლებს სურთ ძალიან მარტივი რამ — დაცული იყოს კანონი, რომელიც ითვალისწინებს უნივერსიტეტში კადრების სწორად გადახალისებას. გადახალისება მოხდეს არა ცენტრალიზებულად და პროფესურის მხრიდან ყოველგვარი კონტროლის გარეშე, არამედ ისე, როგორც კანონშია გაწერილი. კანონში წერია, რომ ჯერ უნდა მოხდეს არსებული კადრების დასტა-გილურება, შემდეგ მათ უნდა აირჩიონ რექტორი და საბჭოები, რომლებმაც უნდა გამოაცხადონ კონკურსი. მინდა აღვნიშნო, რომ რატომლაც საქართველოში მცდარი აზრი მუსირებს, რომ ეს ამერიკული სისტემაა და იქაურ უნივერსიტეტებში კონკურსები ტარდება. ეს მცდარი აზრია და აბსოლუტურად ეწინააღმდეგება ამერიკის უნივერსიტეტების პრინციპს. როდესაც გახდები პროფესორი, იქ არავითარ კონკურსში არ მონაწილეობ. კონკურსები ტარდება ადგილზე მიღების დროს, ასეთი კონკურსები აქაც არის.

— გატონო შოთა, მიუხედავად პროფესორ-მასწავლებელთა პროტესტისა, რექტორი, პრაქტიკულად, არანაირ დათმობაზე არ მიდის და არც ერთი ნაბიჯით უკან არ იხევს. როგორ ფიქრობთ, რა არის ამის მიზეზი?

— მე ძნელად წარმოედგინა ასეთი სიჯიუტე და რით აიხსნება ეს, არ ვიცი. თუ უნივერსიტეტის დანგრევაა საჭირო, ეს სწორი გზაა. აშკარაა, რომ ეს არ წაადგება უნივერსიტეტის აღორძინებას. პროფესორი თუ ამ მდგომარეობაშია და მით უმეტეს, თუ შენ უნივერსიტეტის თანამშრომელთა ხუთჯერ შემცირება გსურს, უბრალოდ, უნდა იცოდე, რომ ეს არის უაღრესად დიდი სტრესი. უნივერსიტეტს კი სჭირდება საკმაოდ წყნარი გარემო, რომ სამეცნიერო მუშაობა მიმდინარეობდეს. ამიტომ აშშ-ში ყველაზე უფროსტაბილური პროფესორის სამუშაოა. ეს იმიტომ, რომ მეცნიერება ვერ იტანს სწრაფ სვლას და რადიკალურ ცვლილებებს. უნივერსიტეტში კი ახლა ამის საწინააღმდეგო რამ ხდება. დიდი კორპორაციებიც რომ ავიღოთ, მათი ერთი მესამედით შემცირება, პრაქტიკულად იწვევს მის მთლიან პარალიზებას და მათი რეაბილიტაცია არ ხერხდება. ეს არის საზოგადოებრივი კანონებიდან გამომდინარე. 80 პროცენტით შემცირების პრეცედენტი ისტორიას არ ახსოვს.

— ამ გოლო დროს ხშირად აცხადებენ, რომ გია ხუბუა მხოლოდ შემსრულებელია და პროცესებს თსუ-ში განათლების მინისტრი მართავს. როგორ ფიქრობთ, ლომაიას ინიციატივაა ის, რაც ამჟამად უნივერსიტეტში ხდება?

— რადგან ასეთი აზრი გავრცელდა, ამას შესაძლოა საფუძველი ჰქონდეს, თუნდაც ის ფაქტი, რომ რექტორი ინიშნება სამინისტროს მიერ, ეს უკვე იმაზე მიუთითებს, რომ ლომაიას საკმაოდ დიდი გავლენა აქვს. რა თქმა უნდა, ეს ავალებს რექტორს, რომ დაიცვას არა უნივერსიტეტის ინტერესები, არამედ შეასრულოს დავალება. ამიტომ ძალიან საშიშია გარედან წარმომადგენლის დანიშვნა. ასეთი რამ დაუშვებელია ნორმალურ საუნივერსიტეტო ცხოვრებაში.

— გატონო შოთა, თუ გია ხუბუა კვლავ არ წამოვა დათმობაზე, ამ შემთხვევაში რას აპირებთ?

— უნივერსიტეტში ჯგუფია შექმნილი, რომელიც ამაზე მსჯელობს. ძალიან მახარებს, რომ უნივერსიტეტში დაიწყო დემოკრატიული მექანიზმების ჩამოყალიბება. ხალხი მიხვდა, რომ თავად უნდა შექმნას დემოკრატიული ორგანო. ასეთი რამ საქართველოს ისტორიაში არ მომხდარა. უნივერსიტეტში მიმდინარეობს სწორი პროცესები. ხალხზე არის დაყრდნობილი ის საბჭო, რომელიც ჩამოყალიბდა. ვნახოთ, ვინ გაიმარჯვებს, ჭეშმარიტი დემოკრატია თუ დიქტატურა.

— თქვენი პროგნოზი როგორია?

— არ ვიცი, პროგნოზი საერთოდ უმადური საქმეა. საკმაოდ მძიმე სიტუაციაა და ეს არის ლაკმუსის ტესტი, რომლითაც გაირკვევა, რეალურად რა მყარდება საქართველოში - დემოკრატია თუ დიქტატურა.

ნათია ლეშკაშელი

ინტერპრესნიუსი

კონსტანტინე გამსახურდია გმობს

პოლიტიკური მოძრაობა „თავისუფლების“ ლიდერი კონსტანტინე გამსახურდია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს „ეროვნული ცნობიერების გამომხატველ ინსტიტუტებთან საქართველოს ხელისუფლების ბრძოლად“ აფასებს.

გამსახურდიას განცხადებით, ეროვნულ ცნობიერებასთან და მის გამომხატველ ინსტიტუტებთან ბრძოლა ახალ ფაზაში შევიდა, რისი ნათელი დადასტურებაა, უნივერსიტეტში განვითარებული მოვლენები. მისივე აზრით, თსუ-ში დღეს რეფორმის სახელით, „საეჭვო რეპუტაციის ხელმძღვანელების“ ხელით, მეცნიერების ღირსების შემლახველი ცვლილებები ხორციელდება.

კონსტანტინე გამსახურდია უნივერსიტეტის დღევანდელი ხელმძღვანელების მიერ გაცემულ ბრძანებას და „პოლიციის მიერ უნივერსიტეტის პროფესურის ვანდალურ დარბევას“ აპროტესტებს. აღნიშნულ

ფაქტთან დაკავშირებით ქართული საზოგადოების ელიტის დუმილს და უმოქმედობას იგი „გულგრილობის გამოხატულებად“ აფასებს.

პოლიტიკური მოძრაობა „თავისუფლების“ ლიდერი სრულ თანადგომას უცხადებს უნივერსიტეტს „ღირსებისა და საკუთარი სახით შენარჩუნებისთვის ბრძოლაში“.

◎ აფხაზეთი

ორი სია - „გმირული“ და „ყოფითი“

21 ივნისს აფხაზეთის თვითაღიარებულმა სეპარატისტულმა ხელისუფლებამ სოხუმში მოსკოვის საგხელმწიფო ოლქის სანატორიუმ „სოხუმში“, სადაც განთავსებულია რუსეთის საომარი ძალების შტაბი, დიდი ზარზეიმით აღნიშნა კონფლიქტის ზონაში — აფხაზეთში სამშვიდობო ძალების შემოყვანის 12 წლისთავი.

ზეიმზე რუსი ჯარისკაცების გმირობისა და თავდადების მაგალითად ისიც აღინიშნა, რომ სამშვიდობო ძალების შემოყვანიდან — 1994 წლის 21 ივნისიდან დაღუპულია 97 მშვიდობისმყოფელი, ამ გოლო ორი თვის განმავლობაში კი უგედური შემთხვევის მსხვერპლი გახდა 8 მშვიდობისმყოფელი.

გასაკვირია, რომ ხელმძღვანელობა დაღუპული მშვიდობისმყოფელების სხვადასხვა რიცხვს ასახელებს. რამდენიმე თვის წინათ დაასახელეს 102 დაღუპული სამხედრო.

მათ, უბრალოდ ეშლებათ, არ იციან რომელი დაღუპული რომელ სიაში ჩათვალონ, „გმირულში“ თუ „ყოფითში“, რადგან გევრი მშვიდობისმყოფელი დაღუპულია ურთიერთშელაპარაკებისას, „საქმის გარჩევისას“, ზოგი სიმთვრალეში ზღვაში დაიხრჩო, ზოგმა პირადი იარაღით თავი მოიკლა, ზოგმა თავი ჩამოიხრჩო, ზოგმა ერთმანეთი დაცხრილა და სხვ.

◎ თვითმკვლელობა

ტრაგედია მეტროში

გუშინ დილით მეტროსადგურ „ვარკეთილის“ გაძარცვაზე შეკრებილი ადამიანები საზარელი თვითმკვლელობის შემსწრენი გახდნენ.

ხანდაზმული ქალბატონი გაქნიდან რელსებზე მაშინ გადაეშვა, როცა მატარებლის ვაგონი დიდი სიჩქარით მოძრაობდა. მისი დროულად შეჩერება-დამუხრუჭება სრულიად შეუძლებელი იყო და ამიტომაც ფატალური შედეგი მემანქანეებმა თვიდან ვერ აიცილა.

მომხდარი ფაქტის გამო თბილისში მეტროპოლიტენის მუშაობა კარგახანს პარალიზებული იყო და ჩვეულად მხოლოდ მაშინ ამუშავდა, როცა თვითმკვლელის ცხედარი ქალაქის პროზექტურაში გადაასვენეს.

შემდგომში გაირკვა, რომ ამგვარი ულმოგელი განაჩენი საკუთარ თავს აფხაზეთიდან დევნილმა, 62 წლის ქალბატონმა ლუარა ლატარიამ გამოუტანა.

ხალხში ატეხილ მითქმა-მოთქმას თუ დავენდობით, გარდაცვლილი ფსიქიკურად შეურაცხადი იყო და იგი თავისი ძმის ოჯახში, სადაც შე-

კედლებული იყო, ჩაკეტილიც კი ჰყავდათ.

უგედური შემთხვევის ადგილზე გუშინ დილიდანვე სამართლდამცავები და მეტროპოლიტენის ხელმძღვანელობა იყო თავშეყრილი.

მანუჩარ მეგრელიშვილი

◎ ინფორმაცია

გენდერული თანასწორობა პრიორიტეტად იქცა

სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ გუშინ მუშაობა დაიწყო საერთაშორისო კონფერენციამ სახელწოდებით „ქალთა მონაწილეობის გაძლიერება დემოკრატიულ პროცესებში“.

კონფერენცია საქართველოს ქალთა საკითხებზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების კოალიციის მიერ და ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის გიუროს მონაწილეობით არის ორგანიზებული.

როგორც კონფერენციაზე გამოსვლისას პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო გურჯანაძემ აღნიშნა, საქართველოში გენდერული თანასწორობის საკითხები მნიშვნელოვან პრიორიტეტად იქცა. მისი თქმით, პარლამენტში ჩამოყალიბებულია საკონსულტაციო საბჭო, რომელიც ამ საკითხებზე მუშაობს და კოორდინირებულად მოქმედებს მთავრობაში შექმნილ სპეციალურ კომისიასთან ერთად.

ინტერპრესნიუსი

იმერული... აფხაზური მწვანილი — რუსეთში

გოლო პერიოდში რუსეთთან შექმნილი პრობლემების გამო, მწვანილით დატვირთული ავტომანქანები იმერეთის რეგიონიდან რუსეთში გააქვთ აფხაზეთის ტერიტორიიდან, როგორც აფხაზური საქონელი. ავტომანქანები რუსეთის ფედერაციაში გადადიან წალენჯიხის რაიონის სოფელ მუჟავადან, გალის რაიონის სოფელ საგერიოს გავლით, ცალკეულ შემთვხევაში — სოფლების განმუხურის და რუხის ხიდებითაც.

არსებული ინფორმაციით, ამგზნებს აკონტროლებს ცნობილი კრიმინალური ელემენტი ოთარ ტურანგა. ერთი დატვირთული ავტომანქანის ფასი 7 ათასი დოლარი. აქედანოთარტურანგას ნახევარი თანხა შეაქვს სახელმწიფოხაზინაში, ხოლო, ნახევარი თანხის საფასურად ავტომანქანებს რუსეთის კონ უფლებას.

სანდრო ალექსიძე

◎ სისტემის სტრატეგია

მალე ხელმისაწვდომი ჯანდაცვის სისტემა გვექნება?

გუშინ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრმა ლადო ჭიპაშვილმა საზოგადოებას ჯანდაცვის სახელმწიფო სისტემის სტრატეგია გააცნო. „რეფორმები ემსახურება იმას, რომ გამოსწორდეს თითოეული მოქალაქის ჯანმრთელობა და ეკონომიკური ყოფა, განურჩევლად ასაკისა, საცხოვრებელი ადგილისა და ფინანსური მდგომარეობისა“, — აღნიშნა ჯანდაცვის მინისტრმა ლადო ჭიპაშვილმა.

მისივე განმარტებით, რეფორმები მიზნად ისახავს ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას, პროფესიული სტანდარტების ამაღლებას და მკურნალობის ეფექტიანობის გაზრდას, ანუ დინერგება სამეტაპიანი ჯანდაცვის სისტემა, სადაც ძირითადად, ყურადღება გამახვილდება ადგილობრივი საოჯახო მედიცინის ცენტრებზე.

„ქვეყნის მოსახლეობის 80 პროცენტი მკურნალობის სპეციალიზებულ კურსს არ საჭიროებს. მათი მკურნალობაც და განკურნებაც ოჯახის ექიმთან არის შესაძლებელი. უახლოეს მომავალში სოციალურად დაუცველი ოჯახებისათვის სამედიცინო დახმარების სისტემა შევა ძალაში. მათ შორის ავადმყოფის შემთხვევები ყველაზე ხშირია. ამისათვის სახელმწიფომ გიუჯეტიდან 16 მლნ. ლარი გამოყო. პარალელურად დაიწყო 350 მლნ. ლარის ინვესტირება ჯანდაცვის სისტემის ინფრასტრუქტურაში. წარმატება ერთ დღეში არ მიიღწევა, წინ დიდი გამოცდა გველოდება, მაგრამ ჩვენ გვაქვს მოქნილი სტრატეგია და რწმენა, რომ ის გაამართლებს და მოკლე დროში სტაბილური და ხელმისაწვდომი ჯანდაცვის სისტემა გვექნება“, — განაცხადა ლადო ჭიპაშვილმა ბრიფინგზე.

◎ კონფლიქტის ზონა

მეთიუ ბრაიზა თბილისს ურჩევს იფიქროს საერთაშორისო პოლიციური ძალების შექმნაზე

„ქართულ-ოსური კონფლიქტის მხარეები უნდა იყვნენ კონსტრუქციულები, რაციონალურები და რაც შეიძლება ნაკლებად ემოციურები, და ყოველივე ეს გახდება წარმატების საფუძველი“, – განუცხადა თბილისში ჟურნალისტებს შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში მეთიუ ბრაიზამ საქართველოს სახელმწიფო მინისტრთან გიორგი ხაინდრავასთან შეხვედრის შემდეგ.

როგორც ამერიკელმა დიპლომატმა აღნიშნა, გასულ კვირას ბრიუსელში გამართულ ევროპელ დონორთა კონფერენციაზე ქართული მხარე გამოვიდა კონსტრუქციულად და დასაბუთებულად და კონფერენციაზე წარმოდგენილმა ყველა სახელმწიფომ კიდევ ერთხელ დაუჭირა მხარი კონფლიქტის მოწესრიგებას საქართველოს საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ფარგლებში. რაც შეეხება აფხაზეთის კონფლიქტს, ბრაიზას თქმით, იქ მთავარი ყურადღება უნდა გამახვილდეს მშობლიურ კერებში ყველა ლტოლვილის დაბრუნებაზე და ეს უნდა მოხდეს რეგიონის მთელ ტერიტორიაზე.

შეეხო რა საქართველოს პარლამენტის განზრახვას ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური კონფლიქტების ზონებში რუსი ცისფერჩაჩქნიანების საერთაშორისო სამშვიდობო კონტინგენტით შესვლის თაობაზე, მეთიუ ბრაიზამ აღნიშნა, რომ ეს არის „პარლამენტის სუვერენული უფლება, რომელიც გამოხატავს ქართველი ხალხის ნებას-სურვილს“, და ურჩია საქართველოს მთავრობას, იფიქროს საერთაშორისო პოლიციური ძალების შექმნაზე.

REGNUM საინფორმაციო სააგენტო.

ნინო ბურჯანაძე მიესალმება

პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ კომენტარი გააკეთა შინაგან საქმეთა მინისტრის ვანო მერაბიშვილის და სამხრეთ ოსეთის დე-ფაქტო შს მინისტრის მიხეილ მინაკაევის შეხვედრასთან დაკავშირებით.

მან აღნიშნა, რომ ცხინვალის რეგიონში დამძიმებულია კრიმინოგენური ვითარება, აქედან გამომდინარე, ნებისმიერი შეხვედრა, რომელიც ამ ვითარების განმუხტვას შეუწყობს ხელს, მნიშვნელოვანი და მისასალმებელია.

შეხვედრაზე მხარეები ქართულ და ოს სამართალდამცავებს შორის თანამშრომლობისა და მხარეთა სამართალდამცავთა საკოორდინაციო ცენტრის შექმნის საკითხებზე იმსჯელებენ.

ინტერპრესნიუსი

ოთხმხრივი შეხვედრა ცხინვალში

ცხინვალში შერეული საკონტროლო კომისიის ქართული, სამხრეთ ოსური, ჩრდილოეთ ოსური და რუსული მხარეების თანათავმჯდომარეების შეხვედრა გაიმართება, რომელზეც ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში არსებული ვითარება და 14 ივნისს ბრიუსელში დონორთა კონფერენციაზე მილებული გადაწყვეტილება განიხილება.

როგორც ცნობილია, ამ გადაწყვეტილების თანახმად, რეგიონში განსახორციელებელ სარეაბილიტაციო პროექტებზე დასავლელი დონორები 7.9 მილიონი ევროს გამოყოფენ.

ოთხმხრივი შეხვედრის პარალელურად, გაიმართება საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ვანო მერაბიშვილისა და „სამხრეთ ოსეთის“ დე-ფაქტო მთავრობის შინაგან საქმეთა მინისტრის მიხაილ მინძაევის შეხვედრა, რომელზეც, სავარაუდოდ, ქართველ და ოს სამართალდამცავთა საკოორდინაციო ცენტრის შექმნის საკითხი განიხილება.

კოკოითის ხელისუფლების მორიგი დეზინფორმაცია

საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩო გამოეხმაურა „სამხრეთ ოსეთის“ პრესისა და ინფორმაციის კომიტეტის მიერ გავრცელებულ განცხადებას, რომლის თანახმად, თითქოს აშშ-ს ელჩი ესწრება საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომებს, ხოლო 2006 წლის 9 ივნისს სამხრეთ ოსეთში მომხდარ ინციდენტში მონაწილეობდნენ აშშ-ს ინსტრუქტორები.

აშშ საელჩოში ამასთან დაკავშირებით აცხადებენ, „სამხრეთ ოსეთის“ პრესისა და ინფორმაციის კომიტეტის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია სინამდვილეს არ შეესაბამება.

აშშ-ს ელჩი არ ესწრება საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომებს, აშშ-ს არ ჰყავს ინსტრუქტორები ან კონსულტანტები, რომლებიც ხელს შეუწყობდნენ სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის კონფლიქტურ ზონებში დაძაბულობის ესკალაციას. აშშ მხარს უჭერს სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით მოგვარებას. ამასთან, აშშ მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას მის საყოველთაოდ აღიარებულ საზღვრებში, – ნათქვამია საელჩოს განცხადებაში.

მედიანიუსი

◎ ინფორმაცია

ეუთოს თავმჯდომარე — საქართველოში

საქართველოს გუშინ სამუშაო ვიზიტით ეწვია ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე, ბელგიის სამეფოს საგარეო საქმეთა მინისტრი კარელ დე გუხტი.

ვიზიტის ფარგლებში დაგეგმილია შეხვედრები საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილთან, პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძესთან, პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ნოღაიდელთან, საგარეო საქმეთა მინისტრ გელა ბეჟუაშვილთან, აგრეთვე არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან.

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე დღეს ცხინვალის რეგიონს ეწვევა.

ბათუმის მერი თანამდებობას ტოვებს

ბათუმის მერი თანამდებობას ტოვებს. მურმან ბერიძე მერის მოვალეობის შემსრულებლად „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ დაინიშნა.

მერის მოვალეობის შემსრულებლის თანამდებობას ვიცე-მერი, 31 წლის ირაკლი თავართქილაძე შეასრულებს. იგი მანამდე ტურიზმის დეპარტამენტსაცხელმძღვანელობდა. მურმან ბერიძეს აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრად წარადგენენ. საკადრო გადაადგილების კონკრეტულ მიზეზებზე არ საუბრობენ.

ინტერპრესნიუსი

◎ როგორ ვცხოვრობთ?

„ელექტროტარიფის“ ფარდის მიღმა

ელექტროენერგია თანამედროვე მსოფლიოში ყველაზე უნივერსალური ენერგოშემცველი და აუცილებელი კომპონენტია როგორც წარმოებისთვის, ასევე მოსახლეობის ყოველდღიური ყოფისთვის. ამიტომ არ არის გასაკვირი, რომ საზოგადოებრიობა ელექტროენერგიის ტარიფის ყოველ ცვლილებას შესაბამისი პოზიციებიდან აღიქვამს. სამართლიანობა მოითხოვს აღვნიშნოთ ისიც, რომ ბოლო წლებში საქართველოში სხვადასხვა სახეობის პროდუქციაზე სამომხმარებლო ფასები ელექტროენერგიის ფასზე გაცილებით მეტად გაიზარდა...

აღსანიშნავია ისიც, რომ ელექტროენერგიაზე ტარიფის მატება მართო საქართველოში არ ხდება. კერძოდ, ბოლო სამი-ოთხი წლის განმავლობაში სომხეთში იგი 26,8 პროცენტით გაიზარდა, უკრაინაში – 20,8 პროცენტით, ლატვიაში – 27,8 პროცენტით, ლიტვაში – 30,2 პროცენტით, ესტონეთში – 55,7 პროცენტით, უნგრეთში – 87,9 პროცენტით, რუსეთში – 97,9 პროცენტით და ა. შ.

მიუხედავად ამისა, მოხმარებულ ელექტროენერგიაზე გაზრდილმა ტარიფმა, რომელიც წლეულს ზაფხულის დადგომასთან ერთად ამოქმედდა, მოსახლეობასა და მეწარმეებში აშკარად ნეგატიური რეაქცია გამოიწვია. ამის თაობაზე ბევრი ითქვა და დაიწერა, ხოლო გამოსვლებისა და პუბლიკაციების ტონი მკვეთრად უარყოფითი იყო. ამასთან დაკავშირებით ერთი მოსაზრება მინდა გაგიზიაროთ: საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკიძ, რომელმაც ელექტროენერგიის ტარიფის გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო, სახელმწიფო უწყებაა, სადაც ჩვეულებრივი მოქალაქეები მუშაობენ, რომლებიც ყველა გადასახადს სხვებივით იხდიან. მაშასადამე მათაც, ისევე როგორც სხვებს, უნდა ადარდებდეთ ელექტროენერგიაზე ფასის ზრდა, რაც, თავის მხრივ, პირდაპირ მოქმედებს სხვა სახის პროდუქციაზე თუ მომსახურების საფასურის ზრდაზე. მაშ რატომ მოხდა ასე, თანაც ბოლო წლების მანძილზე უკვე მერამდენედ? ამის გასარკვევად, თუ რა არის „ელექტროტარიფის“ ფარდის მიღმა, ისევ სემეკს მივაშურე და სპეციალისტებს ვესაუბრე.

ელექტროენერგეტიკაში სატარიფო პოლიტიკა, ძირითადად, ორი ფაქტორით – დარგის ზოგადი მდგომარეობითა და მის წინაშე მდგომი ამოცანებით განისაზღვრება. მიუხედავად ბოლო დროს მთავრობის ძალისხმევისა, სადღეისოდ ელექტროენერგეტიკაში მაინც, რბილად რომ ვთქვათ, არასახარბიელო მდგომარეობაა, რაც თუნდაც იმაში გამოიხატება, რომ ფინანსურ კრიზისთან ერთად ელექტროენერგიის წარმოება მოყოლებული 1994 წლიდან თითქმის ერთ დონეზეა გაყინული. ამასთან, გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ქვეყნის სტაბილური 24-საათიანი ელექტრომომარაგება, რაც ამჟამად ხორციელდება, ელექტროგალანსში თბოელექტროსადგურებში გამომუშავებული წილის გაზრდას განაპირობებს. თბოსადგურებში ელექტროენერგიის წარმოება კი, ჰიდროელექტროსადგურებთან შედარებით, გაცილებით ძვირია. გარდა ამისა, როგორც სემეკის სპეციალისტები აცხადებენ, ელექტროენერგიის გამომუშავება ჰესებში გაძვირდა და თანაც გაძნელდა მათი სრული აღდგენა-რეაბილიტაციის პროცესის დაუსრულებლობის გამო, ვინაიდან ის სოლიდურ ინვესტიციებს საჭიროებს.

ელექტროენერგიის საცალო (ერთი კილოვატსაათისძ ფასი სხვადასხვა კომპონენტებისგან ყალიბდება და, ძირითადად, წარმოების (გენერაციისძ გადაცემა-დისპეტჩერიზაციისა და განაწილების ტარიფებისგან შედგება. აღსანიშნავია, რომ ბოლოს გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის ტარიფი არ შეცვლილა, ხოლო დანაკარგებისა და ვალის მომსახურების კომპონენტი შემცირდა კიდეც 26,5 პროცენტით. წარმოების ტარიფი ყოველ კილოვატსაათზე დაახლოებით 1,6 თეთრით გაიზარდა და მისი ძირითადი ნაწილი (84 პროცენტიძ თბოსადგურებზე მოდის. **ზრდა კი განაპირობა ბუნებრივი გაზის ფასისა და მთლიანად გამომუშავებულ ელექტროენერგიაში თბოელექტროსადგურების წილის მატებამ (შესაბამისად, 70 და 15 პროცენტითიძ.** ამის შედეგად, ელექტროენერგიის მთლიან წლიურ ღირებულებაში თბოსადგურების წილმა 63 პროცენტს მიაღწია, რომელთათვის წლის განმავლობაში საჭიროა 110 მილიონი დოლარის ღირებულების 895 მილიონი კუბური მეტრი ბუნებრივი გაზის შესყიდვა.

ქვეყანაში ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფის ზრდის დანარჩენი 16 პროცენტი ჰესებზე მოდის. იგი ეძვს ჰიდროელექტროსადგურს – ლაჯანურჰესს, გუმათეხესების კასკადს, შორეხესს, აწეხესს, რიონეხესსა და ძევრულჰესს – მოემატა. ამის შედეგად, საშუალო შეწონილი ტარიფი 0,26 თეთრით გაიზარდა. **აღნიშნული ჰესები დიდი ხანია საპროექტო სიმძლავრეებზე დაბალი მაჩვენებლით მუშაობენ და სოლიდურ ინვესტიციებს საჭიროებენ, რის გამოც ახლა საპრივატიზაციოდ არიან გამოტანილი. ცხადია, რომ შესაბამისი უკუგების გარეშე არც ერთი ინვესტორი მათ აღდგენა-რეაბილიტაციაზე თანხებს არ გაიღებს, ტარიფის აღნიშნული მატება კი, როგორც სემეკში აცხადებენ, ამ თვალსაზრისით მინიმალურად აუცილებელია.**

როგორც ცნობილია, განაწილების ტარიფი (ანუ გამანაწილებელი კომპანიების მომსახურების ფასიძ თბილისისთვის და რეგიონებისთვის ცალ-ცალკე განისაზღვრა. თბილისისთვის მთლიანი ტარიფის ეს ნაწილი გაიზარდა 0,56 თეთრით, რაც, უმთავრესად, ინფლაციამ განაპირობა. ასევე აღსანიშნავია ისიც, რომ სს „თელასის“ მოთხოვნა განაწილების ტარიფის მომატებაზე, სემეკმა მხოლოდ 7,4 პროცენტით დააკმაყოფილა.

სხვა საკითხია რეგიონები, სადაც ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფის ზრდა, მათ ახლანდელ მატებაში, ყველაზე დიდია, რასაც, სემეკის სპეციალისტების აზრით, ობიექტური მიზეზები აქვს. **მათ შორისაა გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიაზე მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის გადაცემა და, რაც მთავარია, განაწილების ძსელის საკალალო მდგომარეობა, რომელიც ბოლო 15 წლის განმავლობაში რამდენჯერმე გაძარცვეს.** ამიტომ იგი ძირეულ რეკონსტრუქციას საჭიროებს. მოსაწესრიგებელია, ასევე, ინდივიდუალურად გახარჯული ელექტროენერგიის აღრიცხვა. ხაზი უნდა გავუსვათ იმასაც, რომ **რეგიონებში 710 ათასი აბონენტიდან დაახლოებით 450 ათასის, ანუ 76 პროცენტის, მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის დარიცხვა ჯერჯერობით კვლავაც კომუნალური მრიცხველებით ხორციელდება.**

არანაკლებ მნიშვნელოვანია ელექტრომომარაგების 24-საათიანი რეჟიმის შენარჩუნებაც, რაც 1990 წლიდან მხოლოდ ბოლო დროს იქნა მიღწეული. ამ ფაქტორის გათვალისწინება დარგის სპეციფიკის გათვალისწინების აუცილებლობითაა განპირობებული. საძმე ის გახლავთ, რომ ელექტროენერგია განსაკუთრებული საქონელია, მასზე მოთხოვნა-მიწოდების საყოველთაო კანონები ისე არ მოქმედებს, როგორც სხვა სახეობის პროდუქციაზე. კერძოდ, **ელექტროენერგიაზე მოკლევადიანი მოთხოვნილება უმნიშვნელოდაა დამოკიდებული მის ფასზე, ხოლო თავად მოთხოვნილებას კი მერყეობის დიდი ამპლიტუდა აქვს და, ზოგჯერ, 200 პროცენტსაც აღწევს, რაც დღეღამის მონაკვეთითა და სეზონურობითაა განპირობებული.** არადა, ელექტროენერგიის ესოდენ დიდი მარაგის შექმნა შეუძლებელია. ამიტომ, **არასასურველი სიტუაციების თავიდან ასაცილებლად აუცილებელია თავისუფალი სიმძლავრეების არსებობა, რაც, ცხადია, სათანადო ხარჯს საჭიროებს, მით უმეტეს, რომ დამატებითი და სარეზერვო სიმძლავრეების შექმნა თბოსადგურების (ანუ ძვირადღირებული ელექტროენერგიისძ ხარჯზე ხდება. დარგის სპეციალისტებს მიაჩნიათ, რომ თუკი უარვყოფთ ასეთი სიმძლავრეების საჭიროებას, ეს ელექტროსისტემას ძვეყანას ზიანს მოუტანს, მომხმარებელი კი, შესაბამისად, ენერგიის მიმწოდებელთა გავლენის ძვეშ მოექცევა.**

სპეციალისტები იმასაც ალიარებენ, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მოხმარებულ ელექტროენერგიაზე ტარიფის ზრდა, ხარჯის თვალსაზრისით, დასაბუთებულია, ფაქტი ფაქტად რჩება: საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილი სადღეისოდ ნაკლებად გადახდის უნარიანია. ამიტომ, ელექტროენერგიის საფასურიდან, დაბალშემოსავლიანი მომხმარებლის დაცვის მიზნით, ე. წ. „საფეხურებრივი ტარიფი“ დაწესდა, რომელიც გახარჯული ელექტროენერგიის პროპორციულად იცვლება. ამ გადაწყვეტილებით სემეკმა ელექტროენერგიის საფასურის გადახდაში გარკვეული შეღავათი გაუწია სოციალურად დაუცველ ფენებს და, მეორე მხრივ, სტიმული მისცა ელექტროენერგიის მოჭირნედ ხარჯვას.

სემეკში იმასაც აცხადებენ, რომ ელექტროენერგიის ტარიფის ზრდის მხოლოდ მოსახლეობის ცხოვრების დონესთან დაკავშირება მისი წარმოება-მიწოდებისთვის საჭირო ხარჯის გაუთვალისწინებლად მართებული არ არის. მათი აზრით, ჩვენ არ ვცხოვრობთ ისე, როგორც უნდა ვცხოვრობდეთ, მაგრამ ნორმალურად ვერც ვერასოდეს ვიცხოვრებთ, თუკი რეალური ფასების დადგენის გზას არ დავადექით. თუკი ელექტროენერგია გაიყიდება იმაზე იაფად, ვიდრე ის ღირს, მაშინ ვერც მისი მწარმოებელი, ვერც მიმწოდებელი კუთვნილ ანაზღაურებას ვერასოდეს მიიღებს, ხოლო დარგი, უკეთეს შემთხვევაში, ისეთივე დეფიციტური იქნება, როგორც სადღეისოდ არის, ანდა, შესაძლოა, სულაც კოლაფსში აღმოჩნდეს.

საგულისხმოა ისიც, რომ XXI საუკუნის ელექტროენერგიაზე ყველა ქვეყანას როდი მიუწვდება ხელი: მსოფლიო ენერგეტიკული საბჭოს მონაცემებით, დედამიწის მოსახლეობის ერთი მესამედი, ანუ დაახლოებით ორი მილიარდი კაცი მას საერთოდ არ ხმარობს...

ალბათ, არავის გვინდა, რომ საქართველოს მოსახლეობაც მათ რიცხვში აღმოჩნდეს.

ოთარ ტურაგელიძე

◎ ინფორმაცია

აჭარიდან მეხუთე რუსული ეშელონი გავიდა

საქართველოდან რუსული სამხედრო ტექნიკით დატვირთული კიდევ ერთი ეშელონი გავიდა. ამჯერად 18 ვაგონი გათუმიდან სომხეთის მიმართულებით გაემართა. ვაგონებში ჩატვირთული იყო ავტომატური ზეთის გასამართი, საწვავის გადასაქაჩები და ასევე ზეთის ორი გადასაქაჩი აგრეგატი, ორი საწვავის გასამართი, 17 საველე სამზარეულო და 24 ერთეული 25 და 4-ტონიანი წყლის ავზები. სამხედრო ტექნიკა რუსეთის ფედერაციის მე-12 სამხედრო გაზის ტექნიკის შესანახი ნაწილიდან გამოიტანეს. სამხედრო გაზიდან ტვირთი გათუმის სატვირთო რკინიგზის სადგურამდე ორი დღის განმავლობაში გადაჰქონდათ. ამჯერად აჭარა რუსული სამხედრო ტექნიკით დატვირთულმა მე-5 ეშელონმა დატოვა.

მედიანიუსი

◎ აფორიაქებული განწყობით

ეს ავტობუსი სოფლიდან მახსოვს

თბილისი არ ჰგავს საკუთარ თავს.
რალაც უცნაური ხდება.
უჩვეულო.
ყველაზე დიდ ეროვნულ დღესასწაულზე – თბილისობაზეც არ მახსოვს ამდენი ხალხი.
ერთად შეკრებილი.
ქუჩაში გამოფენილი.
ნაირნარად მორთული.
რალაცნაირად აფოფინებული.
მიზეზი ყველასთვის ცხადია:
ფეხბურთი ზეიმობს.
საფეხბურთო ფესტივალია.
ერთგვარი კორიდა.
მხოლოდ ერთი განსხვავებით:
არენაზე არ არის ხარი.
არც მატადორი.
გადაჭედილი ტრიბუნები ხმის ჩახლეჩამდე არ კივიან.
„ორე.“
„ორე.“

სამგზიერად აწყვეტილები არიან ბრაზილიის, ინგლისის, გერმანიის, საფრანგეთისა და კიდევ სხვა დანარჩენი ოცდათორმეტი ქვეყნის ნაკრები გუნდების თაყვანისმცემლები.

ხალხით სავსეა კლუბები, კაფეები.

ყვითელი, ლურჯი, წითელი, თეთრი, ერთი სიტყვით, ცისარტყელას ფერი დარად შელეხილმა მაისურებმა ტელეწამყვანებიც დაამშვენეს.

ოპოზიცია უმრავლესობას ეხუტება. უმრავლესობა ეფერება ოპოზიციას. მიჩუმათდა აზრთა სხვადასხვაობა. საყვარელ გუნდებს ერთად ქომაგობენ ლიგერალები, რადიკალები, რესპუბლიკელები, ლეიბორისტები, ძველი და სულ ორიოდე კვირის წინათ გამომცხვარი პარტიები.

მართლაც ერთი ენა ჰქონია ფეხბურთს – ყველასთვის გასაგები, ერთნაირად მისაღები. არ არის გამორიცხული და დასაშვებია ისიც, რომ ადრეც ერთ ენაზე ლაპარაკობდნენ და ჩვენ, გარედან მაყურებლებს, გვეგონა განსხვავებულად მოჭიკჭიკეები.

ამას ახლა არანაირი მნიშვნელობა არა აქვს.

მთავარია, რომ დაპირისპირებულებმა საერთო ენა მონახეს და აწი მაინც ერთად იცხოვრიან საკეთებელი საქმის გასაღებს.

ღმერთმა ქნას!

დიდად უჩვეულოა ეს საგანგებოდ მორთულ-მოკაზმული მანქანაც.

ლია.

აღმა-დაღმა მოარული.

ჭოლანდიის თუ გერმანიის გზეგზენაჭახირები, ჩვენთვის მაინც მისაღები, საწყალი ხალხისთვის სრულიად კომფორტული.

გაკვირვებიდან მახსოვს ასეთი ავტობუსი.

„სოიუზტრანსს“ ეძახდნენ სოფელში.

გამოჩნდებოდა თემშარაზე და ატყდებოდა ერთი ყიჟინა.

მეზობლები ესალმებოდნენ ერთმანეთს ლაღად, სოფლურად. ახლა ასე აჭრიამულებული თბილისელი ახალგაზრდები ხილვა სიამოვნებას მზერას.

საერთო ფერხულში როკავენ ხანდაზმულებიც.

თუ ცოდვა მართლა გატეხილი სჯობს, მაშინ გატყდეს, სადაც ყველაზე ხისტია.

მართლა გვარიანად მაბნევს ეს ავტობუსი, კარგად გაწაფული მწვანარივით გაკრული ქალაქის ქუჩებს.

უკეთურ ფიქრებს მიჩენს.

მეჩვენება, რომ ვილაცის უჩინარი ხელი მართავს ამ ყველაფერს და ამლერებს იმას, ვისაც ახლა ნამდვილად არ ემღერება.

წესით, ესეც არ უნდა იყოს მთლად ურიგო.

სულ დაღრეჯილობას ისევ დალხენილად გამოჩენება სჯობს.

მტრის დასაზაფრად მაინც.

კიდევ უკეთესი, თუ ეს ყველაფერი სტიქიური, სახელდახელო, აწეწილი ცხოვრებიდან ოთხი კვირით გაქცევის გუნებრივი ცდაა. ესეიგი საზოგადოებას გაცნობიერებული აქვს, თურას, რატომ, როდის და როგორ აკეთებს.

პოლიციას არ შეეხმიანებივარ, სამართველოში არ დამიზუსტებია, მაგრამ ისედაც დარწმუნებული ვარ, რომ ამ დღეებში ჩადენილი დანაშაულობების რაოდენობა გევრად ნაკლები იქნება ერთი თვის წინანდელთან შედარებით

დამნაშავეებიც ადამიანები არიან.

იციან თავიანთი საქმე.

უდრეო დროს არასდროს ურევენ.

დიდმა გალაკტიონმა მაინც ყველაზე უკეთ იცოდა, თუ რა სურდა მის სულს.

თავისუფლება!

თავისუფლების ერთი სიმი აქაც ნამდვილად ჟღერს, მაგრამ არსებითი სულ სხვა რამ მგონია.

სიდუხჭირის, გაძალლებული ცხოვრებისგან გაქცევა თუნდაც ერთი დღით გევრად უკეთესია, ვიდრე ულელში შეგმული ხარივით თავდახრილი სიარული თვეობით, წლობით.

მთავარია თავის აწევის, ამომავალი მზისთვის თვალის გასწორების სურვილი, რაღაცის შეცვლის იმედი და რადგან იგი არის, მაშასადამე, გარეგნულად ერთოზ დათრგუნული ცხოვრება ვერ კიდევნახავს იმპატარა ნაპკერცხალს, რასაც უკეთესისთვის ბრძოლის უნარი ჰქვია.

ამას ვერც ერთი მთავრობა, ვერც ერთი პარტია ვერ მოუტანს უბრალო ხალხს.

არ მოუტანია.

არც მოაქვს არსად.

მარტო საიმედო კი არა, ვფიქრობ, უდიდესი გედნიერებაა, როცა აშკარად ჩანს, რომ ეს სურვილი, იმედი საზოგადოებაში არ გაქრალა, არ დაკარგულა.

ამის გამოჩენებისთვის ღირდა ამ ჩემპიონატის თუნდაც გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ან ანგოლაში ჩატარება და ქომაგობა თბილისიდან...

აქ წერტილი დავსვი.

მერე იქცა მრავალწერტილად.

დაწერილის რედაქციაში წაღებას ნაშუადღევისთვის ვაპირებდი. მომისწრო ვილენ მარდალეიშვილის ომახიანმა შეძახილმა: „არ იფიქროთ არაფერზე, ფეხბურთის გარდა!..“

„საქართველოს რესპუბლიკა“, 13 ივნისი, 2006 წელი.

სერიოზულად დამფიქრა მეგობრისა და თანამოკალმის ნაზრევმა. ჩემი დასკვნების სისწორეში დამაეჭვა.

შევყოვნდი ერთხანს.

თოთხმეტმა ივნისმა მომილო გოლო.

რუსთაველის პროსპექტის თავზე მსუბუქმოტორიანი თვითმფრინავი დაფარფატებდა, უკრაინის სახელმწიფო დროშა მოჰქონდა. ქვევით ამ ქვეყნის ნაკრები გუნდის გულშემატკივრები იყვნენ შეკრებილნი. ერთი მათგანი მთლად დიდი არა, მაგრამ საკმაოდ მსუყე სახელის მფლოველი გახლდათ. **ისეთი რაღაც თქვა, ჩამიქცია ტვინში სისხლი.**

უკრაინელებს ივიტომ ვქომაგობთ, ლამაზი მანდილოსნები რომ ჰყავთო.

ერიჰა, მაგრად გაგვიტევია, აი!

ნამეტანი გაგვტკბობია უკრაინელი ლამაზმანები ეიერარქიული კიბის ყველა საფეხურზე.

უმაღლესზე.

საშუალოზე.

უმდაბლესზე.

ძნელი დასაჯერებელია, ასეთი კაცი ეგზოო მაღალი სპორტული პაექროების პატიოსანი გულშემატკივარი იყოს.

დავუშვათ ერთი წუთით:

რომელიმე უკრაინულ ტელეკომპანიას გადაეცა, ქართველები მათი ვნებიანი მანდილოსნების ხათრით გვიყვარსოდა...

ამბავს მაშინ ავტეხდით!

ამიტომაც უკანწავილი ჩემი ალფრთოვანება. ნამდვილად შემეშინდა ჩემთვისაც „ხბოს ალტაცებაში“ არ ჩაეთვალა ვილენს.

თავის მოტყუებას ისევ სიმართლე სჯობს:

არ ჰგავს ეს ამბავი მთლად შემთხვევითს.

ისტერიკის ელფერი უფრო დაჰკრავს, ვიდრე გონიერს.

თავის თუ ვილაცის მოსატყუებლად მოპოტიკებულს ჰგავს ყველაფერი.

უფრო მეტად იმ გუდას, რომელიც მწყემსმა დაუკიდა მშიერ ცხვრებს.

ერთი კვირაც გაატანინა სულ უძმელებს.

ჟორჟრავალ ტალლაზე გაგდებს კაცს დიდვანთა ზედმეტი გათავმდაბლებაც...

ავტობუსი ახლა სოფელშიც აღარ დადის.

როგერტ ქერია

◎ სელინჯერისა არ იყოს

თამაში ჭვავის ყანაში... და ქართული მაცრაკვეცოგა

სათაურის პირველი ნაწილი ალბათ გეცნოთ.
რა თქმა უნდა.
ხომ სწორედ ასე ჰქვია ცნობილი ამერიკელი მწერლის ძალიან ცნობილ რომანს, იმ პატარა ბიჭის შესახებ რომ მოგვითხრობს, რომელიც ცხოვრების სიავეთა წინააღმდეგ უძლური აღმოჩნდა, თავი უსუსურად, დაჩაგრულად იგრძნო და ამის გამო ერთოზ მიმიმე დაავადება შეეყარა. საძაგელი სენი, რომელსაც ჰქვია:
არასრულფასოვნების კომპლექსი.
ეს ისე, შესავლისთვის.
რისი შესავლისთვის?
ახლავე.

აბერ უკვე ათ დღეზე მეტია, ფეხბურთმა მსოფლიოს მაჯისცემა აჩქარა. ჟლენტის თვალ-ყური გერმანიისკენ არის დაცქვეტილ-გაშტერებული.

მათ შორის ჩვენიც.

ქართველებისაც.

მართალია, „დოიჩლანდს“ შეყრილ „ყორნებში“ ჩვენებური „ძერა“ (საქართველოს ნაკრები ძ ვერ გაერია, მაგრამ თურმე მერე რა. აი, დარდი და აი, ფლავი.

ჭკუაზე ალარ არიან ქართველები.

აცუნდრუკებულია მატრაკვეცა თბილისი.

ქალაქის რომელ კუნჭულში გინდა გაიარო, შანსი არ არის, მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე რომელიმე ნაკრების ფანკლუბს არ გადააწყდე.

ბრაზილიით დაწყებული, კოსტა-რიკით დამთავრებული.

სხვადასხვა გუნდის სპორტული ეკიპირებით შემოსილ ქალ-ვაჟთა კოლონები-გადადაადგილ-გადაამწვან-გადაათეთრ-გადაალურჯ-გადაანარინჯის ფერა დედაქალაქი.

ისე, ერთი გედი, ხორვატეთის ეროვნული გუნდს ჩვენში ბევრი ფანი არ ალმოაჩნდა, თორემ მოსიარულეს აჭადრაკო დაფას დაემგვანებოდა აქაურობა.

მსოფლიო ჩემპიონატების მეტი რა მახსოვს, მაგრამ არ მახსენდება მას საქართველოში ამხელა აჟიოტაჟი და გამოთქმისთვის ბოდიში მომიმოხვია, მაგრამ ამაუბნება (სწორედ ეს სიტყვა შეეფერება ამ სიტუაციასაც ხლებოდეს თან.

რაშია საქმე?

რატომ იყო რევოლუციამდელი (ვარდების ომის ვგულისხმობ) მსოფლიო ჩემპიონატები ჩვენში ბევრად ნაკლებხმაურიანი?

დავუსვი კითხვა ჩემ თავს.

პასუხისთვის ბევრი ფიქრი არ დამჭირდა.

იმიტომ რომ არ იყო სააკაშვილის „პიარშრიკი“ ხელისუფლება.

დიახ. არ იყო.

ახლა კი არის.

ამიტომ მუდმივად მუშა მდგომარეობაში მყოფი, „ხადავოი“ პიარ-მანქანა „ტურბო“ სიჩქარეზე გადაიყვანა და აურსა და სანახაობაზე მუდმივად დაყაბულებულ ქართველებს თავბრუ დახვია.

მე თქვენ ბეტყვით, გაუჭირდებოდა.

მსოფლიო ჩემპიონატის გაპიარება ჯერ კიდევ მის დაწყებამდე ქართველმა დეპუტატებმა იკისრეს და იმის ნიშნად, ჩვენც ფეხბურთის ფანები ვართო, პარლამენტის შენობის დერეფნებში გურთის კენწლას მოჰყვნენ.

გარდა ამისა, კანში ვერ ეტევიან „სასახლის კარის“ ტელევიზიები და ყოველ საათში ერთხელ სხვადასხვა გუნდის ფანკლუბებიდან და ტოტალიზატორებიდან პირდაპირ ჩართვებს საკმაოდ სოლიდური საეთერო დროს უთმობენ.

არაფერს ვამბობ ზოგი ერთ პირმშვენიერ ტელეწამყვანზე, რომლებიც საინფორმაციო გამოშვებებს სპორტულ მაისურებში გამოწყობილნი უძღვებიან.

მეტი რა უნდა ჩვენს ხალხს.

აქაოდა, ფეხბურთი მოდაში შემოვიდაო, დიდი და პატარა, ესმის თუ არ ესმის, აინტერესებს თუ არ აინტერესებს ფეხბურთი, „ველად არის გაჭრილი“ და ფანკლუბებსა თუ ტოტალიზატორებში ათენ-ალამებს, ბრაზილია-არგენტინა-ინგლისი-იტალიის ძახილით იხრინწავს ხმას.

რამდენი ფეხის ხმას აყოლილი მოდის გულისთვის აკეთებს ამას, იმდენი სიკეთე მე და შენ, მკითხველო.

აბა, კომენტატორი ინგლისის ნაკრების შემადგენლობას რომ გამოაცხადებს და კაცი გაკვირვებით იკითხავს: ე, მორიენტესი (ესპანელია? რატომ არ არის „სასტავშიო“, იმას ან ფანკლუბში რა ესაქმება, ან ტოტალიზატორში?

არა, მაინც ფეხბურთის ფანობას ჩემობს.

ბევრია ამნარი.

მიდი და უყარე კაკალი.

პარი და აგიტაცია-პროპაგანდა შვება ამ ყველაფრის.

აქვე ზოგმა შეიძლება იკითხოს, მერედა, რაში სჭირდება ხელისუფლებას ეს პიარი?

ეეჰ, სჭირდება და თან იცით როგორ? ისე, როგორც დაგიბარებიათ.

გარედან მტრის და შიგნიდან მოყვრის დასაბრმავებლად, საკუთარ მოსახლეობაში ფუჭი ილუზიის შესაქმნელად და...

საკუთარი თავის მოსატყუებლად.

აქაოდა, სანამ ხელისუფლებაში ჩვენ მოვიდოდით, ხალხი წელში იყო გაწყვეტილი, შიოდა, სწყუროდა, სციოდა და ათასი უბედურება სჭირდა, ვილას ახსოვდა ფეხბურთი და გართობა, ვილას ჰქონდა ამის თავი, ხალისი და ნერვებიო.

ახლა კი, აი, ჩვენ მოვედით და ხომ ხედავთ რა ხდება, ხალხს არც ერთი ეს პრობლემა აღარ აწუხებს, გალალებულია, გახალისებულია, ერთობა, ერთადერთ საფიქრალად მსოფლიო ჩემპიონატი აქვს და პურის ფული კი არა, ტოტალიზატორში „გასამაზი მაყუთიც“ არ უჭირსო.

ჩვენც, როგორც მთელი მსოფლიო, ფეხბურთით ვცხოვრობთ, მსოფლიოს ისეთივე ნაწილი ვართ, როგორც ის ქვეყნები, გერმანიაში გურთს რომ აბორებენ, მერე რა, თუ საქართველოს ნაკრები იქ „ბედის ირონიით“ ვერ მოხვდაო.

მაშ, მტყუანის, გატონებო.

მეტი არაა ჩვენი ბერი.

იცით, როდის იქნება საქართველო მსოფლიოს და ევროპის ნაწილი?

როცა საქართველოს ეროვნული ნაკრები სამუნდიალო მარაქაში გაერევა, როცა ქართველს საშუალება ეძნება, საყვარელ გუნდს თან გაჰყვეს და უგულშემატკივროს, როცა ქართველ ქალ-ვაჟებს ჩვენი ეროვნული გუნდის მაისურის ჩაცმა არ შერცხვებათ და „ინგლისსა“ და „საფრანგეთს“ კი არა „საქართველოსა-ქართველოს“ იყვირებენ.

იქამდე კი, ნურას უკაცრავად.

მაგრამ რა გინდა.

პირარ-მაძინაციები უამისოდაც შესანიშნავად მუშაობს.

ხელისუფლების გადაგდებულ ანკესს ლოქო ამოჰყვა.

ესეც ერთი მიზეზი იმისა, თურის გამოა ატეხილი ამხელა აჟიოტაჟი თბილისში.

და არის მეორე მიზეზიც.

დაილალა ქართველი კაცი ამდენი წარუმატებლობითა და დამარცხებით. თან არა მარტო ფეხბურთში, არა მარტო ზოგადად სპორტში, არამედ ჩვენი ყოფა-ცხოვრების ლამის ყველა სფეროში.

დაილალა და მოგეზარდა.

ფეიერბეა, არ გვინდა თავს გამოუტყდეთ, მაგრამ დამარცხებულის ფსიქოლოგია ჩამოუყალიბდა ქართველს.

და სირცხვილის გრძნობაც გაუჩნდა ამ გაუთავებელ ხელისმოცარვათა გამო.

ღმერთო, შეგცოდე, მაგრამ სწორედ აქ იშვა ის ავი სენი, წერილის დასაწყისში რომ ვახსენე.

აბა სხვა არაფერია არასრულფასოვნების კომპლექსი, თუ არა საკუთარი უძლურების გამო დათრგუნვა, სხვათა წინაშე თავის დაცირებულად გრძნობა და შენი სიჩიავის გამო დარცხვინება, მოკუნტვა და მოუფარებულში გაღგომა.

მოსწყურებია გამარჯვება ჩვენს ხალხს და ამიტომაც „ეტენება“ ძლიერს: ბრაზილიას, არგენტინას, ინგლისს, იტალიას.

თორემ უკვე დამკვიდრებული ტენდენციაა და მსოფლიოს უმეტეს ქვეყნებშიც ასეა:

ნეიტრალური მაყურებელი სუსტის მხარესაა ყოველთვის.

ჩვენთან ასე არ არის.

კიდევ სუსტის და დასამარცხებლად განწირულის ქომაგობა არ უნდა ქართველს.

თავისიც ეყოფა.

ამიტომ გულშემატკივრობს თავგადაკლულად უცხოთესელს, მაგრამ... ძლიერს.

და იმის გამარჯვების გულისთვის საკუთარ ტოტელსაც არ ზოგავს.

ერთ მაგალითს მოგიყვებით და დასკვნა თავად გამოიტანეთ.

ქმაკაცმა მომიყვა:

სახლში დროზე ვერ მივედიო და ფეხბურთის საყურებლად კინოთეატრ „რუსთაველის“ ფოიეში შესულა, სადაც ინგლისის ნაკრების ფანკლუბია გახსნილი.

შუა თამაშისას იქვე იტალიის ნაკრების გულშემატკივარიც შესულა („სკუადრა აძურას“ მაისური სცმია). რაკი ნეიტრალური მაყურებელი იყო, უფრო სუსტის, ტრინიდადისა და ტობაგოს ნაკრების ქომაგობა დაუწყია.

ამით აღშფოთებულან ინგლისის გულშემატკივრები: სამი ჯეელი, რომელთაც ცხვირ-პირი ინგლისის დროშის ფერი სალებავებით ჰქონიათ მოთხუპნილი, „ტრინიდადელს“ საცემრად გამოკიდებიან.

ქუჩაში გამოვარდნილა ის ბიჭი.

არ დაუნებებიათ თავი.

პატრული ჩარეულა მერე.

გაუშველებიათ ძლივს.

კიდევ კარგი, ის პატრულელებიც ინგლისის ფანები არ ალმოჩნდნენ.

კი გატონო.

ვცემოთ ერთმანეთი, დავამტვრიოთ ცხვირ-პირი.

მაგრამ რის გამო?

რატომ?

ალბათ, იმიტომ რომ ინგლისი მსოფლიო ჩემპიონატზე თამაშობს.

ჩვენ კი...

სად ვთამაშობთ ჩვენ?

ჭვავის ყანაში?

ვაგა ხუბუა

◎ „ჩემი სახლი“

დევნილთა ქონებას უცხო ვერ დაეპატრონება

საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო ახორციელებს საპრეზიდენტო პროგრამას სახელწოდებით „ჩემი სახლი“, რომელსაც სახელმწიფო აფინანსებს. ამ პროექტის მეშვეობითაც უნდა დაკანონდეს ის ქონება, რომელიც დევნილებმა წამოსვლის დროს დატოვეს. პროექტი, აგრეთვე, მიზნად ისახავს შეაგროვოს სრული ინფორმაცია, თუ რა და რა სახის ქონება დავტოვეთ იქ. საუბარია სახელმწიფო და კომერციული ორგანიზაციების ქონებაზე, შენობა-ნაგებობებზე, უწყებრივ სანატორიუმებსა და სხვა ტიპის დასასვენებელ ობიექტებზე...

პროგრამა „ჩემი სახლის“ შესახებ გვესაუბრება საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრი გიორგი ხევიაშვილი:

– პროგრამის დამთავრების შემდეგ დევნილებს ეძლევათ უკვე იურიდიულად დაკანონებული ქონება. აქვე მინდა ვთქვა, რომ პრეზიდენტის ბრძანებულების პროექტიც და ქართული კანონმდებლობაც კრძალავს ქონების გასხვისებას მანამ, სანამ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და ჩვენი იურისდიქცია არ აღსდგება.

– გატონო გიორგი, სამწუხაროდ, არის შემთხვევები, როდესაც ზოგიერთმა დევნილმა გაყიდა თავისი მიტოვებული სახლ-კარი, ან არის შაქტები, რომ ბევრ მათგანს აქვს სურვილი, გაყიდოს სახლ-კარი, რადგან ამდენი წელია, ის მათთვის ისედაც დაკარგული და გამოუყენებელია...

– ეს ჩემთვისაც და მრავალი დევნილისთვისაც გაუგებარია. რას ისახავენ ასეთი ადამიანები მიზნად? ვის უნდა მიჰყიდონ ქონება? – მხოლოდ და მხოლოდ ოსებს ცხინვალში და ჩამოსულ რუსებს აფხაზეთში. მეტი იქ მყიდველი არავინ არ არის. ესენი ხომ მერე აქეთ შემოგვედავებიან, რას ითხოვთ, თქვენებმა ხომ ეს გაყიდესო... ამიტომაც კრძალავს ასეთ რამეს ჩვენი კანონმდებლობა. მეორეს მხრივ, ასეთი ქმედება არც მორალურად არის გამართლებული, რადგან იქ დევნილებს მარტო სახლები ხომ არ დაუტოვებიათ. იქ დატოვეს მამა-პაპათა საფლავები, ის სულიერი ფასეულობები, რომლებიც, ელემენტარულად, არც აღიწერება...

მახსოვს, როდესაც პირველად ავსებდნენ დევნილები ქონებრივ დეკლარაციებს, იყო წინადადება, რომ თვითონვე შეეფასებინათ თავიანთი ქონება. მაგრამ შეიძლება ზოგს თავისი წინაპრის დარგული ხე მილიონად შეეფასებინა, უფრო მეტად, ვიდრე სხვა ღირებული რამ... ამიტომაც არის შეუფასებელი იქ დარჩენილი სულიერი ღირებულებები. რატომ უნდა „გადააგდონ“ გროშების ფასად, ვილაცის ზეწოლის გამო, ამ ადამიანებმა საკუთარი სახლ-კარი?

– რა ეტაპზეა ამჟამად ქონებრივი დეკლარაციების აღრიცხვის პროცესი?

– იქ, სადაც დევნილები კომპაქტურად არიან ჩასახლებულნი, ვაპირებთ, რომ კომპიუტერებითა და ტექნიკით აღჭურვილი სპეციალური ავტობუსებით ჩავიდეთ და ისე შევასრულოთ სამუშაო, რათა აქეთ-იქით სიარულით არ გავაწვალოთ დევნილები.

– სამინისტრომ დევნილი გავშვების ნახატების კონკურსიც გამოაცხადა...

– ეს-ესაა დასრულდა გავშვთა ნახატების მიღება. კონკურსი ორ ასაკობრივ ჯგუფში გაიმართა – 6-დან 12 წლამდე და 12-დან 16 წლამდე მოზარდებში. პარასკევს ელენე ახვლედიანის სახელოზის ნახატების გალერეაში გვქონება გამოფენა. კონკურსს ჰქვია „სახლი, რომელიც მომელის“. აღსანიშნავია, რომ კონკურში მონაწილე გავშვთაგან ბევრი აქ დაიბადა და საერთოდ არ უნახავთ სოხუმი, მაგრამ ისეთი ნახატები წარმოადგინეს, რომ ცხადია, მათი სული დიდი ემოციური მუხტითაა აღსავსილი... ისეთი განცდით აქვთ წარმოდგენილი ის სახლი, რომელიც მათ ელოდებათ, რომ... ყველას ვეპატიჟებით, მოვიდნენ საკუთარი თვალით ნახონ ეს ჩვენი გამოფენა. გამარჯვებულთათვის დავაწესეთ პრიზები და სხვადასხვა ნომინაციები. შემდეგ გვსურს, ეს გამოფენა ჩავიტანოთ გათუმში, ქუთაისში, გორში... ბოლოს ეს ძვირფასი ექსპონატები გინას ჩვენს სამინისტროში დაიდებენ.

– სინტერესოა, თვითონ აფხაზები როგორ ყიდიან ქართველთა ქონებას, ან მყიდველებს რა გარანტია აქვთ, რომ სახლს ოდესმე ნამდვილი პატრონი არ დაუბრუნდება. ეს ხომ სრული უკანონოობაა?

– თუ ინტერნეტში თვალს შევავლებთ აფხაზეთის საიტებს, მათში პირდაპირაა მითითებული, თუ გასაყიდი ქონება, ვთქვათ, სახლი, წართმეულია თუ კანონიერი მემკვიდრე ჰყიდის. ანუ აფრთხილებენ მყიდველს, რომ არანაირი პრობლემა არ ექნებათ. თვითონ აფხაზები არ ცდილობენ, რომ მიტოვებულ ოჯახებში შევიდნენ. ალბათ, აქვთ განცდა იმისა, რომ სახლი სხვისია და ძალიან მალე დაბრუნდება მისი პატრონი... ამიტომ ძირითადად, რუსეთის მოქალაქეები ყიდულობენ, იძენენ ქონებას. ძალიან მალე, როცა ამ დოკუმენტაციას თავს მოვუყრით, ასეთ ადამიანებს მოუწევთ სასამართლოებში სიარული, ჩვენ მოვახერხებთ ამ ქონების იურიდიულად დაკანონებას.

– სულ რამდენმა კაცმა შეავსო დეკლარაცია?

– დაახლოებით სამი ათასმა კაცმა გაიარა ეს პროცესი. ჯერჯერობით გაგრის, გალის და ცხინვალის აღწერა მიმდინარეობს, რადგან ფიზიკურად ვერ ვასწრებთ ყველაფრის ერთიან აღწერას. ვფიქრობ, ამ ზაფხულიდან უფრო გააქტიურდება ეს პროცესი. და გაგრძელდება მანამ, ვიდრე ერთ მოსახლესაც კი შესავსები ექნება დეკლარაცია... აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში ჩვენი დაბრუნების შემდეგაც ეს სამსახური იქ გადავა და გააგრძელებს მუშაობას.

აქვე მინდა ვუთხრა ყველა იმ ადამიანს, ვინც იქ ცხოვრობდა, რომ ეს მარტო ქართველებისთვის არ კეთდება. ეს კეთდება ეგრაელებისთვის, რუსებისთვის, ბერძნებისთვის, ესტონელებისთვის, უკრაინელებისთვის, ყველა იმათთვის, ვინც აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში ცხოვრობს. და ვინც დაძალებით დატოვეს საკუთარი სახლ-კარი, მამული. ბევრს ძალით გადააფორმებინეს ნასყიდობის დოკუმენტები. მე ბევრი ასეთი ადამიანი ვიცი! ჩვენ საელჩოებისა და საკონსულოების მეშვეობით ამ ადამიანებისთვისაც ვმუშაობთ.

– დიდი ხანია დევნილები კომპენსაციას ელოდებიან...

– მოდით, ასე ვთქვათ, ავუხსნათ დევნილებს ეს ტერმინი. ხშირად ამბობენ, რომ „კომპენსაცია მომეცი და დავთმობ...“ რას დათმობს? – არ იქნება დევნილი და არ დაბრუნდება იქ, სადაც ცხოვრობდა? ვი იმისთანა ქართველს, ვინც იძახის, რომ რაღაც ევროების სანაცვლოდ დათმობს სამშობლოს, თავის ფესვებს... ამაზე სპეციალურად მუშაობენ უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები...

თუმცა, როგორც კი მივალთ კომპაქტურად ჩასახლებულ ოგიექტებში და იქ მცხოვრებთ შევთავაზებთ, რომ გარკვეულ საფასურად საცხოვრისი დათმონ, იმ წუთში ავიწყდებათ ის წინა ნათქვამი, როცა უფრო ნაკლებ კომპენსაციაზეც თანახმანი იყვნენ.

მესმის, რომ დევნილებს ძალიან უჭირთ. მაგრამ სახელმწიფოსაც ხომ ძალიან უჭირს?

გვეუბნებიან – „დამაბრუნე!“ არა „დამაბრუნე“, არამედ ჩვენ ყველანი ერთად უნდა დავბრუნდეთ. ქვეყანა ავაშენოთ და დავბრუნდეთ ჩვენ-ჩვენს სახლებში. ჩვენი პროექტიც ეგ არის, რომ განცდა გქონდეს, საკუთარ სახლში დაბრუნდი. მაგრამ როგორ დაბრუნდები, თუკი გაყიდი? რა, სამშობლო უნდა გაყიდო? – ეგრე გამოდის!

– დაგოლოს, გატონო გიორგი, რაზე შეთანხმდით რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მცხოვრებ დევნილებთან? რა თანხის საფასურად აპირებენ ისინი დროებითი თავშესაფრის დატოვებას?

– დღეს რომ მაღალი დონის საავადმყოფო სჭირდება საომარ მდგომარეობაში მყოფ ქვეყანას, გაგა ვინმეს უნდა ეეჭვებოდეს? ჩვენ ყველამ ერთად უნდა მოვიპოვოთ უკეთესი მომავალი და მერეც ყველამ ერთად კარგად უნდა ვიცხოვროთ.

იმის გათვალისწინებით, რომ დღეს ბინის ფასები მომატებულია, ვიმუშავეთ, რისი საშუალებაც ჰქონდა სახელმწიფოს და პრეზიდენტის პირდაპირი გადაწყვეტილებით, გავუზარდეთ თანხა საავადმყოფოში მცხოვრებ დევნილებს. ათი ათას დოლარს ვაძლევთ. ამის ზემოთ ერთი თეთრის მიცემის თავი აღარ აქვს სახელმწიფოს. ამ თანხას ვაძლევთ თითოეულ გიოლოგიურ ოჯახს, ვინც ეძებედგარება იურიდიულად გამართულ ცნებას „ოჯახს“, იმიტომ, რომ ზოგს რამდენიმე ოთახი უკავია, ზოგან კი ერთ ოთახში რამდენიმე ოჯახი ცხოვრობს... ესენი ხომ ცოდონი არიან? ამიტომ ჩავატარეთ აღწერა და შევიმუშავეთ ეს პრინციპი. ეს არის, მე ვფიქრობ, ყველაზე სამართლიანი ფორმა, რომელსაც შეუძლია დევნილთა დაკმაყოფილებაც და ამხელა საავადმყოფოს წესრიგში მოყვანაც.

ესაუბრა
ლია ჭიღლაძე

◎ ფრთები, ფრთები გვინდა

„მზე შინა“ შეხვდა „მასპინძელსა“, მხიარულსა და მოყვარულსა...

საქართველოს ფილარმონიულ საზოგადოებასთან არსებული ქალთა ვოკალური ანსამბლი „მზე შინა“ ახლახან საზღვარგარეთიდან დაბრუნებულა – ინგლისში ყოფილა საგასტროლოდ. ალტაცებული მიყვება ამ გასტროლების შესახებ „მზე შინას“ ხელმძღვანელი, ცნობილი მუსიკოსი, ქართული ფოლკლორისა და ქალაქური სიმღერების ჩინებული მცოდნე და შემსრულებელი რუსუდან ჟიჟინაძე.

ინგლისში, ლონდონში, ანსამბლი ანზორ ერქომაიშვილის მიერ დაფუძნებულ „ქართული ჰარმონიის ასოციაციას“ მიუწვევია. ეს ასოციაცია, საქართველოზე უზომოდ შეყვარებული პიროვნების, ბატონი მაიკლ ბლუმის ხელმძღვანელობით, დიდ პოპულარიზაციას უწევს ქართულ კულტურას, ფოლკლორს...

**– ბატონი მაიკლი, სხვათა შორის, ქართველების სიძეა, – მიამბობს რუსუდანი, – მისმა მეულლემ ელისო ნიკოლაურმა დიდის ამბით დაგვპატიჟა ხინკალზე და, საერთოდ, შესანიშნავი ქართული მასპინძლობა მოგვიწყო. ამ ასოციაციის ორგანიზატორია რძალი ინგლისელებისა – ქალბატონი ძეთევან კალანდაძე... ერთი სიტყვით, ქართველების სიძე და ინგლისელების რძალი, ლონდონში გულმხურვალედ აკეთებენ ქართულ საქმეს. მათი სიამაყეა ქართული ხალხური სიმღერების შემსრულებელი ანსამბლი – „მასპინძელსა“, რომელშიც ჩვენი ფილკლორის სიყვარულს გაუერთიანებია 40 ინგლისელი ქალი და მამაკაცი... რა შთაგონებით ასრულებენ ისინი ქართულ მელოდიებს, რა პატივს სცემენ, საერთოდ, საქართველოს, როგორ დაუფლებიან ქართულ პოლიფონიას და რეპერტუარში აქვთ უამრავი ქართული სიმღერა, საბალოგელი, აკვნის „ნანები“... ჩვენი მიწვევა ამ ანსამბლის ხელმძღვანელის ქალბატონ ლუსი გიგსონის თხოვნამაც განაპირობა – ანსამბლის წევრებს ძალიან უნდათ, რომ რეპერტუარში ჰქონდეთ ქართული ქალაქური სიმღერები, მეც, რაც შემეძლო მოკლე დროში (სულ 8 დღე ვიყავით ლონდონში) შევასწავლე ანსამბლს რამდენიმე სიმღერა (ქალბატონ ლუსის გარდა არცერთი არ არის პროფესიონალი, მაგრამ შესანიშნავად იციან პარტიტურაც და შემდეგ ერთიანი კონცერტიც კი გავმართეთ... აქვე ვიტყვი, რომ ჩვენს ტრიოს (ნინო ტაბაღუა, რუსუდან ჟიჟინაძე, ელისაბედ მიქიაშვილი) რამდენიმე კონცერტი ჰქონდა, რომელსაც ბევრი ქართველი ემიგრანტიც დასესწრო.

ერთი სასიამოვნო ფაქტი მოხდა ჩვენი იქ ყოფნის დროს: არ ვიცი, საიდან, როგორ გაიგეს, ლონდონში პარიზიდან ჩამოვიდა ქართული ხალხური სიმღერების შემსრულებელი ანსამბლი „მზე შინა“, ცხადია, ფრანგებით დაკომპლექტებული და ქართული სიმღერების უზადო შემსრულებელი. ერთი სიტყვით, ლონდონში ბევრი ისეთი სასიმოვნო რამ ვნახეთ, რაც ჩვენს სამშობლოს უკავშირდება. მაგალითად, ლონდონში არის ქართული სკოლა, სადაც არა მარტო ქართველები, ინგლისელებიც კი ეუფლებიან ქართულ ენას. იქვე დიგბადი იდეა, რომ ამ სკოლას გამოუგზავნო ჩემი და ქალბატონ ძეთევან ცაგარელის ავტოროგით ახალგრიფვინიჭებული მუსიკის სახელმძღვანელო, რომელიც, ცხადია, დაეხმარება მათ ქართული მუსიკის შესწავლაში.

ჩვენი საუბარი შეუძლებელია დავამთავრო, რომ ერთხელ კიდევ არ ვახსენო ბატონ ანზორ ერქომაიშვილის დიდი ღვაწლი, მან უამრავი უცხოელი „გააქართველა“, ჩვენი უნიკალური ფოლკლორის მადლს აზიარა. და, აუცილებლად უნდა მოვიგონო ჩვენგან ნაადრევად წასული ედიშერ გარაყანიძე – შესანიშნავი ეთნოგრაფი და ქართული ფოლკლორის მუხლჩაუხრელი მკვლევარი, რომლის ინგლისურ ენაზე გამოცემულმა კრებულმა „99 ქართული ხალხური სიმღერა“, სწორედაც რომ დიდი როლი შეასრულა ანსამბლის – „მასპინძელსა“ – წევრთა ქართული სიმღერის ფენომენით დაინტერესებაში.

– ქალბატონო რუსუდან, მოდით, ერთი-ორი სიტყვითა თქვენ ანსამბლის შესახებაც გვიამბეთ...

– ქალთა ფოლკლორული ანსამბლი „მზე შინა“ 2000 წელს შეიქმნა მეგობრების ბარამეოვაში. თავიდანვე ჩვენი მიზანი იყო ქართული ტრადიციული სიმღერის მდიდარი მემკვიდრეობის გამომზეურება. „მზე შინა“ ხომ ძველი ქართული საბალოგელია და მისი შესრულება დაკავშირებულია შვილის დაბადებასთან. ჩვენ ბევრი საბალოგელი გვაქვს რეპერტუარში, გვაქვს სამხმიანი „ნანები“, შრომის, სარიტუალო სიმღერები... ზოგიც ისეთი, ესტრადაზე ჯერ რომ არ აულერებულა.

ანსამბლში ოთხნი ვართ (ეკა ხუციშვილი გვაკლია სურათზე და საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში დავდივართ კონცერტებით, ვმონაწილეობდით ფოლკლორულ ფესტივალებშიც.

ამჟამად გვაქვს მიწვევები მოსკოვში, – ინტერნაციონალურ კონცერტში, ბალტიისპირეთის ქვეყნებში და ამერიკაში.

ინგლისში მოგზაურობა, უეჭველად, ახალ სტიმულს მოგვცემს, რომ მეტი და მეტი წარმატება გვქონდეს შინთუგარეთ.

– მეთქვენი გამოსვლები, სამწუხაროდ, არ მომისმენია და თუ თბილისში გექნებათ კონცერტი, იმედია დამპატიჟებთ.

– რა თქმა უნდა.

ვილენ მარდალეიშვილი

სურათზე: ანსამბლი „მზე შინა“ – მარცხნიდან: ნინო ტაბაღუა, რუსუდან ჟიჟინაძე, ელისაბედ მიქიაშვილი, ინგლისელთა ქართული ანსამბლის ხელმძღვანელი, ქალბატონი ლუსი გიგსონი რუსუდან ჟიჟინაძესთან ერთად.

◎ ინფორმაცია

უზბეკეთის „ბორჯომიან“ პრეტენზია არა აქვს

რუსეთისგან განსხვავებით, უზბეკეთის სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურ სამსახურს „ბორჯომთან“ დაკავშირებით არავითარი პრეტენზია არა აქვს.

ქართული მინერალური წყლით დატვირთული ექვსი ვაგონი სამშაბათს უზბეკეთის სატვირთო სადგურ ჩინგელდიში ჩამოდგა.

როგორც ინტერნეტ საიტი აცხადებს, ამ ფაქტით უზბეკეთში მოლვაწე ქართველმა ბიზნესმენებმა, კერძოდ, ძვირად ღირებული რესტორნების ქსელის მეპატრონეებმა კეთილი ნება გამოიჩინეს და „რუსული ბაზრის დახურვის შედეგად გამოწვეული თანამემამულეთა მატერიალური დანაკარგის“ კომპენსირება მოახდინეს.

მედიკამენტების კონტრაბანდაში ეჭვმიტანილი დააკავეს

ზიდა ქართლის ფინანსურმა პოლიციამ ჩატარებული ოპერაციის შედეგად მედიკამენტების კონტრაბანდაში ეჭვმიტანილი დააკავა.

დააკავებულია ვერა მჭედლიშვილი, რომელსაც ბრალად ედება მედიკამენტების კონტრაბანდა და ფალსიფიცირებული პროდუქტის შენახვა-რეალიზაცია. ფინანსურმა პოლიციამ ოპერაციის დროს 17 000 ცალი კონტრაბანდული მედიკამენტი ამოიღო.

ინტერპრესნიუსი

სიტყვა ადამიანს

მწერალი ქართველი ენის წმინდა ხუნდაქარეული

ეკატერინე ნაკური კარიკაძე

დაიბადა გალდათის რაიონის სოფელ ფერსათში. დაამთავრა ქუთაისის კონსერვატორია, აკადემიური სიმღერის სპეციალობით.

2001 წელს გამოვიდა ლექსების პირველი კრებული „ძნელია სიშორე“. იმავე წელს ქუთაისის კონსერვატორიის დიდ საკონცერტო დარბაზში გაიმართა პოეზიის საღამო.

2004 წელს ქუთაისის მწერალთა და ხელოვანთა სააქტო დარბაზში გაიმართა პოეზიის და რომანსის საღამო „ოდეს მინატრეს“.

2006 წელს ლიტერატურულმა კაფემ ნუკრი კარკაძის პოეზიის საღამოს „ფერების სიმფონიას“ უმასპინძლა.

1. რას ფიქრობთ XXI საუკუნის ქართულ ლიტერატურულ ტენდენციებზე?
2. გამართლებულია წიგნის გადაქცევა კომერციისა და ბიზნესის საგნად? როგორ წიგნს ეყოლება მკითხველი მომავალში?
3. რა მიგაჩნიათ არსებით პრობლემად საქართველოსთვის?
4. როგორ შეაფასებთ ტრადიციულ კლასიკურ მწერლობას? რა შეგძინათ თქვენ, როგორც მწერალს? რომელია თქვენი სამაგიდო წიგნი?
5. რას ფიქრობთ ქართული ენის მიმართ მწერლის დამოკიდებულებაზე?
6. რაზე მუშაობთ ამჟამად?

●ჩვენი საუკუნის ლიტერატურა მხოლოდ ახლა იქმნება. კარგი იქნება, თუ არ დავკარგავთ და არ დავამახინჯებთ ტრადიციებს, იმ საფუძველს, რომელზეც ახალი საცრებები უნდა დავაშენოთ.

●წიგნი საზრდოა, რომელიც დიდ სულიერებას გვაზიარებს. როცა წიგნი გამიზნულია მხოლოდ და მხოლოდ კომერციისათვის, თითოეულ სიტყვას სულიერების ნაკლებობა ეტყობა. მკითხველმა აუცილებლად უნდა იგრძნოს მწერლის ტკივილი.

●სამწუხაროა, რომ ჩვენს განძს – ფოლკლორს სათანადოდ არ ვაფასებთ. მომავალი თაობა ამ სიმღერებზე უნდა იზრდებოდეს, რომ არ წავაწყდეთ ისეთ პრობლემას, როგორიც არის ჭეშმარიტი სიმღერის დაუფასებლობა. მჯერა, დავიბრუნებთ ლამაზ კუთხეებს და საქართველო გაერთიანდება.

●კლასიკური მწერლობა სულიერებასთან მაბრუნებს. დღე, რომელიც არ იწყება პოეზიით, ჩემთვის დაკარგულია. ძალიან მიყვარს თეიმურაზ აბულაძის პოეზია.

●ქართულ ენას მოფერება და მოფრთხილება სჭირდება. მწერალი ამით უნდა სუნთქავდეს.

●ვწერ მოთხრობას, რომლის მთავარი მოქმედი გმირი სიჩუმით ცხოვრობს და ამ სიჩუმით ყველაფერს ამბობს. მას „სიჩუმის დედოფალს“ დავარქმევ.

ჩაიწერა
თამარ შაიშმელაშვილმა

◎ ახალი ჟურნალი

„სიტყვა“

„როცა საზოგადოებრივი მნიშვნელობის აზრი ამოძმედებს სიტყვას, მაშინ თვითონ თძმა ძმნად გადაიძცევა ხოლმე“.
ილია ჭავჭავაძე

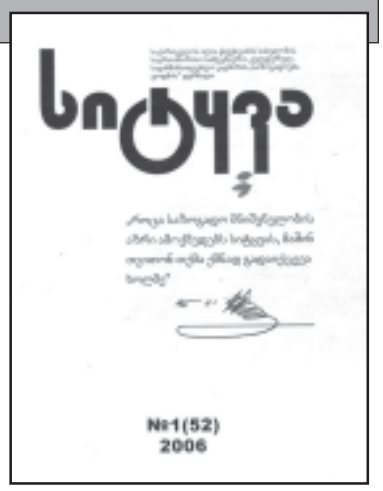

გამოსვლა დაიწყო საქართველოს ილია ჭავჭავაძის სახელობის საერთაშორისო სამეცნიერო-კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირის „საზოგადოება ცოდნის“ ორგანომ ჟურნალმა „სიტყვამ“ (მთავარი რედაქტორი ნუგზარ წერეთელი).

„სიტყვა“ არ არის ახლად მოფიქრებული თუ ახლად დაფუძნებული ჟურნალი. ათეული წლების მანძილზე საქართველოს „საზოგადოება ცოდნისა“ და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეგიდით გამოიცემოდა ყოველთვიური ჟურნალი „მეცნიერება და ტექნიკა“, ასევე ყოველთვიურად გამოდიოდა „საზოგადოება ცოდნის“ ჟურნალი „კითხვა, პასუხი, პრობლემა“. განახლებული ჟურნალი „სიტყვა“ სწორედ ამ ჟურნალების ტრადიციების გამგრძელებელი და გამავრცელებელია.

ჟურნალი „სიტყვა“ იქნება მრავალმხრივი, მრავალფეროვანი და შეუზღუდავი, იგი თავად „საზოგადოება ცოდნის“ სფეროებისა და ინტერესების შესაბამისად იფუნქციონირებს, შეეცდება მოიცვას მეცნიერების, ლიტერატურის, ხელოვნების თუ ტექნიკის უამრავი ჟანრი.

ბოლო რამდენიმე წლის მანძილზე საქართველოს „საზოგადოება ცოდნის“ წევრი ლექტორები, მეცნიერების მრავალი სფეროს მოღვაწეები, ხშირად მიმართავენ ნაშრომების რეფერირების საკითხზე, რადგან ძალზე მცირეა ამგვარი დანიშნულების ჟურნალები. სათანადო მოლაპარაკება-შეთანხმების შემდეგ, უკვე მეორე ნომრიდან, ჟურნალ „სიტყვის“ მნიშვნელოვანი ნაწილი დაეთმობა სწორედ რეფერირების აქტუალურ პრობლემას. რეფერირების ორენოვანი მასალები ქართულ-ინგლისურ, ქართულ-გერმანულ, ქართულ-ფრანგულ თუ ქართულ-რუსულ ენებზე წესების თანახმად გაიგზავნება ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ინგლისში, გერმანიაში, საფრანგეთში, ბელგიაში, უკრაინაში, რუსეთის ფედერაციაში – მოსკოვსა და სანკტ-პეტერბერგში, ბელორუსიაში, გალტიის ქვეყნებში, აზერბაიჯანსა და სომხეთში.

ვფიქრობთ, ამ კეთილშობილური და საჭირო საქმით ჟურნალი დიდ დახმარებას აღმოუჩენს ქართველ მეცნიერებს, აგრეთვე ხელს შეუწყობს სახელმწიფოებს შორის საქმიანი ურთიერთობების გაღრმავებას.

იქნებ ამ „სიტყვასა“ მაინც ათხოვოს ყური ჩვენმა სიტყვაზე ხელალებულმა მთავრობამ!

გურამ წიკლაური

◎ ინფორმაცია

ვნახოთ, რას გადაწყვეტს საკონსტიტუციო სასამართლო

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ არსებითი განხილვისთვის წარმოებაში მიიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლების სარჩელი.

სარჩელით უნივერსიტეტის წარმომადგენლები უმაღლესი განათლების შესახებ კანონის გარდამავალი პერიოდის ზოგიერთი დებულების არაკონსტიტუციურად ცნობას და პრეზიდენტის გრძანებულების ერთ-ერთი მუხლის გაუქმებას მოითხოვენ, რომელიც გარდამავალ პერიოდში უნივერსიტეტის მართვას ეხება.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა თენგიზ სანაძემ განუცხადა, ისინი მოითხოვენ განათლების შესახებ კანონის შესრულებას. მისი თქმით, არის ისეთი მუხლები, რომლებიც უნივერსიტეტის ავტონომიას ზღუდავს.

სარჩელის არსებითი განხილვა უახლოეს ხანებში დაინიშნება.

ინტერპრესნიუსი

იჩქარეთ, უნივერსიტეტის კონკურსელებო!

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილეთა საბუთების მიღების ვადა დღეს, 23 ივნისს იწურება.

კონკურსი უნივერსიტეტის ოთხ ფაკულტეტზე ერთი თვის წინათ გამოცხადდა. ეს ფაკულტეტებია: ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა, ეკონომიკის და ბიზნესის, მედიცინის და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტები. კონკურსი სამ – სრული, ასოცირებული და ასისტენტ-პროფესორის აკადემიურ თანამდებობებზე არის გამოცხადებული.

უნივერსიტეტის რექტორის მოვალეობის შემსრულებლის, გიორგი ხუბუას თქმით, კონკურსში მონაწილეობა არა მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, არამედ ქვეყნის სხვა უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებების შესაბამისი მონაცემების მქონე წარმომადგენლებს შეეძლებათ.

მისივე თქმით, საკონკურსო კომისია კანდიდატებს ლია, გამჭვირვალე და ობიექტური კონკურსის შედეგად შეარჩევს. კონკურსის შედეგები 2006 წლის 24 ივლისს გამოცხადდება. რაც შეეხება უნივერსიტეტის დანარჩენ ორ: სოციალურ-პოლიტიკურ მეცნიერებათა და იურიდიულ ფაკულტეტს, იქ ანალოგური კონკურსი დაახლოებით ერთი წლის წინათ ჩატარდა.

სასწავლო წელი დღეს დასრულდება

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების II-X კლასების მოსწავლეთა ნაწილისთვის 2005-2006 სასწავლო წელი დღეს, 23 ივნისს დასრულდება.

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ინფორმაციით, საზაფხულო არდადეგები 23 ივნისს თბილისის, აჭარის, იმერეთის, გურიის, სამეგრელოს, ქვემო სვანეთის, ქვემო ქართლის ხუთი (რუსთავის, გარდაბნის, მარნეულის, თეთრი წყაროსა და გოლნისისძ და სამცხე-ჯავახეთის ერთი რაიონის - ბორჯომის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების II-X კლასელებისთვის დაიწყება.

ქვეყნის დანარჩენი რეგიონების სკოლების II-X კლასის მოსწავლეებმა სწავლა 16 ივნისს დაასრულეს.

მედიანიუსი

ნუკრი კარკაძე

ლექსთა კონა

დედას...

გზად ამედევნა ჩვეული სევდა,
ფოთლებს მაურიდა დილის ცის ნამი...
მე რა ვიცოდი, ლამაზო დედავ,
თუ შენ იყავი ღამის სიზმარი.
მივრბოდი სადღაც, ფიქრები მსდევდა,
ღამის ბურუსში უგზოდ ვქრებოდი...
მე დღეს მიჯირდა თვალებში ხედვა,
მე დღეს ფიქრებით მთვრალი ვკვდებოდი.
ო მაშინ მთვარე უგონოდ თვლემდა,
არ იცო ქარი ფიქრის მხლებელი.
არ ვიცი, როგორ გამოჩნდა დედა
ჩემი შეშლილი სახის მშველელი.
გზად ამედევნა ჩვეული სევდა...
ფოთლებს მაურიდა დილის ცის ნამი...
მე რა ვიცოდი, ლამაზო დედავ,
თუ შენ იყავი ჩემი სიზმარი!

* * *

წუხელ წვიმა ცრიდა ჩემს სარკმლის მინაზე
ოჰ, რა უცხო იცო წვეთების სინაზე.
ქარს ჩუმი მახილივით ქვითინი აღმოხდა
და იცი სხმა წვიმაში უცრად რა მოხდა?
ჩემს შეშლილ სახეებს ცრემლები გადმოცდა
და დამის სიჩუმე შიშისგან გაოცდა.
სიმშვიდევ!.. ვიცანი მე შენი სინაზე
ოჰ... წვიმის წვეთები რად ცრიან მინაზე.

* * *

უცნობი ქალი მიჰყვება ქუჩას,
უცხო ღიმილით, გიჟური ფრენით...
ავბნა თვალი მზისფერ ალუჩას
თავბრუ დაეხვა თმების სურნელით.
გზამ ამოიდგა ჩემი თვალები,
თრობა დაიწყეს ჯადრის ხევებმა.
მოვიდა წვიმა, გაჩნდა ქარებიც,
ფერი იცვალეს ლურჯმა დღეებმა.
ახლა სამეაროც გაჩერდა წამით...
ქალის ცქერაში დადუმდა არე...
ის გაიტაცეს...
მთვარიან ღამით
ბროლის ვარდებით გზა დაუფარეს.
ახლა იმ ქუჩას მიჰყვება ქარი
გიჟური ფრენით, თრობის სურვილით.
ო! სად წავიდა უცნობი ქალი...
ქალი ოცნება, ქალი წეურვილი.

* * *

ერთად გაგიხსენა ეველა შეცოდებამ
და ფრთხილი გული არავის ეცოდება.
და თუ მთვარესავით სულ მარტო დარჩი,
სულ გამახებინებს: „ნეტავ რად გავჩნდი“.
თუ აგაბორგა ცოდვამ ჩადენილმა
და კივი ცრემლები ბლომად გადენინა.
მადლობა უთხარი შემოქმედს ამისთვის,
რომ არ გაგამწესა შავბნელი ღამისთვის.
ოი, რა მნელია სულის სიმარტოვე?
ეს მაშინ ვიგრძენი, როცა მიმატოვე;
შორს, სიცივეში ვიდექი მარტო
და ქარი მირტყამდა სახეში ავ ტოტს...
სული გაეინული შენს მოსვლას ელოდა,
ჩემს ფიქრებს სამოსად შავები შვენოდა...
და თუკი შეავსებ ცრემლებით ბადეებს,
ღმერთი მოწეალეა,
ეპეელაფერს გაპატიებს.

პატარა ამბავი

მთვარის შუქზე სიო ტეკვავს ტანგოს,
მისი ტეკვა რადაც ამბავს ამბობს.
ალბათ მალე გაუჩნდება ბედი,
ლამაზ მთვარეს სილამაზე ათრობს.
გიშრის თმები ამშვენებს და ამკობს,
მთვარის შუქი თავს ვერ ართმევს ამბორს,
უცნაური ჟრუანტელი აკრთობს,
რატომ? რატომ? რატომ?

* * *

თეთრ როიალთან თეთრი სანთლები...
მზერამისდილნი ითხოვდნენ შველას.
შენ ჩემს ლოდინში ისევ დადნები
და მეელ გრძნობაზე უამბობ ეველას.
მოგისმენს ის სხვა, ვისაც სხვა უევარს...
ვინაც სხვას უმღვნა ათასი ღამე,
შეეშვი! თორემ ისევ დაგდუჰავს
შენ სიამაეე და სითამამე...
და როცა ღამე მოუხმობს გრძნობას,
რომ იშრიალებს სულის აფრები,
შენც ხომ ჩემსავით დაიწეებ კვდომას,
შენც ხომ ჩემსავით ფიქრით დადნები.
მე მაშინ მოვალ ჩუმი ქარებით...
ვერცხლის ფიფქები მებნევა თმაში
და გამეიდიან ჩემი თვალები
მე ხომ უგონოდ მიეკვარდი მაშინ.
ეს მაშინ იყო, ეს მაშინ თოვდა...
მაშინ ვუთხრობდი ეველაფერს მთვარეს.
არსება შენი ეველაფერს გრძნობდა,
მიტომ ვეტრფოდი შენს ბავშვურ თვალებს.
თეთრ როიალთან თეთრი სანთლები...
მზერამისდილნი მოითხოვს შველას.
შენ ჩემს ლოდინში ისევ დადნები
და მეელ გრძნობაზე უამბობ ეველას.

◎ როცა ქურდს ქუდი არ ეწვის

როდიდან გახდა პლაგიატობა სასახელო?

წერილი აჭარის ყოფილ კულტურის მინისტრს თეიმურაზ კომახიძეს!

ბატონო თეიმურაზ! 2000 წლის 25 ოქტომბერს, „ბედნიერება“ მქონდა აჭარის კულტურის სამინისტროში საქმიანი ვიზიტით გწვეოდით. პირველი საკითხი შეეხებოდა ჩემს მიერ შექმნილი მონოგრაფიის გამოცემას, ხოლო მეორე, თქვენს ნაშრომში – „აჭარის კულტურის ისტორიაში“ დიდ ხელოვან დავით ჯავრიშვილზე დაშვებულ უზუსტობასა და უხეშ შეცდომებს.

აგიხსენით, რომ ვმუშაობდი საისტორიო არქივის სამეცნიერო-კვლევითი და მეთოდიკური მუშაობის განყოფილების უფროსად (თან მახლდა აჭარის საარქივო სამმართველოს მაშინდელი უფროსი გ-ნი შალვა აბაშიძე. დაწვრილებით მოგითხრეთ ხელოვან დავით ჯავრიშვილის შემოქმედებითი ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე, რომ მასზე არსებულ ყველა საარქივო მასალას ვფლობდი. რომ წლების განმავლობაში ვმუშაობდი როგორც დ. ჯავრიშვილის საოჯახო არქივში, ასევე საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალურ სახელმწიფო საისტორიო, ლიტერატურისა და ხელოვნების და კინოფოტოფონოდოკუმენტების ცენტრალურ სახელმწიფო არქივებში. მართალია, დ. ჯავრიშვილის შემოქმედებითი ცხოვრების ამა თუ იმ ასპექტს სხვადასხვა პერიოდულ პრესაში ვაშუქებდი, მაგრამ ვბრძნობდი, ეს არ კმაროდა. საზოგადოებამ სრულყოფილად მაინც არ იცოდა ამ პიროვნების შემოქმედებითი ცხოვრება. ჩემი აზრით, უნდა შემექმნა მონოგრაფიული ნაშრომი, რაშიც დამეხმარებოდა ჩემს ხელთ არსებული ყველა საარქივო მასალა.

მართლაც, ნაშრომი „შემოქმედებით ჭიდილში განვლილი გზა – დავით ჯავრიშვილი“ რამდენიმე წლის საფუძვლიანი მუშაობის შემდეგ დავასრულე. ვის არ მივმართე თხოვნით – კერძო პირებს, კულტურულ დაწესებულებებს, ჩემს სამსახურს და სხვებს, რომ გამოცემაში დამხმარებოდნენ, მაგრამ უშედეგოდ.

საბოლოოდ გადავწყვიტე – დავით ჯავრიშვილმა, რომელმაც ათი წლის განმავლობაში აჭარაში მუხლჩაუხრელად იღვაწა როგორც სპორტის, ისე ქორეოგრაფიის აღორძინებაში, ეს კუთხე ვალში იყო მის წინაშე. სწორედ ამ განწყობილებით გეახლეთ თქვენ, გ-ნო თეიმურაზ, რომ მონოგრაფიის გამოცემაში დამხმარებოდით. ყურადღებით მომისმინეთ და დამთავრებული ნაშრომი მდიდარი ფოტოილუსტრაციებით მაგიდაზე დაგიდეთ. მათ გულდასმით ფურცლავდით, რადგან ძლიერ დაგინტერესათ.

რადგანაც აჭარაში დავით ჯავრიშვილზე თითქმის არავითარი საარქივო მასალა არ არსებობდა, ეს მაძლევდა იმის გარანტიას, რომ აჭარის კულტურის სამინისტრო, თქვენი სახით, დაინტერესდებოდა და წიგნის გამოცემაში დამეხმარებოდით, რაც სამწუხაროდ, არ მომხდარა.

ჩემი თხოვნის საპასუხოდ მითხარით: „ახალი წიგნი მაქვს გამოსაცემი და რამდენიმე წლის შემდეგ დაგეხმარებითო. ასე კულტურულად გამომისტუმრეთ, ხოლო ჩვენს მიერ ჩასწორებული თქვენი წინა „ნაშრომის“ ორგვერდიანი ტექსტი დავით ჯავრიშვილზე დაგიტოვეთ და ჩემს ნაშრომთან ერთად დავტოვე თქვენი კაბინეტიც და გათუშიც.

მადლობა უფალს! ქვეყნად კეთილ ადამიანებს რა გამოლევს და სწორედ ასეთ პირთა დახმარებით ჩემმა ნაშრომმა მზის სინათლე იხილა და 2000 წლის ნოემბრის მიწურულს 500 ეგზემპლარი ტირაჟით გამოვიდა.

ჩემს სიხარულს საზღვარი არა ჰქონდა. მიზანს მივაღწიე. თავს ვალმოხდილად ვთვლიდი ქვეყნისა და დიდი ხელოვნის წინაშე.

ორიოდე კვირის წინათ, სრულიად შემთხვევით ხელში ჩამივარდა გ-ნო თეიმურაზ, თქვენი წიგნი „აჭარაში ქართული საცეკვაო ფოლკლორის განვითარების ისტორია“, გამოცემული 2001 წელს. წიგნი თავისთავად მიანიშნებდა, რომ იგი აჭარის ხელოვნებას უნდა შეხებოდა. 40-41 გვერდამდე რომ მივედი, დავით ჯავრიშვილის სურათს მოვკარი თვალი. რომელზეც შედგენილი ტექსტი არაკომპეტენტურად იყო დაწერილი. ვიფიქრე, ამით დასრულდა წიგნში დ. ჯავრიშვილზე საუბარი-მეთქი. თურმე მწარედ ვცდებოდი: შემდეგში ხდება, რაც ხდება... როდესაც თავი – „ქართული ქორეოგრაფიის ამაგდარნი“ მივედი, პირველი სათაური „ქართული ქორეოგრაფიის მოძღვარი“ კვლავ დავით ჯავრიშვილს ეხებოდა. სახტად დავრჩი. ვიფიქრე, რა საჭიროა ასეთი ფარსის გათამაშება? თურმე წინა ფურცლებზე დ. ჯავრიშვილზე დაწერილი „მასალა“ ფასადისათვის იყო გამოგონილი, ხოლო 179-დან 304 გვერდის ჩათვლით, მასალა ჩემი ნაშრომიდან იყო გამოყენებული.

ბატონო თეიმურაზ, ჩემი ნაშრომის უმეტესი თავი, ზოგი მთლიანად, ზოგი ნაწილობრივ ამოგიკრეფიათ და თქვენებურად გადაგიკეთებიათ, დაგიმლერებიათ, რათა მკითხველისათვის გემცნოთ: აი, რამდენირამვიცი დავით ჯავრიშვილის შესახებო. წიგნში ასევე ჩემი ნაშრომის თავი „დავით ჯავრიშვილის პირველი ქორეოგრაფიული ასპარეზი“ ჩემს მიერვე შეცვლილი, დ. ჯავრიშვილის 100 წლის საიუბილეოდ წასაკითხად მივეცი საქართველოს ქორეოგრაფიის მოლვაწეთა კავშირის მაშინდელ მოადგილეს გ-ნ რევაზ ჭანიშვილს. გაზეთ „როკვაში“ დაბეჭდილი ეს თავი რ. ჭანიშვილის ხელმოწერით, თქვენს წიგნში ურცხვადაა გამოყენებული.

შეცბუნებული და გაკვირვებული ვფიქრობდი: ასეთი სასირცხვილო საქმე როგორ უნდა დაემართოს ადამიანს, მით უფრო კულტ ურის მინისტრს? პიროვნება, რომელიც დაინტერესებული უნდა ყოფილიყო შემოქმედებითი ინტელიგენციის დასახმარებლად, ამ დროს თვითონვე არღვევს ყოველგვარ წესებსა და კანონებს.

ყველაზე მეტად გამამწარა, გ-ნო ყოფილო კულტურის მინისტრო იმან, რომ თქვენ კარგად იცოდით ჩემი და ჩემი წიგნის არსებობა, რომ 2000 წელს ჩემს მიერ გამოცემული წიგნი „შემოქმედებით ჭიდილში განვლილი გზა – დავით ჯავრიშვილი“ თქვენმა თბილისელმა „დესპანებმა“ სასწრაფოდ მოგბართვეს და იგი როგორც გსურდათ, ისე გამოიყენეთ... ნუთუ საკუთარი თავის მაინც არ შეგრცხვათ გ-ნო თეიმურაზ! რომ სხვისი ნაშრომიდან გამოყენებული მასალის არსად ციტირებას არ აკეთებთ და ისე „წერთ“, როგორც საკუთარ ნაზროვნებს. გარდაცვლილი ხომ არ ვიყავი, რომ ვერაფერი გამეგო?

ყველაზე მეტად ამაღელვა ჩემი ნაშრომიდან გადაწერასა და გადაკეთებაში დაშვებულმა უხეშმა შეცდომებმა, რითაც ჩემი წიგნიც გაგაფუჭეთ. აკრძალულ ხერხებსა და ილეთებს მიმართეთ, ბოროტად გამოიყენეთ თანამდებობრივი მდგომარეობა, ფეხქვეშ გათელეთ ადამიანის უფლებები და საკუთარი სახელის გულისათვის შეურაცხყოფა მომაყენეთ ადამიანს, რომელმაც რამდენიმე წელი იმუშავა დავით ჯავრიშვილის მონოგრაფიის შესაქმნელად.

წიგნში ერთ ადგილზე გიწერიათ: „დავით ჯავრიშვილის პირად არქივში დლეისათვის უამრავი მასალაა“... ნუთუ არ გრცხვენიათ გ-ნო თეიმურაზ! ეს სიტყვები როგორ იხმარეთ, რომელ არქივზე საუბრობთ, იმ არქივზე ხომ არა, სადაც გარკვეული ხნის განმავლობაში ვიმუშავე და ჩემს გარდა, არავინ რომ არ გაკარებია (ამას ოჯახის წევრებიც დაადასტურებენ). თქვენი ყველაზე დიდი შეცდომა ის გახლავთ, რომ როდესაც არქივს ახსენებთ, წიგნის ბოლოს წყაროც უნდა მიუთითოთ.

წიგნში რამდენიმეჯერ მოიხსენიებთ (ან გარდაცვლილ ვახტანგ გურგენიძის გვარს, რომელიც წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა ლიტერატურისა და ხელოვნების ცენტრალურ სახელმწიფო არქივს. თავისი მცირე მოცულობის ბროშურაში „ხალხური ქორეოგრაფიის პატრიარქი“, რომელიც 1997 წელს დაბეჭდა და მიეძღვნა დავით ჯავრიშვილს, წერს: „ჩვენ, არქივის მუშაკებმა, მისი დოკუმენტური სამყაროს მემკვიდრეებმა გადავწყვიტეთ ხმა ავიმაღლოთ ამ უსამართლობისა და უმადურობის წინააღმდეგ. მალე გამოიცემა (თუ საშველი დაადგა მისი ყოფილი სტუდენტის, ამჟამად არქივის თანამშრომლის რუსუდან ფაილოძის მონოგრაფია, რომელშიც საფუძვლიანად განხილულია დათა ჯავრიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა (ავტორს არ დავიწყებია არც დ. ჯავრიშვილის მიერ გადაღებული უნიკალური ფოტო და ფონოდოკუმენტები.

ხედავთ, გ-ნო ყოფილო კულტურის მინისტრო! ვახტანგ გურგენიძე ჯერ კიდევ 1997 წელს წერს, რომ რუსუდან ფაილოძის მონოგრაფია მალე გამოიცემაო, რაც 2000 წელს განხორციელდა.

როდესაც ვ. გურგენიძის მცირე ზომის ბროშურა წაიკითხეთ და იქიდანაც რაც გინდოდათ, ის ამოიწერეთ, ნუთურ უსუდან ფაილოძეზე ნათქვამს ვერსაც წააწყდით? წააწყდით და თანაც როგორ, მაგრამ თქვენ აჭარის მაშინდელი მაღალი ეშელონის თანამდებობის პირებთან ნათესაური ურთიერთობა გაგაკავშირებდათ და ყველაფერზე წახვედით, ვინ რას დამაკლებსო...

თქვენ ყველაფერი კარგად აწონდაწონეთ, აჭარაში გამოცემულ წიგნს რუსუდან ფაილოძე სად წაააწყდებაო, მაგრამ წავაწყდი. ჩემდა გედად, ერთ თბილისს ოჯახშიც აღმოჩნდა ეგ თქვენი „ვაი-ნამუშევარი“, რომელსაც პლაგიატობის გამო ნაშრომს ვერ ვუწოდებთ. ძალიან სამწუხაროა, რომ ამ წიგნის არსებობა გვიან შევიტყვე. აფერუმ თქვენს ადამიანობას. პლაგიატობა და საერთოდ პლაგიატიზმი არა თუ თქვენ, არამედ არავის მოუტანს სიკეთეს. ჩემთვის რომ მოგემართათ, მასალებს მოგაწვდიდით, დაგეხმარებოდით. ჩემი სიტყვების ციტირებასაც მოახდენდით, რითაც თავიდან აიცილებდით სირცხვილსა და უხეიროობას, ხოლო წიგნის ავტორს რ. ფაილოძეს არ მიაყენებდით ტკივილს.

ბატონო თეიმურაზ კომახიძე, არ იფიქროთ, რომ მარტოოდენ ამ წერილის გამოქვეყნებით გავჩუმდები. დაე, სასამართლომ განსაჯოს, ჩვენს შორის მტყუან-მართალი.

რუსუდან ფაილოძე
10.06.2006.

◎ წინადადება

ვის დარჩება მარტოხელა მოხუცის ბინა?..

ქ. თბილისის მერიის და ყველა ბიზნესმენის საყურადღებოდ

თბილისში საკუთარ ბინებში ცხოვრობენ მარტოხელა, უალრესად გაჭირვებული მოქალაქეები, რომელთაც არა ჰყავთ ახლობლები.

მათი გარდაცვალების შემდეგ, მათ ბინას ხელში იგდებენ სრულიად შემთხვევითი ადამიანები და ხშირად კრიმინალებიც.

საქართველოში, ვისაც ამის ფინანსური შესაძლებლობა გაქვთ, გთავაზობთ იდეას, რომელიც გარდა იმისა, რომ მიიღებთ გარანტირებულ მოგებას, ამით დაეხმარებით მარტოხელებს ნორმალურად გაატარონ სიცოცხლის დარჩენილი დღეები.

იდეა სრულიად მარტივია და ადვილი განსახორციელებელი:

ჩამოყალიბდეს შპს, რომელიც ხელშეკრულებას გააფორმებს მსურველთან, ყოველთვიურად გადაუხადოს გარკვეული თანხა, იმ პირობით, რომ მათი გარდაცვალების შემდეგ, ბინა დარჩეს დამფინანსებელ ორგანიზაციას.

საორიენტაციოდ გთავაზობთ ფინანსური გათვლის ერთ შესაძლო ვარიანტს. ვთქვათ, 80 წლის მარტოხელას დაენიშნა თვეში 100 ლარი. ერთ წელიწადში ის მიიღებს 1200 ლარს თუ საშუალოდ სიცოცხლის ხანგრძლივობას მივიღებთ 5-6 წელს – ინვესტორს მოუწევს გადაიხადოს 6-7 ათასი ლარი, რაც გაცილებით ნაკლებია ბინების საშუალო ღირებულებაზე 10-20 ათასი ლარით.

ხელშეკრულების დადების დროს გათვალისწინებული იქნება როგორც მარტოხელას ასაკი და ჯანმრთელობა, აგრეთვე კუთვნილი ბინის ღირებულება. რის მიხედვითაც დადგინდება ორივე მხარესთან შეთანხმებული ყოველთვიური დახმარება.

საბოლოოდ მოიგებს ორივე მხარე, მარტოხელას შეექმნება ცხოვრების ნორმალური პირობები, ინვესტორი გარდა ჰუმანური მოქმედებისა, სრულიად დამსახურებულად მოგებულიც დარჩება.

დიმიტრი მელიქიშვილი,
საქართველოს დამსახურებული არქიტექტორი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ღირსების ორდენის კავალერი, პენსიონერი.

◎ ღაღადი უდაბნოსა შინა

ანტიგანათლების რეფორმა

განათლების სამინისტროს ძირითადი მიზანია: წაართვან მომავალი ჩვენს შვილებს და შვილიშვილებს! რეფორმა მიზნად ისახავს საზოგადოების ზნეობრიობის საბოლოოდ დანგრევას პროფესორ-მასწავლებლების წარმოუდგენელი დამცირების გზით. ამისი პატიება შეუძლებელია!

განათლების მესვეურებმა გაყიდეს საქართველო იმ იუდას ვერცხლზე, რომელიც ამ ვაი-მოდერნიზატორებმა მსოფლიო ბანკისაგან მიიღეს.

რა ეტაპები გაიარა რეფორმამ? ჯერ, 1992 წლიდან დაწყებული, განათლების სისტემა სილატაკეში ამყოფეს მრავალჯერადი სეკვესტრებით. იქვე ნებას მისცეს სახელმწიფო სასწავლებლებს სტუდენტები ფასიან სექტორზე მიეღოთ და ამით იესო ქრისტეს აღთქმა დაარღვიეს – არ შეუშვათ ვაჭრები ტაძარში! შედეგად, დაიწყო „ფასიანი“ სტუდენტების მოძიება მთელს საქართველოში და უნივერსიტეტები ფაქტობრივად „ბიზნეს-ცენტრები“ გახდნენ, სადაც მთავარი ამოცანა სტუდენტებისაგან გადასახადების ამოღებაა. აქედან ს ულ ერთი ნაბიჯილა დარჩა ფართომასშტაბიან კორუფციამდე. პრესამაც არ დააყოვნა: ხელაღებით დაიწყო ანტიკორუფციული შეტევა ჯერ უნივერსიტეტზე, შემდეგ მთელ განათლების სისტემაზე. „ცეცხლი სისტემას!“ – ბრძანა თვითხელისუფლებამ და ისეთი განათლების კანონი გვესროლა პრეზიდენტის მთავარსარდლობით, რომ ძვა ძვაზე არ უნდა დარჩენილიყო. პირველ რიგში, ამ ცეცხლის ქვეშ პროფესორ-მასწავლებლები აღმოჩნდნენ, შემდეგ გამანადგურებელი დარტყმა ქვეყნის მეცნიერებმა მიიღეს და დაიწყო ინტელიგენციის ფართომასშტაბიანი გენოციდი.

ჩვენი განათლების რეფორმის მიზანია: განათლება მნიშვნელოვნად უნდა გაუარესდეს, სამაგიეროდ, მთლიანად ფასიანი გახდეს

რეფორმის მთავარი ლოგიკაა: **დრო უარვყოთ და ყოველმხრივ გავანადგუროთ „ცოდნის სკოლა“ და მის ნაცვლად დავამკვიდროთ „უნარ-ჩვევების სკოლა“.** სწორედ ამიტომ დაინგრა საშუალო სკოლა და უნივერსიტეტები კოლეჯის ფუნქციას დიდი ვაი-ვაგლახით ასრულებენ. გაუნათლებლობით გამორჩეული განათლების სამინისტროს მესვეურები, ცხადია, ანტაგონისტურად არიან განწყობილი განათლებული ფენის მიმართ და „ახალ სახეებს“ ეძებენ, რათა მათ ფონზე მაინც გამოჩნდნენ ოდნავ მაინც განათლებულნი. ამიტომაც აგზავნიან უნივერსიტეტში თავიანთ მსტოვრებს, რათა ბოლომდე გაწმინდონ უნივერსიტეტები მოაზროვნე, ეროვნული სულის ადამიანებისაგან.

ამ ლოგიკით ერთ-ერთი ვარიანტია „ფვედური მაგიდა“ – **გადაიხადეთ ფული და ინებეთ ის განათლება, რომელიც გსურთ!** სწორედ ამიტომ მივიღეთ იურისტებისა და ეკონომისტების ასეთი ჭარბწარმოება და ინჟინრების, გუნებისმეტყველთა მწირი კადრი, შემოქმედების, გამომგონებლების უკმარისობა. მთავარი კი ისაა, რომ ჩვენი უნიჭიერესი ახალგაზრდობა ქვეყნიდან გავაძევეთ და მამლუქებად ვაქციეთ. საქართველო თანდათან მეძავთა, სხვათა მოჯამაგირეთა და განდიტების ქვეყანა ხდება. „პატრიოტიზმის“ ნიღბით მსოფლიოს სხვადასხვა ცხელ წერტილებში იგზავნება „კომანდოსები“ „საზარბაზნე ხორცად“ და ვინ იცის, რამდენი ქართველის სისხლი დაიღვრება ცხრა მთას იქით, თუმცა სისხლი აქაც საკმაოდ იღვრება პოლიციელთა ხელით.

საქართველოს გადარჩენა მხოლოდ ჩვენს ერთიანობაშია. განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სულიერების გადარჩენა ყველა ქართველის უწმინდესი ვალია. ეს უდიდესი ეროვნული მოძრაობა უნივერსიტეტმა დაიწყო, მთელმა ერმა უნდა აიტაცოს და გამარჯვებამდე მიიყვანოს.

მერაბ ჯიბლაძე,
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, ამერიკის ფიზიკური საზოგადოების წევრი.

◎ სიმართლე კი ასეთია

სტალინი ეჯიქოლდა ჰიტლერს... ჟუკოვმა მოიგო ომი?!

2000 წლის 9 მაისს მოსკოვში გაიმართა გერმანიის ფაშიზმზე გამარჯვების 55-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი სამხედრო პარადი, საზეიმო ლონისძიებები და შეხვედრები, რომლებშიც სხვებთან ერთად მონაწილეობდნენ დიდი სამამულო ომის ძართველი ვეტერანები. თითქოს ყველაფერი კარგად მიმდინარეობდა, გარდა ერთი ფაქტისა, რომელმაც ვეტერანთა საყოველთაო გულისწყრომა და აღშფოთება გამოიწვია. საქმე ის არის, რომ იმ სადღესასწაულო დღეებში რუსეთის თავდაცვის სამინისტრომ პარადის ყველა მონაწილეს საჩუქრად გადასცა ფოტოალბომი -მატიანე, რომელიც მთლიანად გ. ჟუკოვისადმი არის მოძღვნილი და, სადაც მას მიაწერენ ომში მიღწეულ ყველა გამარჯვებას. დიდი უმადურობილება და უზომო აღშფოთება გამოუწვევია სტალინის და ჟუკოვის ერთად გადაღებული ფოტოს ურათის ძვეშ მიწერილ ერთობ ცინისმწამებლურ და გესლიან სიტყვებს: „სტალინი არ იყო „გენიალური მხედართმთავარი“, როგორც ამას აუწყებდნენ მსოფლიოს ასეულობით მლიძვნელური პუბლიკაციებით, ფილმებით, ნარკვევებით და განცხადებებით. მან არ იცოდა სამხედრო მეცნიერება და სამხედრო ხელოვნების თეორია, ხოლო ოპერატიული ხელოვნების სტრატეგიის ყველა დიდ სიგრძნეიდან სისხლიანი გამოცდილების გზით მიდიოდა. უამრავი გამოცდისა და შეცდომის, ამგიციებისა და შესაზარი ეჭვების გამო გამარჯვების ფასი იმაზე უფრო გევრად მაღალი აღმოჩნდა, ვიდრე ეს შესაძლებელი იყო“.

იმ საზეიმო დღისთვის „ჰოკლონნაია გორაზე“ ჟუკოვის გრანდიოზული ქეგლი წამოჭიმეს და ეს ხდება მაშინ, როდესაც რუსეთში სტალინის ყველა ქეგლი აღგავეს მიწისაგან პირისა.

ბორის სოლოვიოვისა და ვლადიმერ სუხოდეევის წიგნიდან — „მხედართმთავარი სტალინი“ მოგვყავს მხოლოდ ერთი ამონარიდი: — „... დიდი სამამულო ომის წლებში ი. სტალინის მხედართმთავრული მოღვაწეობის მასშტაბები ძალზე შორს მიდიოდა. სტალინი ახორციელებდა რა ქვეყნის მთელი შეიარალებული ძალების ხელმძღვანელობას, ყოველდღიურად წარმართავდა და კოორდინაციას უწევდა ყველა ფრონტის და საარმიო შენაერთის მოქმედი არმიების საბრძოლო ქმედებებს. მისი საქმიანობა განმსჭვალული იყო უდიდესი ომის ყველა მნიშვნელოვანი მხარეებით, სამხედრო საკითხების გარდა მოიცავდა საბჭოთა სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ყველა სფეროს, დაწყებული სამხედრო ეკონომიკიდან, იდეოლოგიიდან და დამთავრებული დიპლომატიით...“ (ბ. სოლოვიოვი. ვ. სუხოდეევი. „მხედარმთავარი სტალინი“. მოსკოვი. 1999 წ.ძ.

ცნობილია, რომ სტალინი საბჭოთა მარშლებიდან განსაკუთრებით გამოარჩევდა კონსტანტინე როკოსოვსკის და მას „ჩემს ბაგრატიონს“ უწოდებდა. სწორედ ამიტომ იყო, რომ 1944 წლის გელორუსიის ოპერაციამ მიიღო კოდური დასახელება „ბაგრატიონი“, არა მარტო 1812 წლის გამოჩენილი მხედართმთავრის პეტრე ბაგრატიონის სახელის პატივსაცემად, არამედ, აგრეთვე კ. როკოსოვსკის დამსახურების აღსანიშნავად.

1944 წლის ნოემბრის დამლევს, როდესაც ომის ბედი ფაქტობრივად გადაწყვეტილი იყო და გელორუსიის ფრონტის ჯარები მარშალ როკოსოვსკის მხედართმთავრობით ბერლინის მიმართულებით წარმატებით განაგრძობდნენ წინსვლას, სტალინმა სრულიად მოულოდნელად მიიღო გადაწყვეტილება, რომ როკოსოვსკი გადაეყვანა მეორე გელორუსიის ფრონტის მხედართმთავრად, ხოლო მის ნაცვლად პირველი გელორუსიის ფრონტის მხედართმთავრად დაენიშნა ჟუკოვი. ასეთი გადაწყვეტილება სტალინმა საჭიროდ ჩათვალა, რომ საბჭოთა ჯარები ბერლინში შესულიყვნენ რუსი ეროვნების ჟუკოვის ხელმძღვანელობით. აი, ეს კი აუცილებლად ახსოვდათ და ახსოვთ პირველ რიგში რუსებს, რომ სწორედ ამ ნიშნით სტალინმა განადიდა რუსი ხალხი და ამიტომ რუსები დიდ პატივს უნდა მიაგებდნენ სტალინის ხსოვნას.

ჟუკოვის სამხედრო კარიერა დაიწყო ჯარისკაცობიდან და მარშლობით დამთავრდა. სამხედრო ხელოვნების ენციკლოპედიაში, რომელიც 1997 წელს მინსკში დაიბეჭდა, მოყვანილია მოკლე დახასიათებები ყველა მარშალსა და ადმირალზე. ჟუკოვთან დაკავშირებით მოგვყავს ზოგიერთი ამონარიდი:

— „1937 წელს ეშოვი დაჟინებით მოითხოვდა ჟუკოვის დაპატიმრებას და შემდეგ დახვრეტას, რამდენადაც ის უბორევიჩის ხელქვეითად მსახურობდა, მაგრამ სტალინმა გადაწყვიტა ჟუკოვისთვის სიცოცხლე შეენარჩუნებინა. უბორევიჩს, ტუხაჩევსკის, იაკირს და სხვა სამხედრო მოღვაწეებს წაუყენეს ბრალდება სამშობლოს ღალატში, ტერორში და სამხედრო შეთქმულებაში“.

— „1939 წლის აგვისტოს დამდეგს ჟუკოვი გაამწესეს შორეულ აღმოსავლეთში, რომ დაეცვა მონღოლეთის საზღვარი იაპონიის მეეძვსე არმიისაგან. მასთან ერთად მოსკოვიდან ჩავიდა სამხედრო აკადემიის მსმენელთა ჯგუფი, იგივე ოფიცერთა რეზერვი.

ჟუკოვი, მისი ჭკუით, ვინც დაკავებულ თანამდებობას არ შეესაბამებოდა, არა მარტო ხსნიდა, არამედ ხვრეტდა კიდევაც. აღსანიშნავია, რომ მაშინ ჟუკოვმა 18 უფროს ოფიცერს დახვრეტა მიუსაჯა, მაგრამ ისინი გადაარჩინა შორეული აღმოსავლეთის სამხედრო ოლქის სარდლის შტერნის ჩარევამ. ასე იყო თუ ისე, სწორედ 1939 წელს ჟუკოვმა მიიღო საბჭოთა კავშირის გმირის პირველი „ოქროს ვარსკვლავი“... — „მას საბრძოლო ოპერაციების დროს არავითარი ტაქტიკური ხერხი არ გამოუყენებია, გარდა სახელგანთქმული გამონაკლისისა, როდესაც დიდი წარმატებით გამოიყენა პროჟექტორები მოწინააღმდეგის თვალების დასაბრმავებლად. ჟუკოვის ბრძანებით, მისი ჯარები მოუმზადებლად პირდაპირი იერიშით უტევდნენ მოწინააღმდეგის სიმაგრეებს, რის შედეგადაც საბჭოთა ჯარისკაცები უზარმაზარი რაოდენობით იხოცებოდნენ“.

— „... ბერლინის აღებისას იყო შემთხვევა, როდესაც ჟუკოვმა გერმანელების მიერ განაღმულ ველზე ქვეითი ჯარი გარეკა, რითაც განალმვაზე დროის ეკონომია გააკეთა. ამასთან ერთად, მას თავისი სისასტიკის გამო არა მარტო არ რცხვენოდა, მოკავშირეთა წინაშე ტრაბახობდა კიდეც. მისმა ნათქვამმა ეიზენჰაუერი შოკში ჩააგდო. რამდენიმე წლის შემდეგ ამერიკელი გენერალი თავის მემუარებში წერდა: „მე კიდევაც მიმძიმს წარმოვიდგინო, რომ ასეთი რამ მომხდარიყო გენერლის მიერ ჩვენს არმიაში, თუ კი მას თავში მოუვიდოდა მსგავსი ბრძანება“. სამაგიეროდ ჩვენ შეგვიძლია არა მარტო უბრალოდ წარმოვიდგინოთ, არამედ დამატებით ვიცით, რაც მოზდა ჟუკოვთან დაკავშირებით: მან გმირის მესამე ოქროს ვარსკვლავი მიიღო...“

აი, რას წერს ვიქტორ სუვოროვი (ნამდვილი გვარია რეზუნი **— ბ.ჩ.**ძ თავის წიგნში „ყინულმჭრელი“: „არავითარი გენიალობა ჟუკოვში არ იყო. არ იყო არც ერთი სიტუაცია, რომელშიც მას მოწინააღმდეგეზე ნაკლები ძალებით გაემარჯვა. მას ყოველთვის ჰქონდა მეტი ტანკები, მეტი არტილერია, მეტი ხალხი, რომლებსაც სრულიად მეშვიდად მიერეკებოდა სიკვდილზე, რომ ამ დროს არც კი ფიქრობდა შედეგებზე და ადამიანთა სიცოცხლის ღირებულებაზე“.

იხ. მე-10 გვ.

◎ XX საუკუნის საიდუმლოებანი

იაკობ ჯუღაშვილის

...ვიტებსკის მახლობლად ალყაში მოხვდნენ მე-16, მე-19 და მე-20 არმიები — იდგა 1941 წლის ივლისი. უკანდახევის არეულობაში გვიან მოიკითხეს მე-14 სატანკო დივიზიის მე-14 საჰაუბიცე პოლკის მე-6 გატარეის მეთაური, უფროსი ლეიტენანტი იაკობ ჯუღაშვილი. ალყის გამრღვევთა შორის ის არ აღმოჩნდა...

ვიცოდით, რომ იაკობი სწორედ იმ ივლისში ჩავარდა ტყვედ, ღირსეულად ეკავა ტყვეობაში თავი და როცა გერმანელებმა, მოგვიანებით, საბჭოთა მხარეს იმისი გაცვლა ფელდმარშალ პაულუსში შესთავაზეს, მთელი მსოფლიო მოირგინა სტალინის — იაკობის მამის — სიტყვებმა: ჯარისკაცს მხედართმთავარში არ ცვლიანო... არ ვიცოდით ტყვეობაში იაკობის ყოფნისა და დაღუპვის მრავალი დეტალი.

მოსკოვში ბელადის უფროსი ვაჟის ტყვედ ჩავარდნა უკვე 20 ივლისს შეიტყვეს, როცა გერმანულმა რადიომ კრემლის კაბინეტების შემაძრწუნებელი ამბავი გამოაცხადა — სტალინის შვილი ფელდმარშალ კლიუგეს ტყვეაო. მაშინვე ფრონტის შტაბში გამოჩნდა ჟუკოვის ბრძანება — დაუყოვნებლივ გამოარკვიეთ, უფროსი ლეიტენანტის იაკობ იოსების ძე ჯუღაშვილის დატყვევების გარემოებები. გამოჩხრიკეს წითელარმიელი თოფურიძე, რომელთან ერთადაც იაკობი ალყიდან გამოდიოდა. მას თურმე არც სცოდნია, ვისთან იყო დაწყვილებული. 15 ივლისსო, — ჰყვებოდა მეგრძოლი, — უფროსმა ლეიტენანტმა და მე გლეხის ტანსაცმელი ჩავიცვით, ჩვენი დოკუმენტები მიწაში ჩავფალით და ვითომ დევნილები ვიყავით, აღმოსავლეთისკენ დავიძარით. — გესმის, როგორ ძუხან ჩვენი ქვემეხები? აუცილებლად გავაღწევთ, შენ წინ წადი, მე ცოტას დავისვენებ, ფეხები საშინლად გადავიტყავეო. ნახევარ საათში თოფურიძე თავისიანებთან იყო, ჯუღაშვილი კი შეიპყრეს...

პირველი საგუთი, რომელიც გერლინში აფრინეს, იყო შეტყობინება: „... ფოტოს ურათზე, რომელიც ჯ.-ს წარედგინა, მან უმალვე ამოიცნო ახალგაზრდული წლების მამამისი... ჯ.-მა იცის ინგლისური, გერმანული და ფრანგული ენები და სტოვეს სავსებით ინტელიგენტური კაცის შთაბეჭდილებას. მან მოსკოვში უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებელი დაამთავრა, შემდეგ ოფიცრობა გადაწყვიტა და საარტილერიო აკადემიაში ისწავლა, სადაც ხუთწლიანი კურსი ორნახევარში გაიარა. ომში ჩაება 1941 წლის 24 ივნისს, როგორც უფროსი ლეიტენანტი და გატარეის მეთაური“. თან დაურთეს შემდეგი დამატება:

„მე, ქვემორე ხელისმომწერი იაკობ იოსების ძე ჯუღაშვილი, დავიბადე ქ. ბაქოში, 1908 წლის 18 მარტს, ვარ ქართველი, ვარ უფროსი შვილი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარისა ეკატერინე სვანიძესთან პირველი ქორწინებიდან, გახლავართ მე-14 საჰაუბიცო-საარტილერიო პოლკის (მე-14 სატანკო დივიზიაძ უფროსი ლეიტენანტი. გერმანელებს ტყვედ ჩავუვარდი 1941 წლის 16 ივლისს ლიოზნოსთან, დატყვევების წინ გავანადგურე ჩემი დოკუმენტები“.

რამდენიმე ნაწყვეტი იმ დაკითხვის ოქმიდან, რომელიც მთელი წლების მანძილზე ინახეობოდა სტალინის პირად არქივში. დაკითხვას ეწეოდნენ მაიორი გოლტერსი და კაპიტანი როიშლე. დაუსვეს 150 კითხვა და ეს პროცესი რამდენიმე საათს გაგრძელდა. უნდა ითქვას, რომ გერმანელები კორექტულად იქცეოდნენ, ზეწოლას არ მიმართავდნენ და ერთგვარ თანაგრძნობასაც გამოხატავდნენ.

— ჩვენთან ნებაყოფლობით მოხვდით თუ გრძოლაში შეგიპყრეს?

— ნებაყოფლობით კი არა — იძულებით.

— როგორ გექცეოდნენ ჩვენი ჯარისკაცები?

— არცთუ ურიგოდ. ეგ არის, ჩექმები გამაძარეს.

— ვფიქრობთ, რომ არსებობს შანსები წითელი არმიის მხრიდან ისეთი წინააღმდეგობისა, რომელიც ომის მსვლელობას შეცვლის?

— პირადად მე ვფიქრობ, რომ გრძოლები ჯერ კიდევ წინაა.

— იცით თუ არა, რომ ფინეთმა, რუმინეთმა, უნგრეთმა და სლოვაკეთმა აგრეთვე გამოუცხადეს ომი საბჭოთა კავშირს?

— ეგ ყველაფერი სისულელეა (იცინის.ძ. რა მნიშვნელობა აქვთ უნგრეთს ან ფინეთს? მთავარი გერმანიაა.

— იცით თუ არა, რომ მამათქვენის მეორე ცოლი ებრაელი იყო? კაგანოვიჩები ხომ ებრაელები არიან.

— არაფერი მაგის მსგავსი! კი, კაგანოვიჩი ებრაელია, მაგრამ მამაჩემის მეორე ცოლი რუსი გახლდათ. პირველი ცოლი ქართველი იყო, მეორე — რუსი.

— განა კაგანოვიჩი არ იყო მეორის გვარი?

— რასაკვირველია, არა! იმისი გვარი ალილუევაა, ოღონდ კარგა ხანია, ცოცხალი აღარაა, თავი მოიკლა.

— მოექცევა თუ არა მთავრობა მოსკოვს ისე, როგორც ნაპოლეონის ხანებში?

— ბრძოლაში ყველა ხერხი კარგია, თუმცა რატომ გგონიათ, რომ მოსკოვს აილებთ? დახეთ, რა დაჯერებულები არიან!

— რა გითხრათ მამამ, 22 ივნისს რომ გამოგეთხოვათ?

— წადი და იომეო!

— ჯარისკაცისთვის სირცხვილია, ხომ, ტყვედ ჩავარდნა?

— რა თქმა უნდა, სირცხვილია. მრცხვენია კიდევაც! მამისა მრცხვენია, ცოცხალი რომ დავრჩი...

იაკობის ომამდელი ბიოგრაფია დის — სვეტლანა ალილუევას მოგონებებით შევავსოთ:

„იაშა საკმაოდ დიდხანს თბილისში ცხოვრობდა. დეიდასთან იზრდებოდა. სიჭაბუკეშივე ბიძის, ალიოშა სვანიძის დაჟინებული მოთხოვნით, მოსკოვში ჩავიდა სასწავლებლად. დედაჩემი ყოველნაირად ცდილობდა იაშაზე ზრუნვას და იმასაც ძალიან უყვარდა.

პირველი ქორწინების შემდეგ ქმა ლენინგრადში გაემგზავრა და პაპის, სერგეი ალილუევის გინაში ცხოვროგდა. მალე ცოლმა გოგონა გაუჩინა, რომელსაც დიდხანს არ უცოცხლია და ოჯახიც დაირღვა.

1935 წელს იაშა დაბრუნდა მოსკოვში და სამხედრო საარტილერიო აკადემიაში შევიდა. ასე ერთ წელიწადში ნაძმარევი ლამაზი ებრალი ქალი, სახელად იულია, შეირთო, რომლისგანაც 1938-ში გოგონა, გალოჩკა შეეძინა. ჩემი ძმა ჩინებული მეოჯახე გახლდათ და ცოლ-შვილის დიდად მოსიყვარულე.

ფრონტზე ომის დაწყებიდან მეორე დღესვე წავიდა. ჩვენ ტელეფონით გამოვეთხოვეთ ერთმანეთს... ძმისგან რომ აღარაფერი ისმოდა, მამას ვკითხე, რა ხდება-მეთქი. იაშა ტყვედ ჩავარდა, ჯერ ცოლს ნურაფერს ეტყვიო, — მიპასუხა...

ივლისის ბოლოს სტალინს ხელთ ჩაუვარდა ნამდვილად იაკობის ხელით დაწერილი გარათი. გასაკვირია, რომ ის შემორჩა და დღემდე იდო ბელადის პირად არქივში.

„19.VII. 41.

ძვირფასო მამა!

ტყვეობაში ვიმყოფები, ჯანმრთელად ვარ, მალე გერმანიაში გამგზავნიან, ერთ-ერთ ოფიცერთა განაკში. კარგად მეპყრობიან.

გისურვებ ჯანმრთელობას. სალამი ყველას. იაშა“.

... ფაშისტური ხელმძღვანელობა, დაკითხვების ოქმების შესწავლის შემდეგ, შეეცადა ბერლინში უჩვეულო ტყვის ჩაყვანას და იქ პროპაგანდისტული მიზნებით გამოყენებას. იაკობი კი ჩაპირქუშდა და დადუმდა. როიშლეს შეკითხვებს ის ადრე საკმაოდ გულახდილად უპასუხებდა; გერმანელს, როგორც მე-

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ანკარა და ბაქო არ ეწინააღმდეგებიან პროექტში სომხეთის მონაწილეობას

თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა აბდულა გიულმა გამართა ბაქოში კონსულტაციები აზერბაიჯანის პრეზიდენტთან ილჰამ ალიევთან, რომლის დროსაც განიხილეს ყარსი-ახალქალაქი-თბილისი-ბაქოს რკინიგზის მშენებლობის პროექტში სომხეთის მონაწილეობის საკითხი. მხარეთა შეხვედრის შემდეგ პრესისთვის რაიმე განცხადება არ გაკეთებულა. „ანატოლია ნიუსის“ სააგენტოს ინფორმაციით, მხარეებმა იმსჯელეს რკინიგზის პროექტის შემდგომ გეზზე, რომლის გაყვანასაც აპირებენ თურქეთიან აზერბაიჯანში — საქართველოს ტერიტორიის გავლით.

სააგენტოს თანახმად, თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა განაცხადა, რომ პროექტის ირგვლივ არსებული პრობლემების გადაჭრის მიზნით, აზერბაიჯანის, თურქეთის და საქართველოს ტრანსპორტის სამინისტროებმა არ უნდა დაიშურონ ძალისხმევა. აბდულა გიულის თქმით, საქართველოს აქვს „სერიოზული ეჭვები“ ამ პროექტის შესახებ. თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ქართულ მხარეს შესთავაზა დახმარება ამ „ეჭვების“ გაფანტვაში. „სომხეთსაც შეუძლია შეუერთდეს პროექტებს, თუ იგი ამას მოისურვებს“, — თქვა გიულმა. მან ასევე აღნიშნა, რომ ყაზახეთის კერძო კომპანიებმაც გამოიჩინეს ინტერესი რკინიგზის პროექტის მიმართ.

როგორც „თურქიშ დეილი ნიუსი“ აღნიშნავს, აზერბაიჯანის პრეზიდენტის რეაქცია პროექტში სომხეთის მონაწილეობაზე დადებითი იყო. ილჰამ ალიევმა განაცხადა: მხარეებმა კვლავ უნდა გაილონ ძალისხმევა იმ მიზნით, რომ პროექტი განხორციელდეს უცხო კრედიტების მოზიდვის გარეშე. ანკარის ერთ-ერთ ოფიციალურ პირთან საუბრისას საქართველოს ოფიციალურმა პირებმა ფრთხილი რეაგირება მოახდინეს პროექტში სომხეთის ჩაბმის შესახებ წინადადებაზე და აღნიშნეს, რომ სომხეთი თუ ჩაერთვება ამ პროექტში, საერთოდ აღარ იქნება საჭირო ზემოაღნიშნული რკინიგზის გაყვანა, რადგან უკვე არსებობს თურქეთ-სომხეთის დამაკავშირებელი რკინიგზა (ყარსი-გიუმრიძ, რომელიც არ მოქმედებს პოლიტიკური უთანხმოების გამო.

REGNUM
საინფორმაციო სააგენტო.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო: აზერბაიჯანიდან გაზის მოწოდება ყოველწლიურად გაიზრდება

„აზერბაიჯანს აქვს გაზის დიდი მარაგი და ამ ქვეყნის პოზიცია ასეთია: თუ ვინმეს სურს, შეუძლია შეისყიდოს იგი“. ასეთი კომენტარი გაუკეთა შემაჯამებელ კონფერენციაზე საერთაშორისო ენერგეტიკული სააგენტოს გამგეობის დირექტორის მოადგილემ უილიამ რამსმა სამხრეთ კავკასიის გაზსადენიდან გუნეგრივი გაზის დამატებითი შესყიდვების შესახებ თბილისში მიმდინარე კონსულტაციებს, რომლებსაც აწარმოებენ თურქი და აზერბაიჯანელი ექსპერტები.

უკვე ერთი წელია მიმდინარეობს ამ საკითხზე მოლაპარაკება „შაჰდენიზის“ კონსორციუმთან და აზერბაიჯანის მთავრობასთან. წინათ დადებული ხელშეკრულების თანახმად, გაზის ტრანზიტის ხარჯზე საქართველოს დარჩება ტრანზიტის საერთო მოცულობის 5 პროცენტი, გარდა ამისა, ქვეყანას უფლება აქვს დამატებით შეისყიდოს კიდევ 5 პროცენტი გუნეგრივი აირი შელავათიანი ფასებით — ათასი კუბური მეტრი 55 დოლარად. ამასთან, ფასი ყოველწლიურად გაიზრდება მხოლოდ 1-5 პროცენტის ფარგლებში. გაზსადენის ექსპლუატაციის პირველ წლებში — 2007-2008 წლები — საქართველო, საერთო ანგარიშით, წელიწადში მიიღებს მხოლოდ 250 მილიონ კუბურ მეტრ გაზს, შემდეგ — 300 მილიონ კუბურ მეტრს, მილსადენის მაქსიმალური დატვირთვის შემთხვევაში კი — 2011 წელს — 800 მილიონ კუბურ მეტრს. მოლაპარაკებას საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა გელა გეჟუაშვილმა წარმატებული უწოდა. პრესკონფერენციაზე გეჟუაშვილმა განაცხადა, რომ მოლაპარაკება გრძელდება და ჯერჯერობით შედეგებზე ლაპარაკი ნაადრევია. „ამ წუთისთვის ცნობილია ერთი რამ: ყოველწლიურად საქართველო სულ უფრო მეტი რაოდენობის გაზს მიიღებს“, — თქვა მინისტრმა.

REGNUM
საინფორმაციო სააგენტო.

◎ შტრიხკოდი

ვის უნდა სპიკერი საყინულიდან?

ლენინის პორტრეტებს საერთოდ ვერ ნახავთ. როგორც ჩანს, მსგავი რამ არ ყოფილა, არც არის და აღარც იქნება. ახალი დრო ამკვიდრებს ხელის უფლების წარმომადგენელთა პორტრეტების ახალ ტრადიციას, რომლის ანალოგიც არ ახსოვს რუსეთის ახალ ისტორიას. სერვიზი „გომონდი“, რომელზეც გამოსახულნი არიან გორის გრიზლოვი, ლუგოვ სლისკა, ოლეგ მოროზოვი და „ერთიანი რუსეთის“ სხვა ლიდერები, სამკამერიანი მაცივარი იმავე სპიკერის პორტრეტით დამშვენებული — ყოველივე ეს წარმოდგენილია სახელმწიფო სათათბიროში გახსნილ გამოფენაზე. ჯერჯერობით არ არის ცნობილი, თუ რა დაჯდება ლუდის ჩაცივება „გრიზლოვში“, ან მისი ჩამოსხმა „სლისკაში“, მაგრამ ეს იდეა, უდავოდ, ნაყოფიერია და არა მარტო პოლიტიკურ გომონდთან დაახლოებულ მყიდველზე გაანგარიშებით. ნაყოფიერი იქნება მით უფრო, თუ გავაფართოებთ ფაიფურ-ქაშანურის ნაწარმის ასორტიმენტს.

ბოღბოთა

რე გამოირკვა, მიკროფონი დაუმალავს მაგიდის გადასაფარებლის ქვეშ, ჩაუწერია საუბარი და ისე ეშმაკურად დაუმონტაჟებია, რომ იაკობი წარმომდგარიყო სტალინის რეჟიმის გაფთრებულ მამხილებლად. ამ ფირს დაუსრულებლად ატრიალებდნენ მოწინავე ხაზზე, ასმენინებდნენ საბჭოთა ჯარისკაცებს და თვითმფრინავებიდან პროკლამაციებს ყრიდნენ — დაუჯერეთ სტალინის ვაჟის რჩევას და ტყვედ ჩაბარდითო.

იაკობის მრავალრიცხოვანი დაკითხვიდან რომ არაფერი გამოვიდა, ტყვეს „თანამემამულე“ მიუგზავნეს — ქართველი ემიგრანტი, ნაცისტური პარტიის წევრი, გვარად ტოგონიძე.

Смерт- ის (საბჭოთა დაზვერვა „Смерть шпионам“ძ საქალალდეებში აღმოჩნდა პატაკი ქართველი ნაცისტის მხრივ იაკობ ჯუღაშვილის მონათხრობის თაობაზე.

„როგორც იქნა, მორიგე ოფიცერმა ერთ ბარაკთან მიმიყვანა. შიშველი კედლები, არავითარი ტახტები. სამხედრო ტყვეები თივაზე ისხდნენ და იწვნენ“.

საუბარი დასაწყისში ვერ აეწყო, რადგან იაკობმა იცოდა თავისი განცხადებების დამახინჯების შესახებ და აღარავის ენდობოდა. ქართულად ლაპარაკით ტოგონიძემ შეძლო მოსაუბრის დარწმუნება, რომ ეს დიალოგი არ გამოქვეყნდება.

„ — რისი იმედი გაქვთ?

— გამარჯვებისა, — მტკიცედ უპასუხა იაკობმა, — გამარჯვებისა, რომელიც უთუოდ მოვა. დასანანი მარტო ისაა, რომ გედმა მიმუხთლა და შესაძლებლობა არ მექნება ამ გამარჯვებაში წვლილის შეტანისა“.

ეტყობა, ეს სიტყვები ისე არ მოეწონათ გეგელსის პროპაგანდისტებს, რომ ტყვე გადასცეს გესტაპოელებს, რომლებმაც დაუყოვნებლივ გადაიყვანეს ის ცენტრალურ საპატიმროში. კვლავ დაკითხვები და ეგეგ წამებებიც. საქმის მასალებში შემონახულია ინფორმაცია, რომ იაკობმა ორჯერ სცადა ვენების გადაჭრა.

იაკობ ჯუღაშვილი ტყვეობაში

მამისადმი გაგზავნილი წერილი

გესტაპოელები, როგორც ჩანს, ბოლოს მიხვდნენ, რომ ტყვეს ვერ გასტეხენ და ჰამელსბურგის ბანაკში მიუჩინეს ადგილი. უფროსობამ პატარა სახელოსნოში მუშაობის ნებაც მისცა. აქ 6-7 პატიმარი ძვლის, ხისა და ჩალისაგან მუნდშტუკებს, კოლოფებსა და ჭადრაკს აკეთებდნენ.

იაკობი ხელმარჯვე ოსტატი გამოდგა და თვენახევარში ძვლის ჭადრაკი გააკეთა, რაც ერთ უნტერ-ოფიცერს კარტოფილში გაუცვალა. მოგვიანებით ეს კომპლექტი 800 მარკად იყიდა რომელიღაც მაიორმა.

1942 წლის აპრილში იაკობის შედარებით ასატანი საბანაკო ყოფა მოულოდნელი ბრძანებით შეიცვალა და ტყვეს კვლავ გესტაპოს ცენტრალურ სატუსალოში უკრეს თავი. 1943 წლის თებერვალში ჰიმლერის პირადი მითითებით ის გადაგზავნეს ძალიან ცუდი სახელის მქონე ზაქსენჰაუზენის საკონცენტრაციო განაკში, სადაც პირველ ხანს განაკის საპატიმროში იმყოფებოდა, მერე კი „A“ ზონდერბანაკის სარეჟიმო barაკში გადაიყვანეს. ეს განსაკუთრებული ზონა, ძირითადი განაკისგან მკვიდრი აგურის კედლით გამოყოფილი, შემორტყმული იყო მაღალი ძაბვის დენგამტარი მავთულხლართით.

ჯუღაშვილის გედით პირადად ჰიმლერის დაინტერესებაზე გევრი რამაა ცნობილი. ეტყობა, სტალინის შვილის გამოყენება სურდა სსრკ კავშირთან სეპარატისტული მოლაპარაკებების შემთხვევაში ან რუსებისგან დატყვევებულ თვალსაჩინო ნაცისტებში გასაცვლელად.

არაა გამორიცხული, რომ ამავე მიზნით მოთავსეს იაკობის მეზობლად ოთახში მოლოტოვის დისშვილი ვასილი კოკორინი (მოგვიანებით გამოირკვა, რომ ამ თვითმარქვიას არცრა დამოკიდებულება არა ჰქონდა მოლოტოვის ოჯახთან, ორ სხვა ოთახში კი — ჩერჩილის ახლო ნათესავი თომას კუჩინი და საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრის შვილი, კაპიტანი ბლუმი. იყვნენ სხვა „ელიტური“ ტყვეებიც, ყველანი მეგობრულად ცხოვრობდნენ და განთავისუფლების იმედს არ კარგავდნენ.

...იმ დღეს იაკობი ერთობ ფერმკრთალი გამოიყურებოდა, ჩაცეცებულ დაღლილ მზერას არ აშორებდა კედელს, სადაც ხმამაღლა მოლაპარაკე ეკიდა. გაუპარსავი, პირდაუბანელი იყო, არ რეაგირებდა მისალმებებზე, ხელი არ უხლია სუფიანი ჯამისათვის. მიზეზი ყველაფერ ამისა — იმ რადიოთი გადმოცემული მორიგი პროპაგანდისტული ზღაპარი, თითქოს სტალინს ეთქვას, რომ ჰიტლერთან რუსი სამხედრო ტყვეები კი არა, ოდენ რუსი მოღალატეები არიან, რომელთაც გაუსწორდებიან ომის დამთავრებისთანავე და რომ მას არა ჰყავს არავითარი შვილი იაკობი. ეს ყველაფერი ჩვენ ვიცით მრავალი წლის შემდეგ თომას კუჩინის მონათხრობით, რომელიც განაგრძობს: „მე ბარაკში ვიყავი, როცა უცგად გასროლის ხმა გავიგონე. გამოვვარდი და მავთულზე გადაკიდებული მკვდარი ჯუღაშვილი დავინახე. კანი რამდენიმე ადგილას ჭქონდა გაშავებული და დამწვარი. არა მგონია, რომ სტალინის შვილი გუშაგს მოეკლა. უფრო მაღალი ძაბვის ქვეშ მყოფ მავთულთან შეხებით დაიღუპა“.

მაშინვე შეიქმნა სპეციალური საგამოძიებო კომისია. ჰიმლერის სახელზე გაგზავნილ მოხსენებაში დადასტურებული იყო, რომ ჯუღაშვილის სიკვდილი ტყვიით ჭრილობამ კი არ გამოიწვია, არამედ მაღალი ძაბვის დენმა. გუშაგმა მას მერე გაისროლა, რაც ჯუღაშვილმა მავთულს სტაცა ხელი...

დენი გამორთეს, ცხედარი მოხსნეს და იმავე დღეს გაუკეთეს კრემაცია, ფერფლიანი ურნა კი გერლიწში წაიღეს. არავინ იცის, მერე რა დაემართა, თუმცა კვალის მოსაძებნად ცდები არ დაუკლიათ.

...1977 წელს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გრძანებულებით, იაკობ იოსების ძე ჯუღაშვილი სამამულო ომის I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა (სიკვდილის შემდგომ...

MK

მოკლედ

ინდონეზიის ნაპირებთან ჩაიძირა ბორანი, რომელზეც 116 კაცი იმყოფებოდა, აქედან 74 ადამიანის გადარჩენა მოხერხდა, მაგრამ 42 კაცი უგზოუკვლოდ დაკარგულად ითვლება. გემს გეზი ეჭირა ნიასის საკურორტო კუნძულის მიმართულებით. წინასწარი ვერსიით ავარიის მიზეზი გახდა ის, რომ წყალმა შეაღწია ბორნის კორპუსში. ავარიის რაიონში უამინდობა ართულებს სამაშველო ოპერაციის განხორციელებას.

* * *

ტიმოშენკომ გამოაცხადა კოალიციის შექმნის და გაზის თაობაზე დადებულ შეთანხმებათა გადასინჯვის შესახებ. „დოკუმენტები უკვე გადაეცა უზენაესი რადის აპარატს“, – აღნიშნა „იულია ტიმოშენკოს ბლოკის“ ლიდერმა. სასესიო დარბაზი ამ ახალ ამბავს ტაშის გრიალით შეხვდა. „ყველამ ნახა, თუ როგორ გართულდა ეს პროცესი. და ახლა, როცა ყველა დოკუმენტი გადაეცა უზენაესი რადის სამდივნოს, აღარ მსურს ვილაპარაკო რაიმე სირთულეებზე“, – თქვა მომავალმა პრემიერმა.

* * *

ბლოგალური დათბობის გამო დედამიწას, საბოლოო ანგარიშით შეიძლება ეწიოს პლანეტა ვენერას ბედი, რომელზეც ტემპერატურა ცელსიუსით 250 გრადუსს აღწევს და მოდის მჟავის წვიმები. ასეთი არადამაიმედებელი მოსაზრება გამოთქვა მეცნიერმა სტივენ ჰოკინგმა.

* * *

ინტერნეტში გამოჩნდა აიმან აზ-ზავაჰირის ახალი სამწუთიანი ვიდეოფირმართვა. „ალ-ყაიდას“ საერთაშორისო ტერორისტულ ძალაში გავლენით მეორე ადამიანი – აზ-ზავაჰირი თავის გამოსვლაში აღნიშნავდა, რომ ამერიკელები ბილწავენ ყურანს ავღანეთსა და კუბაში მდებარე გუანტანამოს სამხედრო ბაზაში. მან ასევე განაცხადა, რომ მუსლიმანები ამცირებენ და შეურაცხყოფენ დანიაში, საფრანგეთსა და იტალიაში.

◎ სიმართლე კი ასეთია

სტალინი ეჯრჯოლა ჰიტლერს... ჟუკოვმა მოიპოო ომი?!

(მერვე გვერდიდან)

ვაგრძელებთ გ. ჟუკოვის საძმანოგის დამახასიათებელ „ქათინაურებს“ და მოგვყავს მხოლოდ ორი ამონარიდი იური მუხინის წიგნიდან – „სტალინის და გერიას მკვლელობა“ (მოსკოვი, 2003 წ.ძ.

– „სამხედრო ურთიერთობაში ჟუკოვი სტალინის გარეშე წული იყო... სამხედრო საკითხებში ჟუკოვის არაკომპეტენტურობა იმაში გამოიხატებოდა, რომ მას არ ესმოდა ომში რას აკეთებდა და გულწრფელად თვლიდა, რომ მისი გამგზავრება საყვარელთან ერთად ფრონტზე, როგორც უმაღლესი მთავარსარდლის ბანაკის წარმომადგენლისა, ეს იყო ის, რასაც ეწოდება „ჯარების მეთაურობა“.

– „ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რომ ჟუკოვს, ფაქტობრივად იყო რა სტალინის ადიუტანტი, ნამდვილად სჯეროდა, რომ ის ფრონტებს „მეთაურობდა“...

ომის დამთავრების შემდეგ ჟუკოვი დაინიშნა გერმანიაში საბჭოთა ზონის საოკუპაციო ჯარების მთავარსარდლად. იქ მან თავი გამოიჩინა უზომო ქედმაღლობით და თვითნებობით, სხვადასხვა საკითხის არაკომპეტენტურად და ერთპიროვნულად გადაწყვეტით. მოურიდებლად აკეთებდა ყველაფერს პირადი გამდიდრებისათვის...

1946 წლის აპრილში ჟუკოვი ბერლინიდან მოსკოვში გადმოიყვანეს, ჯერ საბჭოთა არმიის სახმელეთო ჯარების მთავარსარდლად, ხოლო მალე – ოდესის სამხედრო ოლქის სარდლად ჩამოაძვრეთეს.

აი, რა წერს იური მუხინი თავის წიგნში:

„1948 წლის 8-9 იანვარს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრომ (მინისტრი ვ. ს. აბაკუმოვი) ჟუკოვის აბარაკზე, რომელიც მოსკოვთან ახლოს მდებარე დაბა რუბლიოვოში მდებარეობდა, ფარული ჩხრეკა ჩაატარა, რის შედეგადაც აღმოაჩინეს, რომ სახლის ორი ოთახი გამოყენებული იყო საწყობად, სადაც უამრავი რადიენობის სხვადასხვა სახის საქონელი და ძვირფასეულობა ინახებოდა. სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს თანამშრომლების სიტყვით ჟუკოვის აბარაკი, არსებითად თავის მხრივ, ანტიკასრულ მალაზიას თუ მუზეუმს წარმოადგენდა... 1948 წლის 10 იანვარს შემოწმების შედეგები სტალინს თვით აბაკუმოვმა მოახსენა“...

იური მუხინის სიტყვით, მოსკოვში მცხოვრები ჟიდებიდან არც ერთს არ ჰქონდა გერმანულ ენაზე იმდენი წიგნი მოოქროვილი ყდებით, რამდენიც ჟუკოვს.

ასე იყო თუ ისე, აბაკუმოვმა ჟუკოვი სხვებთან ერთად დასახვრეტთა სიაში შეიყვანა. მაგრამ ნათქვამია – „თუ ღმერთი გწყალობს, ეშმაკები ვერაფერს დაგაკლებენო“ და ასეც მოხდა, რადგან ჟუკოვს თვით სტალინი წყალობდა და მან აღნიშნულ სიაში ჟუკოვის გვარის გასწვრივ ლაკონურად მიანერა: „მე თქვენ მას ვერ მოგცემთ“.

საბჭოთა ხელისუფლების სათავეში ნიკიტა ხრუშჩოვის მოსვლის შემდეგ ჟუკოვი საბჭოთა კავშირის თავდაცვის მინისტრი გახდა. მან სახელი გაითქვა და თავი იმით გამოიჩინა, რომ მშვიდობიან პირობებში ცოცხალ ადამიანებს სისასტიკით ეჰყრობოდა.

1954 წლის 14 სექტემბერს ორენბურგთან ახლოს, ტოცკის პოლიგონზე 40 ათასი სამხედრო მოსამსახურე ბირთვული იარაღის შხამით მოიწამლა. დამწვრობისა და სხივური ავადმყოფობისაგან ჯარისკაცთა სამი მეოთხედი გარდაიცვალა, ხოლო 10 ათასი სამხედრო მოსამსახურე სამუდამოდ დაინვალიდდა. ასე რომ, ჟუკოვმა ბირთვული იარაღის გამოცდა ცოცხალ ადამიანებზე ჩაატარა და ეს იყო ტიპიური მაგალითი მისი დაზემდგომში აღმოჩნდა – მარშალი ჟუკოვი ხრუშჩოვს უჭერდა მხარს ანტისტალინურ გამოხდომებში.

ოთხი დღის შემდეგ, ე.ი. 9 მარტს რუსმა ჯარისკაცებმა მშვიდობიან მოქალაქეებს ცეცხლი გაუხსნეს, რის შედეგადაც მრავალი ათეულის დაღუპულთა გვამები ქუჩებში დარჩნენ.

იმ დროს ამერიკა-კავკასიის სამხედრო ოლქის სარდალი იყო არმიის გენერალი ი.ი. ფედინიუნსკი, რომელიც სამამულო ომის მსვლელობის ერთ პერიოდში ლენინგრადის სამხედრო ფრონტის სარდლის პოსტზე თვით ჟუკოვის შემცვლელად მოგვევლინა.

თბილისის სისხლიანი ტრაგედიიდან ერთი თვის შემდეგ ფედინიუნსკი მოსკოვში გადაიყვანეს და ფრუნზეს სახელობის სამხედრო აკადემიის უფროსად დანიშნეს. მანამდე საქართველოს ცენტრალურმა კომიტეტმა და მთავრობამ მას გამოსათხოვარი ბანკეტი მოუწყო, რომელსაც პარტიულ-სამეურნეო აქტივთან ერთად ესწრებოდა იმჟამინდელ გაზეთი – „ზარია ვოსტოკას“ რედაქტორი ირაკლი ჩხეიძე. ქვემოთ მოგვყავს მისი სიტყვები, რომლებიც მან წარმოთქვა მოგვიანებით ერთ-ერთ კონფიდენციალურ შეხვედრაზე: „ბანკეტი მშვიდ და წესიერ ვითარებაში მიმდინარეობდა. თითქმის ყველა გამომსვლელი სადღეგრძელოში ლაპარაკობდა ფედინიუნსკის წარმატებებზე სამამულო ომში. მაგრამ იმჟამინდელმა საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარემ ირაკლი აბაშიძემ მისთვის დამახასიათებელი პირდაპირობით მიმართა ფედინიუნსკის: „გენერალო გადღეგრძელებთ, როგორც ცნობილ სახელმწიფო პიროვნებას. ორგზის საბჭოთა კავშირის გმირი ხართ, მაგრამ თბილისიდან სადაც არ უნდა წახვიდეთ, დალუპული ქართველების სისხლი თან წაგყვებათ“... სამადლოდელი სიტყვით გამოსვლის გოლოს, გენერალმა უშუალოდ ირაკლი აბაშიძეს ასე მიმართა: „მე ვცდილობდი მშვიდობიანად დამთავლა მიტინგი, მაგრამ მდგომარეობა ძალზე გაგზარდეს და უმართავი გახდა. გამოვიყენეთ მძლავრი წყლის ჭავლები, რამაც სიტუაცია ვერ განმუხტა. მხოლოდ ამის შემდეგ საძმეში ჩავრთეთ სამხედრო ტექნიკა და შეიარაღება. ასე რომ, იცოდეთ – მე მიღებული მქონდა საბჭოთა კავშირის თავდაცვის მინისტრის, მარშალ ჟუკოვის ბრძანება თბილისის დაბომბვის შესახებ, მაგრამ მე ეს ბრძანება არ შევასრულე“... აქ კომენტარები ზედმეტია, მაგრამ ერთი რამ მაინც უნდა აღვნიშნო, რომ იმ დროს თბილისის შენობების უმეტესობა ალიზით იყო ნაშენები და ქალაქი მთლიანად დაინგრეოდა...

ჟუკოვი იყო რა ხრუშჩოვის მხარდამჭერი და თანამოაზრე, თანდათანობით მას „თავში აუვარდა“ და „ბონაპარტიზმის“ იდეებით შეპყრობილი საკუთარ თავზე ძალზე გევრს ილებდა. მან ჩათვალა, თუკი გენერალი დუაიტ ეიზენჰაუერი აშშ-ის პრეზიდენტია, რატომ არ შეიძლებოდა მარშალი ჟუკოვი საბჭოთა კავშირის ხელისუფლების სათავეში მოსულიყო. მაგრამ მას დაასწრეს და 1957 წელს, როდესაც ტირანიდან მოსკოვში მოფრინავდა, მას თვითმფრინავში აცნობეს, რომ იგი თავდაცვის მინისტრის პოსტიდან მოხსნეს და პენსიაზე გაუშვეს.

შემდგომ პერიოდში ვიაჩესლავ მოლოტოვმა ჟუკოვს აჩვენა აბაკუმოვის შედგენილი სია, სადაც იგი დასახვრეტად იყო გამზადებული, მაგრამ სტალინმა ის არ გასწორა და გადაარჩინა. ჟუკოვმა ნახა სტალინის ხელით მინაწერი და ტირილი დაიწყო, ხრუშჩოვს აგინებდა, რომ მან ის შეცდომაში შეიყვანა და ა.შ.

ჟუკოვმა დაიწყო თავისი ცოდვების მონანიება სტალინის მიმართ, მან აღადგინა სამართლიანობა, სიმართლე და ობიექტურობა, რაც გამოხატა თავის მეშუარებში – „მოგონებები და ფიქრები“. წიგნში ჟუკოვს სტალინი გაღმერთებული ჰყავს და, რაც მთავარია, მას თვლის დიდ სამამულო ომში ყველა გამარჯვების ორგანიზატორად და არქიტექტორად...

ფაშიზმზე გამარჯვების 60 წლისთავთან დაკავშირებით მარშალმა დიმიტრი იაზოვმა მოსკოვის გაზეთ „კრასნაია ზვეზდაში გამოაქვეყნა წერილი, სადაც ვკითხულობთ: „გულახდილად გეტყვით, რომ ბოლომდე ვერ ვიზიარებ იმ ადამიანების პოზიციას, რომლებიც ჟუკოვს გამარჯვების მარშალს უწოდებენ“... „თუ ჟუკოვი გამარჯვების მარშალია, მაშინ ვინ ყოფილა სტალინი? მხოლოდ პოლიტიკური მოღვაწე? არადა, არც ერთი სამხედრო ოპერაცია ისე არ განხორციელებულა, რომ იგი სტალინთან არ შეეთანხმებინათ და ის მას არ დაემტკიცებინა“.

რამდენიც არ უნდა წერონ, იდავონ და იპაექრონ ამჟამინდელმა პოლიტიკოსებმა, პოლიტოლოგებმა, ისტორიკოსებმა და ჟამთააღმწერლებმა, სტალინი იყო და დარჩება მსოფლიო ისტორიაში უმნიშვნელოვანეს და განუმეორებელ პიროვნებად, მისი სახელი ყოველთვის იქნება მარადიული დიდების შარავანდედით მოსილი და კაცობრიობა არასოდეს დაივიწყებს მის სახელს.

გურამ ჩხიკვაძე.

◎ დამარცხებული

ალიარება

ცნობილმა მეცენატმა და მილიარდერმა ჯორჯ სოროსმა თურქეთში ვიზიტისას ალიარა, რომ მხარს უჭერდა „ფერად რევოლუციებს“ საქართველოში, უკრაინასა და ყირგიზეთში.

საქართველოში რევოლუციის მხარდაჭერის მიზეზად სოროსმა საქართველოს მაშინდელი პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე დაასახელა.

მისი თქმით, ედუარდ შევარდნაძემ არ შეასრულა მისთვის მიცემული დაპირებები, თუმცა რა დაპირებებზეა საუბარი, საინფორმაციო სააგენტო „რეგნუმი“ არ იუწყება.

თურქეთში ჯორჯ სოროსი 21 ივნისს ჩავიდა. მისი განცხადებით, თურქეთი უფრო ღია საზოგადოებად იქცა, ხოლო მისი ხელისუფლების მოლაპარაკებები ევროკავშირთანოვნებიმიზმის საფუძველს იძლევა.

ჯორჯ სოროსის ორგანიზაციას „ღია საზოგადოება“ ფილიალები აქვს 60 სახელმწიფოში, მათ შორის საქართველოშიც.

ინტერპრესნიუსი

საფრანგეთის უზენაესმა სასამართლომ ცნობილი ფინანსისტი ჯორჯ სოროსი ბრალეულად ცნო საინსაიდერო ოპერაციათა განხორციელების გამო. ჯარიმის საბოლოო თანხას საკასაციო სასამართლო განსაზღვრავს.

სოროსის ფრანგული საქმე

წარმოიდგინეთ ასეთი რამ: ვინმე ბიზნესმენი შეისყიდის მსხვილი კომპანიის აქციებს. შემდეგ კი ... ამ კომპანიის პრივატიზაციას ახორციელებს მთავრობა და მისი ფასიც მკვეთრად იზრდება. ამის წყალობით ბიზნესმენი დიდ-ძალ ფულს ზოულობს, პრესაში კი ვრცელდება ხმები, რომ მას თურმე მჭიდრო კავშირი ჰქონია მთავრობაში მოკალათებულ სახელმწიფო მოხელეებთან.

ახლა კი ყველაფერს თავისი სახელი ვუწოდოთ. ეს კომპანია ფრანგული Societe Generale ბანკი, რომლის პრივატიზაციაც მოხდა 1987 წელს. ბიზნესმენი – ჯორჯ სოროსი – კატეგორიულად უარყოფს თავისი მონაწილეობას ინსაიდში, მაგრამ იგი სწორედ ამაში ამხილა საფრანგეთის უზენაესმა სასამართლომ.

საქმე კარგა ხნით გაჭიანურდა. 2002 წელს საბრალდებო განაჩენი გამოიტანა პარიზის სიხსნის სამართლის სასამართლომ. 2005 წელს ეს გადაწყვეტილება დაადასტურა სააპელაციო სასამართლომ. ახლა ამას საკასაციო სასამართლოც დაეთანხმა, რომელმაც დააზუსტა, რომ საჭიროა 2,2 მილიონი ევროს ოდენობის ჯარიმის კორექტირება იმ მოგებათა გათვალისწინებით, რომლებიც სოროსმა მიიღო არალეგალური ოპერაციების შედეგად.

„მთელი ცხოვრება ბიზნესს მივდევ და ვფიქრობ, ვიცი, თუ რა არის საინსაიდერო ვაჭრობა, და რა – არა“, – განაცხადა სოროსმა 2002 წელს გამართულ სასამართლო სხდომაზე.

ძნელია ამ სიტყვებს არ დაეთანხმო – სწორედ თავის ცოდნა-გამოცდილებას უყენებენ კიდეც სოროსს ბრალად. კრიტიკოსთა მტკიცებით, ინგლისური გირვანქა სტერლინგის კურსის დაცემა, სარფიანი მანევრები აზიის ქვეყნების ვალუტათა წინააღმდეგ, დოლარზე მიტანილი იერიში (უკვე არაფერს ვამბობთ რუსულ „სვიაზინვესტთან“ დაკავშირებულ პატარ-პატარა აფერებზე – ყოველივე ამაში ჩანს არა იმდენად ბიზნესმენის ალღო, რამდენადაც ის, რომ მას ექსკლუზიურად მიუწვდება ხელი დახურულ ინფორმაციაზე.

სოროსის ფრანგული საქმე მთელი 18 წელია გრძელდება, ანუ იგი თითქმის რუსული ბიზნესის თანატოლია, რომელიც მთლიანად ინსაიდში გადავიდა, რომელ დარგსაც უნდა ეხებოდეს ეს. უკვე არაფერს ვამბობთ 1998 წლის დეფოლტზე, რომლის წყალობითაც მოითბო ხელი მრავალმა „საქმეში ჩახედულმა“. ამავე დროს, კანონი ინსაიდების შესახებ რუსეთში დღემდე არ მიულიათ.

სოროსი რუსეთის გაზარზე რომ დარჩენილიყო მოთამაშედ, ამ ადამიანს, როგორც იტყვიან, გუზსაც ვერავინ ვერ აუფრენდა მისი შელახული რეპუტაციის მიუხედავადაც კი. რუსეთში ხომ ცუდი რეპუტაცია დიდ ნაკლად არ ითვლება.

პავლე ალფიოროვი.

ОГОНЁК

◎ ეს დედაქალაქის ისტორიაა

თბილისში მიხეილ ვორონცოვის ორი ძეგლი იდგა

როგორც ცნობილია, 1801 წელს რუსეთის მეფემ ალექსანდრე I მანიფესტით გააუქმა ქართლ-კახეთის სამეფო. მეფის ხელისუფლების უმაღლეს წარმომადგენლად მთავარმართებელი დაინიშნა. მას ემორჩილებოდა როგორც სამოქალაქო, ისე სამხედრო საქმე. 1801 წლიდან 1844 წლამდე ჩვენში თერთმეტმა მთავარმართებელმა ილვაწა. რა თქმა უნდა, ყველა მათგანი რუსეთის მეფის ერთგული მსახური იყო.

1844 წელს იმპერატორმა ნიკოლოზ პირველმა გრძანებით გააუქმა მთავარმართებლის თანამდებობა და მის ნაცვლად შემოილო თითქოს უფრო პროგრესული – მეფისნაცვლის თანამდებობა. პირველი მეფისნაცვლის თანამდებობაზე მეფემ გამოცდილი და დიდი ავტორიტეტის მქონე გენერალი მიხეილ ვორონცოვი დანიშნა. ის იყო საკმაოდ განათლებული და პოლიტიკურად მოქნილი პიროვნება. მიხეილ ვორონცოვმა დღიდან მისი თბილისში ჩამოსვლისა, თავისებური ტაქტითა და ლმობიერებით მიიპყრო ქართველი თავადაზნაურობისა და მოწინავე საზოგადოების ყურადღება. მან თბილისში გვერი საინტერესო საქმის წამოწყებას შეუწყო ხელი და სულ მალე აქ გარკვეული ავტორიტეტიც კი მოიპოვა.

ჩვენი ეს მცირე მოცულობის წერილი ფაქტობრივად გამოხმაურება გახლავთ გაზეთ „მწერლურ ცხოვრებაში“ გამოქვეყნებული ორი წერილისა: „ვორონცოვი“ და „ვორონცოვი – მოკეთე საქართველოსი“?! ეს უკანასკნელი ქალბატონ მირანდა ტყეშელაშვილს ეკუთვნის.

იმავე გაზეთში გამოქვეყნებულია მიხეილ ვორონცოვის ბრინჯაოს ძეგლის ფოტოსურათი. ეს მართლაც საინტერესო ძეგლი თავის დროზე ამშვენებდა მაშინდელ „ვორონცოვის მოედანს“, შემდეგში პლეხანოვის პროსპექტის დასაწყისს, ამჟამად დავით ალმაშენებლის პროსპექტი რომ ჰქვია. ეს ძეგლი სრულიად შემთხვევით, 1957 წლის ზამთარში, საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის სარდაფში, მუშაობის დროს ნახა მეცეცხლურმა მუშა თაბორიძემ.

ეს ბრინჯაოს ძეგლი მიხეილ ვორონცოვისა რომ იყო, მაშინვე დაადასტურეს ქალბატონმა ქრისტინე შარაშიძემ და მხატვარმა გიორგი ერისთავმა. სხვათა შორის, სარდაფში ძეგლთან ახლოს იდო თურქული წარმოშობის ზარბაზანი, რომელიც მაშინ მუზეუმის ერთ-ერთ საგამოფენო დარბაზში მოათავსეს, როგორც ერთ-ერთი საინტერესო ექსპონატი, თურქულ ნადავლ დროშებთან ერთად. ამის შემდეგ რა ბედი ეწია მიხეილ ვორონცოვის ძეგლს, არ ვიცი. აღვნიშნავ მხოლოდ მუზეუმის მაშინდელი დირექტორის ივანე რუსაძის ნათქვამს: „საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმი მეფისნაცვლის ძეგლის შესანახი დაწესებულება არ არის“. რას ვიზამთ, იყო ასეთი დრო და იყვნენ ასეთი შეხედულების თანამდებობის პირებიც. სხვა რომ არაფერი, იქნებ გაეხსენებინა პატივცემულ დირექტორს ტერგურგში არსებული პეტრე პირველის, ეკატერინე მეორის, ნიკოლოზ პირველისა და სხვათა ძეგლები. ისინი ხომ ქალაქის ისტორიაა და სხვა არაფერი.

მიხეილ ვორონცოვის უფრო მცირე ზომის ძეგლი, იტალიური კერარის მარმარილოსგან არის გამოქანდაკებული. ის ამჟამად საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმშია დაცული. მის შესახებ ფართო საზოგადოებამ თითქმის არაფერი იცის. დახმარებისთვის მივმართე საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ისტორიის განყოფილების ხელმძღვანელს, პროფესორ გურამ ჩხაიძეს, რომელმაც მოკლედ მითხრა: მიხეილ ვორონცოვის მარმარილოს ქანდაკება, რომელიც ახლა ჩვენს მუზეუმში ინახება, თავის დროზე ვილაც თბილისელ სომეხ სოვდაგარს საკუთარი ინიციატივით დაუმზადებინებია. მეფისნაცვლის დიდი პატივისცემის ნიშნად ეს ძეგლი თავიდანვე მეფისნაცვლის სასახლის გალში დაუდგამთ. საქართველოში საბჭოთა რეჟიმის დამყარების შემდეგ, რა თქმა უნდა, მიხეილ ვორონცოვის ორივე ძეგლი ადგილებიდან აილეს. მაგრამ, როგორც ჩანს, ის პიროვნება, რომელსაც იმ ძეგლების აღება დაევალა, სათანადოდ განათლებული და კულტურული პიროვნება ყოფილა, ისტორიული ღირებულების სამუზეუმო ექსპონატების ფასიც კარგად სცოდნია. სხვაგვარად არც ერთი ამ ძეგლთაგანი ჩვენამდე ვერ მოაღწევდა. ასეთი გახლავთ ძალიან მოკლედ ამ ორი ძეგლის ისტორია.

დურმიშხან ცინცაძე

◎ შემთხვევა მუზეუმში

ჩვენი ბედუიღმართი ცხოვრება

ახალგორში ჩასულმა კაცმა აუცილებლად უნდა მოინახულოს ადგილობრივი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი, ანუ, როგორც მას დღეს უწოდებენ, ქსნის ხეობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და არქიტექტურის მუზეუმ-ნაკრძალი. მისი დირექტორი, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი ვლადიმერ ღუნაშვილი ახალგაზრდა კაცია, განათლებული, ერუდირებული და ქსნის ხეობის წარსულის დაუღალავი მკვლევარი.

თუმცა ხეობა მდიდარია ისტორიული ძეგლებით და მიწაც დღემდე საგულისგულოდ უმალავს ბევრ რამეს ადამიანის თვალს, უამიდან ჟამზე მაინც „ამოხტება“ ხოლმე დიახაც უძველესი რამ ნივთი და გააბრწყინებს წარსულის ფურცლებს. მაგრამ ვაი, რომ ქვეყნის მუზეუმები დღეს არსებობის ერთ-ერთ ყველაზე ძნელბედობის პერიოდს განიცდიან და არანაირი სახსრები არქეოლოგიური ნივთების შესაძენად არ გააჩნიათ. არადა, „არქეოლოგიური ბედი“ ხშირად მიაკაკუნებს ხოლმე მუზეუმების კარზე.

– ამას წინათ, – მიამბო ვლადიმერ ღუნაშვილმა, – სოფელ ძეგლევიდან (ყურადღება მიაქციეთ ტოპონიმს!ძ კაცი მოვიდა. ტოპრაკში გამოხვეული ნივთი მაგიდაზე დადო, ფრთხილად გახსნა და მითხრა, ამაში რას მოგცემთო. მაგიდაზე იშვიათი არქეოლოგიური ნაპოვნი – მოზრდილი, დიდი ოსტატობით შექმნილი ირმის ბრინჯაოს ქანდაკება იდო. სიიდან გაძვს-მეთქი, ვკითხე. ეზოში მიწას ვამუშავებდი და ფეხებში წამომედო.

საქმე ისაა, რომ ძეგლევში X საუკუნის წმინდა ბარბარეს ეკლესია დგას. საკმაოდაა შუა საუკუნეების არქიტექტურული ძეგლებიც. მაგრამ ასეთი ნაპოვნი იშვიათად მინახავს – ბრწყინვალე რამ იყო. ი. დომანსკის წიგნში „კავკასიის უძველესი მხატვრული ბრინჯაო“, რომელსაც ერთგვარ კატალოგადაც ვიყენებთ, მსგავს ნიმუშებს მივაკლიე, რომლებიც ადრე ანტიკური პერიოდით, ძვ. წ.ა. VI-IV საუკუნეებით თარიღდება. მართალია, ნივთის ვიზუალური დათვალიერება საბოლოო შეფასების უტყუარობის უფლებას არ იძლევა. მოსული მაჩქარებდა, იმდენ ფულს მთხოვდა, ჩემი შვიდი-რვა თვის ხელფასი რომაა. ვთხოვე, წუხელ სახლში არაყი გამოვხადე და ერთ ათ ლიტრას ამოგიტანთ, სხვა არაფერი მაძვს-მეთქი. არაო. დაავლო ხელი და წავიდა. არც სახელი თქვა, არც გვარი.

ასე რომ, თუ ოდესმე, ვთქვათ, ბერლინის ან ჟენევის მუზეუმებში ანტიკური ხანის რძეგდატოტვილ ბრინჯაოს ირემს გადაეყრებით, შეიძლება იგი ჩვენი სამშობლოდან, ქსნის ხეობიდანაც კი იყოს წაღებული და საზღვარზე მალულად გადატანილი...

გაუსაძლისი იქნებოდა ჩვენი ცხოვრება, ოდენ ხარგი და ფულის მხვეჭველი ადამიანები რომ ცხოვრობდნენ.

სულ რამდენიმე დღის წინათ, ქსნის გაღმა სოფელ ბოლიდან ახალგაზრდა გოგონამ ნათია ჯაბაურმა მუზეუმს უსასყიდლოდ გადასცა ასევე მიწაში ნაპოვნი ღული. თუმცა ამ სახელით დაკგილული ნამგალია ცნობილი, ქსანზე ხის სათითეს ღულს ეძახიან. იგი მართლაც სათითის ფორმისაა და ძველად მომკალს თითებზე ჰქონდა წამოცმული, რომ ჯურის ან ქერის მკის დროს თითი ნამგლით არ გაეჭრა. გავიხსენოთ:

ქალმა თქვა გასათხოვარმა,
ყანას ვმკიდი ღულითაო,
ჩემ დედ-მამამ რა იციან,–
ძმარი მინდა გულითაო.

სათითე-ღული მუზეუმისთვის შესაძლოა დიდად ღირებული შენაძენი არც არის (XIX საუკუნისაა, აქ ღირებული და ფასეულია ნათია ჯაბაურის საქციელი. მან კეთილი გულით მიძღვნილი საჩუქარი მიიტანა მუზეუმში, რომლის თანამშრომლებიც, ქსნის ხეობის დიდი წარსულია დავანებული.

გურამ ვაშაკიძე,
„სრ“ საკ. კორ.

◎ პროგლემა

სიკვდილის და სიცოცხლის მოტივები

უეცრად, სალსალამათი, კერკეტი კაკალივით მაგარი ძია ვანო ცუდად გახდა, მკერდზე ხელი იტაცა და ჩაიკეცა. პირველად მეულლემ, მარომ შეასწრო თვალი:

– რა არი, რა მოგივიდა?

– არ ვიცი, გულში თითქოს დანას მიტრიალებენო, ისეთი ტკივილები მაქვს.

– ახლავე, ახლავე, წამალს დაგალევინებ და გაგივლის.

სახლიდან ვალიდოლი გამოიტანა, „ენაზე დაიდეო“ უთხრა, მაგრამ არ უშველა, უფრო ცუდად გახდა. ძახილზე კარის მეზობელი ანზორა გამოეხმაურა, ეზოს ჭიშკარი შემოალო და მიწაზე ჩაჩოქილ ძია ვანოს თავზე დაადგა:

– რა მოხდა, რაშია საქმე?

– ცუდადა ვარ, ცუდად...

– სასწრაფოს დავურეკოთ, სასწრაფოს!

– ჩვენი ტელეფონი არ მუშაობს, კაბელი მოიპარეს.

– არც ჩვენი, აბა მამულაანთა გავარდი, იქნება იმათი მუშაობდეს, – მისცა მითითება შვილიშვილს ნუგზარას ანზორმა.

– იმათი კაბელიც მოუპარავთ, – მოვარდა ბიჭი და დამნაშავესავით თავი დახარა.

– რა ვქნათ ხალხო? იქნება ვახტანგი იყოს სახლში და მანქანით გადაგვაყვანინოს საავადმყოფოში. აბა, ნუგზარ, ჩქარა, გაიქეცი.

– არ არის სახლში ძია ვახტანგი.

– ფუი, ეს რა უსაშველო გვჭირს, წავალ, იქნება სამარშრუტო ტაქსით ან ავტობუსით მივალწიო სასწრაფომდე.

– ეგ როდის იქნება ანზორ, ხომ ხედავ, კაცი ხელიდან გვეცლება.

– აბა რა ვქნათ, ჩვენს გარეშემოში ტელეფონი აღარსად მუშაობს, ყველგან კაბელია მოპარული და თავში რა ქვა ვიხალოთ?

ორი საათით დაგვიანებულმა სასწრაფომ ველარაფერი უშველა ვანოს, „ინფარქტიო“ – დაუსვეს დიაგნოზი ექიმებმა და ხელები გაასავსავეს.

მთელი ქალაქი შესძრა ამაგდარი ხელოსნის, ოქროსხელიანი დურგლის სიკვდილმა, ხალხი არც პანაშვიდებზე გამოლეულა და არც დაკრძალვას დაჰკლებია, ძელეხს ხომ ნულარ იკითხავთ: „რა კაცი დავკარგეთ“, „რა ხელოსანი“, „ყველაზე რომ ამაგი ჰქონდა“, „მერედა ვისი მიზეზით – ქურდისა და ოხერისა“. „რა იმდენი უნდა მიეცათ იმ კაკალში“, „კაპიკები, ჩემო ვასო, კაპიკები“ „უგედურება ის არის, რომ მჭვარტლივით მოედო არემარეს ეს მოურჩენელი ჭირი“.

19 აპრილს მდინარე არაგვის მარჯვენა ნაპირზე ანტიოქიიდან ტყეპარკის მიმართულებით ჩამოჭრეს და მოიპარეს ქ. მცხეთის თბილისთან დამაკავშირებელი ორი კაბელი (4X4ძ, თითოეული 150 მეტრი სიგრძისა.

20 აპრილს მირიანის ქუჩაზე, სამთავროს მონასტრის მხარეს მოიპარეს (ტპპ 100X2ძ 200 მეტრი კაბელი. ზიომღვიმის ასახვევიდან ჯვახიშვილის ქუჩაზე, მთელ სიგრძეზე (ტპპ 50X20X4ძ – 150 მეტრი, 300 ძ. მცხეთის ცენტრალურ მოედანზე (ტპპ 50X2ძ – ასი მეტრი, ნარეკვავის დასახლებაში – 500 მეტრი.

20 აპრილს მოგლიჯეს და წაიღეს შემაერთებელი კაბელი.

27 აპრილს მცხეთის რკინიგზის სადგურის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მიწისქვეშა გადასასვლელში გადაჭრეს და მოიპარეს 60 მეტრი კაბელი (ტპპ 100X2ძ, რის შედეგადაც სატელეფონო კავშირი გაუწყდა 100 აბონენტს.

24 მაისს 50 მეტრი კაბელი მოიტაცეს მამულაშვილის ქუჩაზე.

– რა ვქნა რა წყალში ჩავვარდე, ამდენ კაბელს სად ვიშოვი, ან როგორ ვიყიდი? – მოსთქვამს გაერთიანებული სატელეკომუნიკაციო კომპანიის მცხეთის ფილიალის უფროსი როგერტ ქვათაძე, უგზავნის წერილებს, დეპეშებს კომპანიის ქსელების უფროსს, მცხეთის შინაგან საქმეთა სამმართველოს უფროსს დავით ფარცხალაძეს, მაგრამ მიუხედავად რამდენიმე მძარცველის დაკავებისა, ქურდობა გრძელდება, ალარ არის საშველი. შუალამისას, როცა ყველას სძინავს, მშიერი მგლებივით დაძრწიან სიყრუის წინამორგედები, ჭრიან, გლეჯენ სხვადასხვა ზომის კაბელებს და მორე დღეს მოურიდებლად აბარებენ მუმლივით მოდებულ შპს-ებს, სადაც უთოფო ყაჩალებს პირზე ლიმილით სალამ-ძალამით ხვდებიან იქაური თანამშრომლები. გადაჭარბებით სრულდება გეგმები და ამრიგად ხელი ეწყობა ძარცვას, ქურდობას, მამაძალლობას.

მართალია, ერთ-ერთი მათგანის შპს „ევრაზიის“ (გენერალური დირექტორი გიორგი ბაღაშვილიძ დებულება დამტკიცებულია სასამართლოს მიერ 2004 წელს, (საიდენტიფიკაციო კოდი № 205039199ძ აქვს „საქონლის მოძრაობისა და აღრიცხვის ჟურნალი“, რომელშიც ყველაფერია მითითებული: თარიღი, დოკუმენტაციის დასახელება, გამოწერის თარიღი, ნომერი, მიღებული საქონლის დასახელება, ზომითი ერთეული, რაოდენობა, ერთეულის ფასი, საერთო ღირებულება, მაგრამ რად გინდა – შიგ. ერთი ჩამბარებელიც კი არ არის გატარებული და, რაც მთავარია, ჟურნალში არ არის გრაფა, სადაც აღინიშნება ჯართის მომტანის სახელი, გვარი, პირადობის მოწმობა. ისე კი, ეძებე თივაში ნემსი.

ამ გოლო დროს კიდევ უფრო გაუტკბათ ბინძური, ჭუჭყიანი ბიზნესი, გაძვირდა სპილენძი, ფასი მოუმატეს ალუმინს და ახლა სასაფლაოებსაც აღარ ინდობენ, ამ წმინდა ადგილებსაც მისწვდნენ ბილწი ხელები, სახურავამოპარული თავსხდილი ელექტრო-სატელეფონო საკანალიზაციო ჭებში ვარდებიან ავტომანქანები, ადამიანები.

ვანო არაგველი

P. S. ამბობენ, ჯართის შემკრებ პუნქტებში ფერადი ლითონების ჩაბარების აკრძალვა გაეროს თუ ეუთოს, ნატოს თუ კატოს არ მოეწონა, და თითი დაუქნია ჩვენს მთავრობას, ეგ არ გამაგონოთ, არ გაგებდოთ, თორემ მერე მე ვიციო. სხვამ რა იცის ჩვენი ტკივილისა, როგორც იტყვიან: „სხვისი ჭირი, ლობეს ჩხირიო“. ამიტომაც იძარცვება ჩვენი ობიექტები, ზარალდება ისევ ჩვენი საწყალი ხალხი, ისინი, ვისაც არც მობილური ტელეფონი აქვს და არც მსუბუქი ავტომანქანა, ხელ-ფეხი გაეხსნათ არამი ლუკმის მაძებრებს, შავი საქმის მკეთებლებს და გამკითხავი კი არავინ არის. როდემდე? ალბათ საჭირო პარლამენტმა კიდევ ერთხელ იმსჯელოს ამ უსაშველო პროგლემის განხილვისთვის.

ვ. ა.

◎ ტესტი მანდილოსნებისთვის

როგორია თქვენი მაქმაკაცი ლოგინში?

თუ ადამიანს შეუძლია, მაგრამ არ უყვარს ფანტაზიორობა, ეს იმას ნიშნავს, რომ მისგან არც სასიყვარულო სარეცელზე უნდა ელოდოთ განსაკუთრებულ ვაჟკაცობას ან მრავალფეროვნებას. უპასუხეთ ტესტის კითხვებს და უფრო მეტი გეცოდინებათ თქვენი რჩეულის შესახებ.

1. მას ჩაცმა-დახურვაში ექსპერიმენტების ეშინია და არც ის უნდა, რომ ექსტრავაგანტურად გამოიყურებოდეს?

აქ არა; ბქ დიახ.

2. ფილმის ყურებისას შეიძლება გული აუჩუყდეს?

აქ დიახ; ბქ არა.

3. უყვარს თუ არა ოცნება?

აქ დიახ; ბქ არა.

4. იშვიათად გიზიარებთ განცდებს და გრძნობებს, რომლებიც მუსიკის მოსმენისას უჩნდება?

აქ არა; ბქ დიახ.

5. გატაცებულია თუ არა სპორტის ექსტრემალური სახეობებით?

აქ დიახ; ბქ არა.

6. ჩვევად აქვს თუ არა თავისი უჩვეულო, იდუმალი სიზმრების მოყოლა?

აქ დიახ; ბქ არა.

7. ლექსებს თუ გიკითხავთ ხოლმე ან თუ თვითონ თხზავთ მათ?

აქ დიახ; ბქ არა.

8. თქვენს რჩეულს კარგი იუმორის გრძნობა აქვს?

აქ დიახ; ბქ არა.

9. თუ გიყვებათ ხოლმე იმ ქალაქებისა თუ ადგილების სილამაზეზე, სადაც ყოფილა ან რომელთა მონახულებაზეც ოცნებობს?

აქ დიახ; ბქ არა.

10. ხშირად ლიზიანდება? ხშირად არის ხოლმე ცუდ ხასიათზე?

აქ დიახ; ბქ არა.

11. თეატრში, გამოფენებზე სიარული თუ უყვარს?

აქ დიახ; ბქ არა.

12. შეგიძლიათ თქვათ, რომ თქვენი მამაკაცი ინიციატივიანია?

აქ დიახ; ბქ არა.

13. თუ უყვარს ფანტაზიორობა, რალაც დეტალების დამატება, როცა რამეს ჰყვება?

აქ დიახ; ბქ არა.

14. თუ ჩაუდენია მას ისეთი რამ, რასაც სულ არ ელოდით მისგან?

აქ დიახ; ბქ არა.

15. როდესაც ყვავილებს ან სხვა რამეს გჩუქნით, თუ აქცევს ყურადღებას შეფუთვის ორიგინალობას?

აქ დიახ; ბქ არა.

ყოველი „ა“ პასუხისთვის 2 ქულა დაიწერეთ, „ბ“ პასუხისთვის კი – 0 ქულა. ახლა კი ქულები დაითვალეთ და შედეგიც შეაჯამეთ. **0-12 ქულა.** ბრძენს უთქვამს: „წარმოსახვა უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ცოდნაო“, თქვენ რჩეულს კი წარმოსახვა ნამდვილად აკლია. ჩვეულებრივ ასეთი მამაკაცები საძინებელში არაშემოქმედებით პარტნიორებად რჩებიან. **14-22 ქულა.** ვერ იტყვი, რომ თქვენი შეყვარებული უკიდეგანო ფანტაზიის პატრონია, მაგრამ თუ თითოეული თქვენგანი ქალისსმევას არ დაიშურებს, გვერწმუნეთ, თქვენი სექსუალური ცხოვრება ათასფრად აელვარდება.

24-30 ქულა. ასეთი მამაკაცი, როგორც წესი, ლოგინში დიდ ფანტაზიას ავლენს, ისე რომ მზად იყავით! თუმცა იმისათვის, რათა საყვარელმა „ფანტაზიორმა“ სრულად გაგიმართლოთ მოლოდინი, თქვენც მხარი უნდა აუბათ მას. დაივიწყეთ პასიურობა!

◎ მედიწფორმი

ჯბილებს შოკშით ოპერაციებენ?

როგორც როჩესტერის უნივერსიტეტის თანამშრომელი ჰიუნ კუ აცხადებს, შტოშის წვენის გაქტერიციდული მოქმედების წყალობით კარიესით დაავადებულების ალბათობა მცირდება. კუ ირწმუნება, რომ ამ კენკრის კომპონენტები გაქტერიოებს კბილის მინანქრისკენ მიმავალ გზას უბლოკავს. ეს Streptococus mutans მიკროზზე ჩატარებული ექსპერიმენტებით დადასტურდა (ეს მიკროზი კარიესის ერთ-ერთ მთავარ გამომწვევად ითვლება).

შტოშის გაქტერიოციდულ ეფექტს შრილოგებმა მიაქციეს ყურადღება. მათი აზრით, შტოშის წვენი მიკროორგანიზმებს შარდის ბუშტის კედლებზე დასახლებაში უშლის ხელს. იგივე ხდება კბილებთან მიმართებაში, – დარწმუნებულია კუ. ამასთან „მოქმედი ნივთიერება“ ჯერ უცნობია, მის გამოყოფას უახლოეს მომავალში აპირებენ. ჯერჯეროობით კი სტომატოლოგი არ გვირჩევს იმ სახით მივილოთ შტოშის წვენი, რა სახითაც ის სუპერმარკეტებში იყიდება, რადგანაც მასში შემავალი შაქარი თავად უწყობს ხელს კბილების დაშლას.

Dentaclass. Ru

◎ რეპლიკა

დაავადებები რუსეთს გაანგაგებს

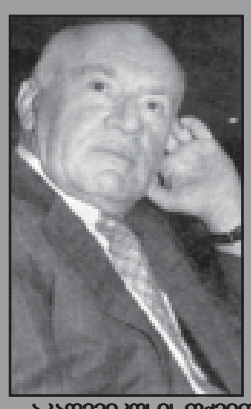

მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მონაცემებით, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებითა და დიაბეტით გამოწვეული ნაადრევი სიკვდილიანობის მიზეზით რუსეთის ეკონომიკის დანაკარგი 2015 წლისათვის 300 მილიარდამდე გაიზრდება. ამის შესახებ გაკულევის სახ. გულ-სისხლძარღვთა ქირურგიის ცენტრის დირექტორმა, რუსეთის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ლეო ბოკერიამ განაცხადა სრულიად რუსეთის მეორე ფორუმზე „ერის ჯანმრთელობა რუსეთის აყვავების საფუძველია“.

აკადემიკოსის თქმით, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების შედეგად სიკვდილიანობა რუსეთის მოსახლეობის სიკვდილიანობის საერთო სტრუქტურაში 56,7 პროცენტს შეადგენს, ამასთან გარდაცვლილთა 30 პროცენტი შრომისუნარიანი ასაკის ადამიანები არიან. ლეო ბოკერიამ ფორუმის მონაწილეებს ისიც შეახსენა, რომ რუსეთის მცხოვრებთა სიცოცხლის საერთო ხანგრძლივობა დაახლოებით 65 წელია, რაც ევროპის ქვეყნების ამავე მაჩვენებელზე 14 წლით ნაკლებია. აკადემიკოს ბოკერიას აზრით, ჯანდაცვის სისტემის ეფექტური მუშაობის პირობებში სიკვდილის შემთხვევათა 80 პროცენტის თავიდან აცილება შესაძლებელია. ჯანდაცვის დასაფინანსებლად წელიწადში საჭირო რუსეთის შიდა საერთო პროდუქციის არა ნაკლებ 6-7 პროცენტი.

Medvednovosti, Ru

◎ საგულისყურო

ოქროს მოსართავები მავნებელია?!

უძველესი დროიდან ასე იყო ცნობილი, რომ ოქროს ნაკეთობები მარტო ლამაზი კი არა, სამკურნალო თვისებებითაც გამორჩევა. მაგალითად, ოქროს შეუძლია, გააუვნებლოს, დახოცოს მიკროორგანიზმები, ამიტომაც ურჩევდნენ ოქროს ნაკეთობების – ბეჭდების, საყურეების, სამაჯურების და სხვათა ტარებას ეპიდემიების დროს. მიაჩნდათ, რომ ოქრო ამაგრებს ორგანიზმს, ამალლებს დაავადებებთან წინააღმდეგობის გაწევის უნარს, ზემოქმედებს ნერვიულ სისტემასა და გულზე. განსაკუთრებით სასარგებლოა ოქროს ნაკეთობების ტარება კანი დაავადებებისას.

თუმცა ბოლო ხანებში გავრცელდა ხმები, თითქოს ოქროს ნივთები ხელს უწყობენ ზოგიერთ ავადმყოფობას, აუარესებს გუნება-განწყობილებას.

ნათქვამია, შიშს დიდი თვალები აქვსო და ბევრმა ეს დაიჯერა. თუმცა უნდა ითქვას, რომ ზოგიერთ ადამიანს ორგანიზმში ნივთიერებათა ისეთი ცვლა აქვს, რომ ოქრო ილექება კუნთოვან ქსოვილში და მას მოლურჯო-მონაცისფროდ აფერადებს. მედიცინაში ამას „ხრიზიაზა“ ჰქვია (ბერძნული „ხრიზოს“ – ოქროქ.

ადამიანებს, რომლებიც ამჯობინებენ სქელი ოქროს ჯაჭვების, მასიური ოქროს ბეჭდებისა და საყურეების ტარებას, ვურჩევდით, გააანალიზონ, კარგად მოქმედებს თუ არა ისინი მათ ჯანმრთელობაზე.

ოქროსადმი მგრძნობიარობის ამალლების ნიშნებია ცუდი გუნება-განწყობილება, თმების ზრდისა და კბილების მდგომარეობის გაუარესება, თირკმელების და ღვიძლის მუშაობის გართულება. ამ ნიშნების გამოჩენისთანავე უკეთესია, უარი თქვათ ოქროს მოსართავების ტარებაზე.

Medafarm.ru.

◎ თურმე

ვირუსული სქესიმპოტენციის იწვევს

ამერიკელმა მკვლევარებმა მამაკაცების სექსუალური აქტიურობის დაქვეითების რამდენიმე მიზეზი დაასახელეს. მათი შეფასებით, ინტერნეტი საფრთხეს უქმნის სრულფასოვან სექსუალურ ურთიერთობებს.

სექსის, სქესისა და აღწარმოების კვლევის ინსტიტუტის მონაცემებმა აჩვენეს, რომ სექსუალური ინტერნეტ-დამოკიდებულება, რომლის დროსაც ადამიანი პორნოგრაფიულ საიტებზე სულ უფრო მეტ დროს ატარებს, სექსუალურობის დაქვეითებას და შესაძლო იმპოტენციასაც კი იწვევს. პორნოგრაფიის მიერ მოგვრილი სექსუალური ფანტაზიები უარყოფითად მოქმედებს ადამიანის რეალურ სექსუალურ ცხოვრებაზე. ამგვარი ტენდენცია საშინელ გაწბილებას უყრის საძირკველს, რადგან ოცნებასთან შედარებით რეალობა ძალზე იშვიათად იგებს.

◎ აღმოჩენა

დიაბეტის წარმოქმნაში დამნაშავეა გენი

Wake Forest Univerit-ის მკვლევარებმა აღმოაჩინეს გენი PTPN1, რომელიც, მათი აზრით, პასუხისმგებელია მე-2 ტიპის შაქრიანი დიაბეტის განვითარებაზე სულ ცოტა ყოველ მეხუთე ავადმყოფში.

აღმოჩენა ცარიელ ადგილზე არ „მომწიფებულა“. მე-2 ტიპის შაქრიან დიაბეტს მეცნიერები ადრეც მემკვიდრეობით მიდრეკილებით ხსნიდნენ. მეორე მხრივ, გენეტიკური ფესვები აქვს ცხიმების, ნახშირწყლების მეტაბოლიზმს და ინსულინის წარმოქმნასაც. აღმოჩენილი გენი PTPN1 საკვანძო როლს ასრულებს ინსულინისადმი უჯრედების მგრძნობელობის რეგულირებაში. ალბათ, ამ აღმოჩენის შედეგების რეალიზაციის პრაქტიკული ნაბიჯები შაქრიანი დიაბეტის მკურნალობის ახალი მეთოდების შემუშავება და არა მარტო სამკურნალო, არამედ პროფილაქტიკური ღონისძიებების უფრო ადრეული დაწყება გახდება.

ამ აღმოჩენის აქტუალობა ძალზე მაღალია. ჯერ მარტო ამერიკაში 8,2 მილიონი ადამიანია ავად მე-2 ტიპის დიაბეტით, რომელიც ნივთიერებათა ცვლის დარღვევის ყველაზე გავრცელებულ ფორმას წარმოადგენს და რომელიც ინსულინის და/ან ტაბლეტირებული პრეპარატების მეშვეობით სისხლის გლუკოზის დონის ყოველდღიურ კორექციას მოითხოვს.

Wake Forest-ის მეცნიერებმა ყურადღება ორგანიზმის უჯრედების ინსულინისადმი მგრძნობელობაზე გაამახვილეს. მე-2 ტიპის შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულთა უმრავლესობის შემთხვევაში კუჭქვეშა ჯირკვალი ინსულინის დიდ რაოდენობას ქმნის, მაგრამ ორგანიზმის უჯრედებს მის გამოცნობასა და მასასადამე, ათვისებაშიც რაღაცა უშლის ხელს. ხოლო რადგანაც უჯრედებში გლუკოზის მოხვედრაზე პასუხისმგებელი სწორედ ინსულინია, შაქარი სისხლში გროვდება, რაც თანდათანობით იწვევს პირველ რიგში, თვალის ფსკერის, გულის, ტვინის, თირკმლების, კიდურების, ნერვების, სისხლძარღვების დაზიანებას. დროთა განმავლობაში, შესაბამისად, გადურას დაზიანების გამო ვითარდება სიგრამავე, ინფარქტი, ინსულტი, თირკმლების უკმარისობა, კიდურების განგრენა (უფრო ხშირად ქვედა კიდურებისძ. დასახელებული დაავადებების უმრავლესობა არა მარტო დაზიანებული ორგანოების ფუნქციებს არღვევს, არამედ სასიკვდილოცაა.

Wake Forest-ის მკვლევარები იუწყებიან, რომ ჯანმრთელ ადამიანებში შეინიშნება PTPN1 გენის აქტიურობის გენეტიკური დათრგუნულობა, რომელიც აინიციერებს ცილის წარმოქმნას, რომელიც ბლოკავს უჯრედების მიერ ინსულინის გამოცნობას და ათვისებას. მე-2 ტიპის შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ დაახლოებით ყოველ მეოთხე ადამიანს ეს გენი რაღაც მიზეზით, განგლოკირებული აქვს და ის ასტიმულირებს ცილის გამომუშავებას, რომელიც არღვევს უჯრედების მიერ ინსულინის ათვისების პროცესს.

ამერიკელთა ამ გამოგონებით ბევრი ფარმაცევტული ფირმა დაინტერესდა, ვინაიდან შეიძლება „ცუდი“ ცილა მე-2 ტიპის შაქრიანი დიაბეტის მომავალი სამკურნალო პრეპარატების სამიზნე გახდეს. როგორც გამოკვლევების ხელმძღვანელმა განაცხადა, ზოგი პრეპარატი უკვე გადის კლინიკურ გამოცდას.

Medafarm.ru.

◎ ოლიმპიზმი

მარათონს ჩამოგვაშორეს

გუშინ ლოზანაში გაიმართა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომა, რომელმაც 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის მსურველი სამი ქალაქი-კანდიდატის ვინაობა გამოავლინა.

შეგახსენებთ, რომ ამ უფლებისთვის 7 ქალაქი იბრძოდა: ზალცბურგი (ავსტრია), ხაკა (ესპანეთი), სოფია (ბულგარეთი), პიონჩანი (სამხრეთ კორეა), სოჭი (რუსეთი), ალმატი (ყაზახეთი) და ბორჯომი (საქართველო).

სოკ-ის აღმასრულებლებმა სხდომაზე განიხილეს სპეციალური სამუშაო ჯგუფის მიერ შედგენილი რეკომენდაციები. აპლიკანტი ქალაქების მიერ წარმოდგენილი საბუთების საფუძველზე შეირჩა საუკეთესო კანდიდატურები. ოლიმპიადის გამართვის უფლების მოსაპოვებლად ბრძოლას განაგრძობენ ზალცბურგი, პიონჩანი და სოჭი. ავსტრიელებმა და სამხრეთ-კორეელებმა არაერთხელ გააკეთეს განაცხადი ზამთრის ოლიმპიადების მასპინძლობაზე. წინა ციკლში კი ფინალური პაექრობა დათმეს ვანკუვერთან (კანადა). რაც შეეხება სოჭს, მას ორჯერ ჰქონდა წარდგენილი თავისი კანდიდატურა. საგოლოოდ ამ სამეულიდან ვის გაულიმებს გედი, ეს გაისად ივლისში გამოჩნდება სოკ-ის სესიაზე, რომელსაც გვატყობინებენ უმასპინძლებს.

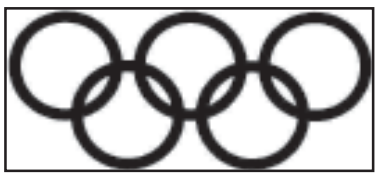

◎ ჩოგბურთი

ლაბაძე უიმბლდონზე ითამაშებს

**მთელი საჩოგბურთო სამყარო მოუთმენლად ელის უიმბლდონის ტურნირის დაწყებას. უკვე ცნობილი გახდა, რომ საჩემპიონო ბატალიებში ქართველი ირაკლი ლაბაძეც მიიღებს მონაწილეობას. საკვალიფიკაციო ტურნირში სერგ დუშან ვე

◎ ინტერპანორამა

უიარალო ერაყელის მკვლელობაში ბრალდებულ ამერიკელებს სიკვდილით დასჯა ემუქრებათ. მკვლელობის ბრალდება წაუყენეს შვიდ საზღვაო ქვეითს და სამხედრო-საზღვაო ძალების სანიტარს. მათ სახლიდან ძალდატანებით გამოიყვანეს 52 წლის ჰაშიმ იბრაჰიმ ავად აზ-ზობაიი და ადგილზე დახვრიტეს იგი. კვალის დაფარვის მიზნით, სამხედროებმა გვამის გვერდით დადეს ავტომატი და ნიჩაბი და განაცხადეს, რომ მოკლული მოთარეში იყო.

* * *

2005 წელს კოსმოსურმა ტელესკოპმა „ჰაბლმა“ გააოცა მეცნიერები, როცა აღმოაჩინა პლუტონის ორი ახალი მთვარე. აქამდე ითვლებოდა, რომ პლანეტას მხოლოდ ერთი მთვარე ჰქონდა. გასული კვირის დამლევს ახალ მთვარეებს ოფიციალური სახელები შეარქვეს – ნიქსი და ჰიდრა. თუმცა, გარკვეული დროის შემდეგ, პლუტონს შეიძლება ჩამოერთვას პლანეტის სტატუსი.

◎ ფოტოვერნისაჟი

თარგმანში აზრი ეკარგება...

მისი ფოტოობიექტივის ჩარჩოში ჯდება დოკუმენტური ფიქსაცია... მას სურს შეაჩეროს ჩვეულებრივი ან არაჩვეულებრივად ლამაზი რეალობის განყენებული დრო, შექმნას არაობიექტური კადრი, რომელიც თანამედროვე სინამდვილის საერთო ლოკალში არ არის მოქცეული და მხოლოდ მისი მხატვრული ხედვით იქნება გაშიფრული... ლევან მუჯირი ციფრული ფოტოკამერით არ მუშაობს „ფერწერულ ტილოზე“... და, ალბათ, ამიტომ ეტყობა მის ფოტოებს ახალგაზრდობა... თუმცა აქ ყველაფერი გეომეტრიული მიმართულებებით არის სინთეზირებული – მეტი ემოცია, მეტი ენერგია, მეტი დინამიკა, მეტი ლირიკა, მეტი რომანტიკა... ამ ფოტოკომპოზიციების სიუჟეტებში არის სიგიჟეც და ამ სიგიჟის გადმოცემის საინტერესო მიგნება... ეს ფოტომოტივები გალერეა „ჰობის“ კამერულ ინტერიერშია ექსპონირებული, ამ ფოტოსერიას – „პორტფოლიო“ ავტორისეული განმარტებით, ძართულ „თარგმანში აზრი ეკარგება“, რადგანაც ფრაზების კომბინაცია ხშირად არ ემთხვევა ფოტონამუშევრების კომპოზიციას. რატომ? იქნებ, ეს მხოლოდ დამაბნეველი ფორმალობაა? როგორ უნდა გავიგოთ ფოტოექსპერიმენტი „ქვიშა ყავაში რომ გროვდება“, „ფრანკენშტეინი“, „ცემენტის ჯუნგლების ფაუნა“, „კოლონიაცია“?

– ეს შეიძლება უცნაურობაა, მაგრამ... სიტყვების თამაში არ უხდება ფოტოგრაფიას, – გალერეაში მესაუბრება ფოტოგრაფი ლევან მუჯირი, – ჩემი ნამუშევრებით ვცდილობ, რომ რაც შეიძლება საინტერესო კადრები დავიჭირო, და ეს მოვლენები იყოს რეალისტური, ზედმეტად გუნებრივიც კი. ცოცხალი ფოტოფიქსაცია ეს ხელოვნებაა და როგორმე უნდა მიხვიდე ამ ხელოვნებამდე. ამ გამოფენამდე ჩემს ფოტოებს ვაგზავნიდი ინტერნეტში, ხელოვანების ვებსაიტზე, უკვე ოთხი წელია, რაც ამ საზოგადოების წევრი ვარ და ერთმანეთს ვწერთ კომენტარებს... არაჩვეულებრივი გრძნობაა, როცა რალაცას გააკეთებ და მერე შთაბეჭდილებებს გიზიარებენ, ძალიან სასიამოვნოა... „კოლონიაცია“ არის ჩემი ბოლო ფირიდან ყველაზე საყვარელი ნამუშევარი... „ქვიშა ყავაში რომ გროვდება“ ეს საინტერესო ექსპერიმენტით გაკეთდა. გადალებულ ფირზე კიდევ ერთხელ გადაიღებ, მაგრამ წინასწარ არ იცი, თუ რა გამოვა. ეს ბაკურიანისკენ მიმავალი გზაა, ბაკურისჯვრიდან ზამთარში გადავიდე... თეთრად მოცული სოფელი, ფანტასტიკურად ლამაზი იყო იქაურობა... ეს გახუნებული ფერები კი იმიტომ არის, რომ მზეში დაბალი სიჩქარით როცა გადაიღებ, ფერები იკარგება. ეს შეიძლება შეცდომაა, დეფექტია, მაგრამ ამ შემთხვევაში ესთეტიკურად ძალიან მომწონს.

... ეს ექსპოზიცია ლევან მუჯირისთვის ერთგვარი გასაუბრებაა მის რჩეულ პროფესიასთან, კინორეჟისურასთან. უნდოდა სარეჟისოროზე ჩაბარება, მაგრამ გერმანიაში მისი ასაკის გამო ეს პრეცედენტი არ დაუშვეს. ახლა თავისი ფოტონამუშევრები ჩადო პორთფოლიოში და გაგზავნა ლონდონის უნივერსიტეტებში, რათა ფოტოგრაფია მის ცხოვრებაში მხოლოდ გატაცებად არ დარჩეს... იცის, რომ ფოტოაპარატის ლილაკზე თითის ერთი დაჭერით ხელოვნების ნიმუში არ იქმნება, ისიც კარგად იცის, რომ ფოტოგრაფია კომპოზიციური და მხატვრული აზროვნებაა, რასაც ვერავინ ვერ გასწავლის. ეს უნდა გიკარნახოს ინტუიციამ, გემოვნებამ და ალბათ, კიდევ გამოცდილებამ...

მზეხა მახარაძე

ფოტოზე: ლევან მუჯირის ნამუშევრები.

◎ კრიმინალი

რამდენი პირი ისროდა?

„ბიგ ბენთან“ მომხდარი ინციდენტის დროს გამოძიებით დაუდგენელი კიდევ ერთი პირი ისროდა.

ამის შესახებ გუშინ ადვოკატმა ეკა გესელიამ საგანგებოდ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა.

გესელიას თქმით, მას ხელთ აქვს ექსპერტიზის რამდენიმე დასკვნა, რომლის თანახმადაც დგინდება, რომ „ბიგ ბენთან“, ინციდენტში მონაწილე პირების – ნოშრევან ნამორაძის, დავით კურცხალიასა და საპატრულო პოლიციელის გარდა, ისროდა კიდევ ერთი დაუდგენელი პირი.

ეკა გესელიას ინფორმაციით, ამავე ექსპერტიზების დასკვნის საფუძველზე სისხლის სამართლებრივი დევნა შეწყდა ნოშრევან ნამორაძის მიმართ, რომელიც ამ საქმესთან დაკავშირებით ბრალდებული იყო დავით კურცხალიას განზრახ მკვლელობის მცდელობაში.

საქმე შეტრიალდა და ამ დროისთვის განზრახ მკვლელობის მცდელობა ბრალად ედება დავით კურცხალიას, რომელიც გუშინწინ დააკავეს. დაკავების დროს კურცხალია ცუდად გახდა და დღეისთვის იგი თბილისის №1 კლინიკურ საავადმყოფოში იმყოფება.

როგორც ეკა გესელიამ განაცხადა, ამ ინციდენტს ჰყავს მოწმეები საპატრულო პოლიციელებისა და „ბიგ ბენის“ თანამშრომლების სახით, რომლებიც დამატებით უნდა დაიკითხონ და გამოძიებამ უნდა დაადგინოს, ვინ ისროდა შემთხვევის ადგილზე და ვინ არის კიდევ ეჭვმიტანილი ნოშრევან ნამორაძის განზრახ მკვლელობის მცდელობაში.

როგორც ეკა გესელია განმარტავს, შემთხვევის ადგილზე 15 მაისს იმყოფებოდნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მაღალჩინოსნები, მათ შორის, გიორგი ცააძე და გიორგი გამსახურდია, რომელიც გამოძიებამ ხელახლა უნდა დაკითხოს და დაადგინოს, ხომ არ იყო ერთ-ერთი ამოღებული მასრა მათი კუთვნილი იარაღიდან გასროლილი.

ეკა გესელია ამჯერად თბილისის პროკურატურას ოგიექტური გამოძიებისთვის მადლობას უხდის და აცხადებს, რომ ნოშრევან ნამორაძე დავით კურცხალიასგან თავდასხმის დროს აუცილებელი მოგერიების ფარგლებში იმყოფებოდა.

ადვოკატის თქმით, ექსპერტიზის დასკვნებით დგინდება, რომ დავით კურცხალიამ ნამორაძეს არა მარტო წაქცეულ მდგომარეობაში ესროლა, არამედ მაშინაც ესროლა, როდესაც ნამორაძე გაქცევას აპირებდა. ამას ადასტურებს „ბიგ ბენის“ კარიდან ამოღებული ტყვია, რომელიც გასროლილია დავით კურცხალიას კუთვნილი „ზიგზაუერის“ ცეცხლსასროლი იარაღიდან.

გარდა ამისა, ეკა გესელია თბილისის №1 კლინიკური საავადმყოფოს მედდერსონალის პასუხისმგებლობის საკითხის დასმას მოითხოვს.

როგორც ეკა გესელიამ აღნიშნა, თბილისის №1 კლინიკური საავადმყოფოს ექიმები, როგორც ჩანს, დაინტერესებული არიან, შეუშალონ კურცხალიას მდგომარეობა და ისინი საკუთარი დასკვნის საფუძველზე კურცხალიას ჯანმრთელობის მდგომარეობას ხელოვნურად უმძიმებენ.

„გამზადებულ დასკვნაში წერია, რომ დავით კურცხალიას ხერხემალში ჩარჩენილი ტყვია, რომელიც ჯერჯერობით ამოღებული არ არის, გასროლილია მაკაროვის სისტემის იარაღიდან. ექიმებს ამგვარი შეფასების კომპეტენცია არ გააჩნიათ და ისინი სცილდებიან საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებს. მე ამ საკითხის გამოკვლევისთვის საქართველოს ჯანდაცვის მინისტრს ლადო ჭიპაშვილს მივმართავ“, – განაცხადა ეკა გესელიამ.

დავით კურცხალიას განზრახ მკვლელობის ბრალდება უკვე წაუყენეს.

ინტერპრესნიუსი

◎ ყველაფერი ყველაფერზე

ელისს ჰაცოი მოჯგეს... ელისში

როკ-სცენის ვეტერანს ელის კუპერს ეგისივე სახელის მძონე ქალაქის გასაღები მიართვეს. ამერიკის ჩრდილოეთ დაკოტას შტატის დაბა ელისში სულ 60 კაცი ცხოვრობს. მუსიკოსის ჩასვლისას კი იქ ათასამდე ფანატმა მოიყარა თავი.

ნამცეცა ელისის მერი ამბობს, რომ მსგავსი ორომტრიალი არ ახსოვს 2000 წელს აღნიშნული დაბის 100-წლიანი იუბილეს შემდეგ. კუპერი ქალაქ-სახლნის ესტუმრა იქიდან 80 კილომეტრში მდებარე ადმინისტრაციულ ცენტრში ფარგოში გამოსვლის წინადღეს.

საპატიო სტუმარს ოქროს გასაღები და წარჩინების ნიშანი გადასცეს. „რასაკვირველია, ეს გასაღები ყოველ კარს არ მოერგება, მაგრამ ელისი – მაგარი ბიჭია, ელისი – მაგარი ქალაქია და ამას რა სჯობს“, – განაცხადა ცერემონიაზე მერმა, თან დასძინა – კუპერი ჩემთვის ცოტა ძაძიმეა და მუსიკა – ქანთრი მირჩევნიაო.

სხვათა შორის, ამ დაბასა და ჩრდილოეთ დაკოტის რამდენიმე სხვა პატარა ქალაქს სახელები ადგილობრივი რკინიგზის ინსპექტორის ქალიშვილების პატივსაცემად დაარქვეს.

ეთოკუსს ჯუმპრეტა

ური გელერმა ის სახლი იყიდა, სადაც ელვის პრესლი ცხოვრობდა გრეისლენდში გადასვლამდე. იმედი აქვს, რომ 905 ათასზე მეტ დოლარად ნაყიდ საცხოვრებელს გადააკეთებს და ხალხისათვის გახსნის. „ძალიან მიხარია, – ამბობს, – ეს ხომ ისტორიის ნაწილია“.

გელერი ლას-ვეგასში გაეცნო პრესლის 1970-იან წლებში, როცა როკ-ნ-როლის ვარსკვლავმა სთხოვა, კოვზების გაღუნვის ცნობილი ფოკუსი მაჩვენეო. თენესის შტატში სახლი პრესლის კაი ხნის ნაყიდი ჰქონდა საავტორო უფლებებით გამომუშავებული თანხით. იქ მშობლებსა და ბებიასთან ერთად აპირებდა ცხოვრებას, მაგრამ უკვე ერთ წელიწადში მოუწია წასვლა: გამუდმებით აწუხებდნენ თაყვანისმცემელთა ბრბოები და არცთუ იშვიათად პოლიციის მოხმობა სჭირდებოდა.

ასე მოკლე დროშიც ჯაზის მეფემ მოასწრო სახლის გადახალისება – ააგებინა 15 მეტრის სიგრძის ბრანტის აუზი, რომელიც თავის დროზე ქალაქში ყველაზე დიდი იყო.

...მეფოკუსემ სარემონტო სამუშაოები წამოიწყო პრესლისეულ სახლში, რომელთა დროსაც პრესლისუამინდელი შვალერები აღმოაჩინეს – მუსიკალური ნოტებით გამოსახული...

ექსპერტებიც თუ სათამაშოა?!

დიდ ბრიტანეთში ახალი საბავშვო სათამაშოების გუმია – იციით, რა ჰქვიათ მათ? აი, ამ მომღიმარე ყვითელ წვეთებს რეე – „ფისი-ფისი“, ხოლო ამ მუუხეშავ ყავისფერ ნატეხს როო – „კაკუნები“, მართალია, ამ ადამიანური ექსკრემენტების მსგავსმა სათამაშოებმა თავდაპირველად მშობლები დააფრთხო, მაგრამ ისინი რატომღაც ძალზე მოეწონათ ამერიკელ და სკანდინავიელ ბავშვებს.

იქ ახლა მოდაშია საბავშვო ტანსაცმელი, პამპერსები და ტატუირებაც კი რეესა და როოს ემბლემებით

იციით, ვინ გაახარა ბავშვები ადამიანის ორგანიზმის მოქმედების ამ გამონაყოფებით? 32 წლის შვედმა დიზაინერმა ევა მეგიტმა. ნორჩების სიყვარულით ალფრთოვანებულმა ამ ქალბატონმა ახალი სათამაშოები მაშინ შექმნა, როდესაც უნივერსიტეტში გამოცდებისთვის ემზადებოდა.

„ეს დაიწყო როგორც საგამოცდო პროექტი, მაგრამ არც მთელი ჩემი ცხოვრება რეესა და როოს ეძღვნება, – აცხადებს ემა, – ისინი, შესაძლოა, ყველას არ მოსწონდეს, მაგრამ მე გამაოცა იმან, თუ რა პოპულარობა მოიპოვეს მათ და როგორ იყიდება ისინი ერთად, განუყოფლად, ისინი ხომ ერთნაირად მოსწონთ გოგონებსაც და ბიჭუნებსაც. მათთვის ახლა გადაულახავი საზღვრები აღარაა“.

სხვა ქვეყნებში ასეთი წარმატებით წახალისებული მწარმოებლები, ამ ზაფხულის ბოლოსთვის „ფისი-ფისითა“ და „კაკუნებით“ ბრიტანეთის ავსებას აპირებენ. აი, რა წერია ახალი სათამაშოების საინტერნეტო საიტში: „ჩვენ საპირფარეშოდან გამოვიძეცით და თავგადასავლებით სავსე მოგზაურობაში მოვდივართ. იქნებ ცოტა ხანს თქვენთანაც დავყოთ?“

„მე არ მჯეროდა, რომ ვინმე იყიდიდა ასეთ სათამაშოებს, მაგრამ, როგორც ჩანს, ბავშვებმა ძალზე შეიყვარეს ისინი, – აცხადებს ევა და აღტაცებულია, რომ კარგად იყიდება ამ ემბლემებით „დამშვენებული“ საბავშვო ტანსაცმელიც.

როგორც დიზაინერი იხსენებს, მისი სათამაშოები პირველად მისივე პარტნიორის შვიდი წლის გოგონას მოეწონა – ძალზე სასაცილოაო და მივხვდი, რომ აქედან რაღაც გამოდნებოდაო.

ბრიტანელი დედიკოები სხვადასხვანაირად რეაგირებენ ახალ სათამაშოებზე. 26 წლის ნიუკასლელმა ევა ლანკასტერმა კი თქვა, რომ „ისინი საშინელებაა, მაგრამ ბავშვები ალბათ შეიყვარებენ მათ“.

ხსოვნა

ნიკოლოზ სხირტლაძე

ქართულმა მეცნიერებამ დიდი დანაკლისი განიცადა. გარდაიცვალა ქართული გეოლოგიური სკოლის თვალსაჩინო წარმომადგენელი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი, გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ნიკოლოზ სხირტლაძე.

ნიკოლოზ სხირტლაძე დაიბადა 1911 წელს ონის რაიონში, სოფელ მრავალძალში. იქვე მიიღო დაწყებითი განათლება, ხოლო საშუალო – თბილისში. 1931 წელს იგი ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეოლოგიურ განყოფილებაზე, რომელიც 1936 წელს დაამთავრა. იმავე წელს თსუ-ს მინერალოგიის და პეტროგრაფიის კათედრაზე დაიწყო მუშაობა ლაბორანტად. 1936-1939 წლებში სწავლობდა ასპირანტურაში. 1939 წელს მივლინებული იყო მოსკოვში მადნეულის საბადოების გეოლოგიის, პეტროგრაფიის, მინერალოგიის და გეოქიმიის ინსტიტუტში, სადაც გაიარა პეტროგრაფიის სპეციალური კურსი გამოჩენილი მეცნიერის, აკადემიკოს დ. გელიანკინის ხელმძღვანელობით.

ნ. სხირტლაძემ 1943 წლიდან დღემდე ცხოვრების საინტერესო გზა განვლო. მუშაობდა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გეოლოგიისა და მინერალოგიის ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლად, ამავე ინსტიტუტის ლითოლოგიის განყოფილების გამგედ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მინერალოგიის და პეტროგრაფიის კათედრის დოცენტად, 1960 წლიდან 1997 წლამდე – ამავე კათედრის გამგედ, ხოლო 1998-დან დღემდე – პროფესორად.

ნ. სხირტლაძე ერთნაირი წარმატებით აწარმოებდა კვლევას გეოლოგიის რამდენიმე დარგში, კერძოდ, სილრმული ქანების პეტროლოგიაში, ვულკანოლოგიაში, დანალექი ქანების ლითოლოგიასა და მინერალოგიაში. მეცნიერის მრავალრიცხოვან ვულკანოლოგიურ შრომებს შორის განსაკუთრებით აღსანიშნავია უახლესი ვულკანიზმისადმი მიძღვნილი გამოკვლევები. პირველ რიგში კი ფუნდამენტური მონოგრაფია – „საქართველოს პალეოგენის შემდგომი ეფუზიური ვულკანიზმი“, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მხოლოდ რეგიონული, არამედ ჩვენი პლანეტის აქტიური სარტყლების ვულკანიზმის ზოგადი სურათის გაგიფვრისთვის. მან შეძლო საქართველოს ზოგიერთი მუნჯი ვულკანური წყების ზუსტი დათარიღება, რომელთა ასაკი დიდი ხნის განმავლობაში სადავო იყო. მეცნიერმა გამოიკვლია და პალეონტოლოგიურად დაათარიღა ძველი (ზედაპალეოზოური და იურული) ვულკანური პროდუქტებიც.

ფუნდამენტური ხასიათისაა მისი გამოკვლევები ლითოლოგიის დარგში. წლების განმავლობაში იგი იკვლევდა ძირულის მასივის ლიასური ნალექების ლითოლოგიას, ხოლო შემდგომ, საქართველოს შუაიურული ნახშირიანი წყლების ლითოლოგიას.

უაღრესად მნიშვნელოვანია მეცნიერის კვლევის შედეგები მინერალოგიის დარგში. მან შეისწავლა საქართველოში არსებული სხვადასხვა თიხების მინერალოგიური შემადგენლობა, დაადგინა, რომ ზოგი მათგანი ბენტონიტურია და პრაქტიკულად დიდად ღირებული. მან პირველმა საქართველოში აღმოაჩინა იშვიათი, მაგრამ მეტად საინტერესო მინერალი – პეტროლიტი. მის მინერალოგიურ ნაშრომებს შორის განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა მის მიერ ბოლო სამი ათეული წლის განმავლობაში ჩატარებული კვლევის შედეგები, რომლებიც საქართველოში გავრცელებულ სხვადასხვა გენეტიური ჯგუფის ცეოლითურ მინერალებს ეხება. საქართველოს ბუნებრივი ცეოლითების კვლევის მა-

გალითზე მან შექმნა ახალი მიმართულება მინერალთა ამ უაღრესად საინტერესო ჯგუფის კვლევაში და დაადგინა კიდეც მათი გენეტიური კავშირი ვულკანოგენურ-დანალექ ფორმაციებთან. ძალიან დიდია ამ მინერალების კვლევის თეორიული მნიშვნელობა. პრაქტიკული თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ნ. სხირტლაძის მიერ საქართველოში გამოვლენილი ბუნებრივი ცეოლითები, რომლებიც ცნობილია, როგორც ადსორბენტები, მოლეკულური საცრები, რადიაქტიულ და სხვა ნივთიერებათა დამჭერნი და აგრეთვე სოფლის მეურნეობაში მრავალმხრივ გამოსაყენებელი მინერალები. მეცნიერს აღმოჩენილი აქვს ამ მინერალებით მდიდარი ქანების არაერთი მძლავრი საბადო საქართველოს რამდენიმე რაიონში. დღეისათვის მის მიერ აღმოჩენილი საბადო უკვე დაძიებულია. მისი სპეციალური მონოგრაფია – „საქართველოს ბუნებრივი ცეოლითები“ რუსულ და ინგლისურ ენებზეა გამოქვეყნებული. ამ პრობლემებთან დაკავშირებით იგი დღემდე აქტიურად თანამშრომლობდა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პეტრე მელიქიშვილის სახელობის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტთან. ნ. სხირტლაძეს სასარგებლო წიაღისეულის არაერთი სხვა საბადოც აქვს აღმოჩენილი: მოსაპირკეთებელი ქვები, სალლოგი ბازალტები, მარეკანიტული ტიპის ვულკანური მინები, ანალციმიანი ქვიშაქვები, რომლებიც სათანადო ტექნოლოგიით დამუშავების შემთხვევაში, შეიძლება ალუმინის უმდიდრეს საბადოდ იქცეს.

ნიკოლოზ სხირტლაძე წლების განმავლობაში იყო საქართველოს გეოლოგიური საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტი, საპავშირო მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული უწყებათაშორისი გეოფიზიკური კომიტეტის ვულკანოლოგიისა და დედამიწის ქიმიის სექციის, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების საპავშირო სამინისტროს გეოლოგიური სექციის სამეცნიერო-ტექნიკური საბჭოს, კავკასია-ყირიმ-კარპატების პეტროგრაფიული კომისიის, საქართველოს ბუნებრივი ცეოლითების კვლევისა და გამოყენების საბჭოს და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული თიხების შემსწავლელი კომისიის წევრი. იგი იყო აგრეთვე საქართველოს ცეოლითური ასოციაციის თავმჯდომარის მოადგილე.

ნიკოლოზ სხირტლაძეს 1973 წელს მიენიჭა საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის წოდება. 1974 წელს იგი აირჩიეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად, ხოლო 1993 წელს – აკადემიკოსად. 1996 წელს იგი ღირსების ორდენით დაჯილდოვდა.

ნაყოფიერი იყო მეცნიერის პედაგოგიური მოღვაწეობა. 37 წლის განმავლობაში იგი უცვლელად ედგა სათავეში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მინერალოგიისა და პეტროგრაფიის კათედრას. მის მიერ აღზრდილი არაერთი სტუდენტი შემდგომში ცნობილი მეცნიერი გახდა. მისი განსაკუთრებული ზრუნვის ობიექტი იყო მინერალოგიის და პეტროგრაფიის კათედრასთან არსებული მინერალოგიის მუზეუმი, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთ-ერთ ღირსშესანიშნაობას წარმოადგენს თავისი უმდიდრესი კოლექციებითა და საინტერესოდ გააზრებული ექსპოზიციით. მისივე ძალისხმევით კათედრასთან შექმნილია სპეტროსკოპიული, რენტგენოსკოპიური და საშლიფე ლაბორატორიები.

ნიკოლოზ სხირტლაძე არის 170-ე მეტი ნაბეჭდი შრომის ავტორი. მათ შორის 9 მონოგრაფიაა და ერთი სახელმძღვანელო. მისი ხელმძღვანელობითა და კონსულტაციით არაერთი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია მომზადდა. მისმა უმწიკლო და თავდადებულმა სამსახურმა მას საყოველთაო აღიარება მოუპოვა.

ნიკოლოზ სხირტლაძე გამოირჩეოდა განსაკუთრებული ადამიანური თვისებებით. იგი იყო უაღრესად კეთილშობილი ადამიანი, გულისხმიერი, ყურადღებიანი, ყველას დამხმარე და გულშემატკივარი.

ბატონი ნიკოლოზის ნათელი ხსოვნა მუდამ დარჩება ქართულ სამეცნიერო საზოგადოებაში.

თ. გამყრელიძე, ვ. ალფაიძე, თ. ანდრონიკაშვილი, ბ. ბალავაძე, გ. ბუაჩიძე, ნ. გეგალიშვილი, ე. გამყრელიძე, გ. გველესიანი, რ. გოგეჭიშვილი, მ. ზაალიშვილი, გ. თევზაძე, ფ. თოდუა, მ. თოფჩიშვილი, ბ. თუთბერიძე, გ. კვარაცხელია, გ. კვესიტაძე, ჯ. ლომინაძე, რ. მეტრეველი, ო. ნათიშვილი, თ. ონიანი, მ. სალუქვაძე, გ. სანაძე, ზ. ტატაშიძე, დ. შენგელია, გ. ციციშვილი, თ. ჟელიძე, გ. ხარატიშვილი, გ. ხარაძე.

ცისანა კორკოტაძე ოჯახით იუწყება საამყო ადამიანის ვლადიმერ ვლადიმერის ძე (ვალნინ) ცხოვრებაშვილის გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

შპს „ინტერნეშენალ ფერტილიტი მედიქალ სენტერ“-ის პარტნიორის გ. დარასელიას განცხადება

საქართველოს კანონის „მეწარმეთა შესახებ“ 46,8 მუხლის საფუძველზე, პარტნიორის გ. დარასელიას მიერ მოწვეულია შპს „ინტერნეშენალ ფერტილიტი მედიქალ სენტერ“-ის პარტნიორთა კრება 2006 წლის 1 ივლისს დღის 11 საათზე შემდეგი დღის წესრიგით:

1. საზოგადოების საქმიანობის შედეგები
2. საზოგადოების გენ. დირექტორის დანიშვნა.
3. პარტნიორის გ. დარასელიას წილის მართვის მინდობილობის დამტკიცება.

კრება ჩატარდება ფირმის იურიდიულ მისამართზე: ქ. თბილისი, არაყიშვილის ქ. №1, ჩიხი №1.

რეკლამა „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 98-96-32; 899 328576

გახსენება

ნოდარ სირაძე

მართალია, ამქვეყნად სიკვდილს არავინ ელოდება, მაგრამ შენი სიკვდილი მაინც მეტად მოულოდნელი იყო.

საბრალო დედაშენი, ოთხმოცს მიღწეული ქალბატონი ლამარა, რომელმაც ორი ღირსეული შვილი აღუზარდა ქვეყანას და ილბლიანი შენი მამა, განათლებული, ინტელიგენტი კაცი ბატონი იონა, რომელიც ღმერთმა არ მოასწრო შენს დალუპვას!...

ძვირფასო ნოდარ, სათნოებითა და რაინდული შემართებით აღსავსე ვაჟკაცო, მხოლოდ ერთხელ უღალატე შენს რაინდობას და შვილებისათვის გზის დაკვლიანება და, საერთოდ, ოჯახის მთელი სიმძიმე, უერთგულესი მეულლის, მშვენიერი ქალბატონის, ციცოს სუსტ მხრებს მიანდე.

შენი მერაბიკო და ლიკუნა, ასე ნაადრევად დაობლებულები, მჯერა, ისეთივე სახელოვან შვილებად აღეზრდებიან ქვეყანას, როგორიც შენ ჰყავდი!

რალა თქმა უნდა, გავშვებს ყურადღებას არ დააკლებს შენი ალალი ძმა, შენივე კოლეგა და მეგობარი, ბატონი მერაბი, რომელიც ამ 40 დღის განმავლობაში, რომ იტყვიან, თვალსა და ხელს შუა დაილია დარდით.

ასევე არ მოაკლებენ ოჯახს ყურადღებას შენს ბიძაშვილობაში კაცობითა და ავტორიტეტით გამორჩეული პიროვნებები თემურ და მამუკა არაბიძეები. თქვენ ხომ ერთმანეთის იმედი იყავით!...

დახელოვნებული ძირურგი, თერჯოლის რაიონის საავადმყოფოს დირექტორი კაცი, სამსახურიდან დაბრუნებული, ისეთი გლეხკაცური ჟინით ეზრძოდი მიწას: ხნავდი, თესავდი, მკიდი, წურავდი, რომ ყველას უკვირდა, მათ შორის, გლეხებსაც.

ჩემო ნოდარ, ზოგიერთი კაცი მარტის თოვლივითაა. ნაშუადამევს რომ წამოფშტაქავს და გამთენიისას ისე გაქრება, კაციშვილი ვერ გიგებს ვერც მის მოსვლას და ვერც წასვლას.

შენ სხვა იყავი, ძალიან სხვა იყავი. შენ საკუთარი ოჯახის წევრივით გამოგიტირა მთელმა სოფელმა. რადგან არ ყოფილა შემთხვევა შენი, როგორც ექიმის, დახმარება ვინმეს დასჭირვებოდა და დაგზარებოდა.

ამიტომაც ვამბობ, რომ შენ დააკლდი შენს ოჯახსაც, შენს მშობლიურ სოფელსაც, რაიონსაც და, ეტყობა, საქართველოსაც, რადგან უჩვეულოდ მრავალი ხალხი გამოგემშვიდობა იმ უსიხარულო დღეს.

იტყვიან ხოლმე, წავიდა კაცი, იყო და აღარ არისო.

პოეტის სიტყვებს მოვიშველიებ და ისე გამოგემშვიდობები. ჩემო ნოდარ: ***„გადაუარა გალახმა საფლავს, სიცოცხლის წერტილს. შენ ჩვენთვის როგორ არა ხარ, ჩვენ აღარა ვართ შენთვის“.***

გიგო ზარნაძე

განცხადება

სააქციო საზოგადოება „თელავის ღვინის მარანის“ აქციონერთა საყურადღებოდ

სააქციო საზოგადოება „თელავის ღვინის მარანის“ დირექცია გაცნობებთ, რომ 2006 წლის 14 ივლისს თელავის რაიონის ს. კურდღელაურში, ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ ოფისში, შედგება ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ აქციონერთა საერთო კრება. კრების დასაწყისი 14.00 საათი.

საერთო კრებაზე აქციონერთა დასასწრებად აქციონერთა რეგისტრაცია წარმოებს 2006 წლის 14 ივლისის 13 საათსა და 45 წუთამდე. აღნიშნულ პერიოდამდე რეგისტრაციის არგავლის შემთხვევაში აქციონერი არ დაიშვება საერთო კრებაზე (სავალდებულოა კრებაზე წარმოადგინოთ პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა)

საერთო კრების დღის წესრიგი:

1. გენერალური დირექტორის ანგარიშის მოსმენა ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ 2005 საფინანსო წლის ანგარიშის შესახებ და მისი დამტკიცება;

2. სამეთვალყურეო საბჭოს მოხსენების მოსმენა ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ 2005 საფინანსო წლის ანგარიშისა და მოგების განაწილების წინადადების შესახებ და მისი დამტკიცება;

3. ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ აუდიტორის არჩევის საკითხი.

სამეთვალყურეო საბჭოს და გენერალური დირექტორის რეკომენდაციები აღნიშნულ დღის წესრიგთან დაკავშირებით:

1. დამტკიცდეს 2005 წლის საფინანსო ანგარიში.

2. გასანაწილებელი მოგება გამოყენებულ იქნას შემდგომი ინვესტიციებისათვის და მისი ნაწილით მოხდეს არსებული დავალიანებების დაფარვა;

3. ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ აუდიტორად არჩეულ იქნეს შპს აუდიტი (ლიცენზია ზ № 375ძ. აუდიტორის შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა დაევალოს გენერალურ დირექტორს ხელშეკრულებით, ასეთი ტიპის მომსახურების საშუალო საბაზრო ფასის ფარგლებში.

საერთო კრების ჩატარებამდე ათი დღით ადრე ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ აქციონერებს შეუძლიათ დღის წესრიგის თითოეული საკითხის გამო, თავიანთი წერილობითი განცხადების საფუძველზე მოითხოვონ გენერალური დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოსაგან განმარტებები ან გამოთქვან საკუთარი აზრი, რაც საერთო კრებაზე განიხილება დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად.

აქციონერებს საერთო კრების ჩატარებამდე ათი დღის განმავლობაში ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ ოფისში მისამართზე, თელავის რაიონის ს. კურდღელაური, შეუძლიათ შეამოწმონ საერთო კრებაზე დასწრების უფლება.

საერთო კრებაზე დასწრების უფლება აქვთ ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ იმ აქციონერებს, რომლებმაც სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ საარრიცხვო დღის 2006 წლის 1 ივნისამდე შეიძინეს ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“ აქციები.

ს.ს. „თელავის ღვინის მარანის“
გენერალური დირექტორი თ. ჯავახიშვილი.

◎ ბუნების კარი

შესანიშნავი ათეული

ალბათ, ყველას გესმოდეთ ძველი შეკითხვა-ხუმრობა – რა არის ლომხვი? ანდაც სალიკვი და ზვიანგი? ეს დამაგნეველი კითხვები მეცნიერებმა სინამდვილედ აქციეს და მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში ნახავთ ახლომდგომი გენების მქონე სხვადასხვა ჯიშის ცხოველთა ნაჯვარს. სწორედ ამგვარი უცნაური ჰიბრიდების ათეული გამოაქვეყნეს ერთ-ერთ პოპულარულ საიტზე.

ლომხვი და ვეფხვლომა. ლომხვი ხვადი ლომისა და ძუ ვეფხვის შეჯვარების შედეგად მიღებული ჰიბრიდია, ხოლო ვეფხვლომა – ხვადი ვეფხვისა და ძუ ლომის. ლომხვები კატისებრთა ოჯახის ყველაზე დიდი ზომის მტაცებლებად ითვლებიან. ვეფხვლომები კი პირიქით – ჯუჯა ჰიბრიდებია. ხვადი ლომხვები და ვეფხვლომები უნაყოფოები არიან, ძუებს კი შეჯვარებისას შეუძლიათ შთამომავლობის მოცემა. მაიამში, რომელსაც ამერიკის იშვიათი ჯიშების ინსტიტუტი კურირებს, ცხოვრობს ლომხვი სახელად ჰერკულესი, რომლის სიგრძეც სამ მეტრს აღემატება. შარშან ნოვოსიბირსკის ზოოპარკში ორი ლომხვი გაჩნდა.

მგელ-ძაღლა. ძაღლები და მგლები თავისუფლად შეჯვარდებიან. მგელი ნადირობის ინსტინქტით არცერთ მტაცებელს არ ჩამოუვარდება, ძაღლი კი გონიერებით. მათი ჰიბრიდი – მგელ-ძაღლა გამოირჩევა მშობლებზე მძლავრი ყბებით, ამტანიანობით, მაგრამ განსაკუთრებულ წვრთნას მოითხოვს.

ზებროიდები. ეს ჰიბრიდი ზებრის ცხენთან, პონებთან და ვირთან შეჯვარებით მიიღება. ისინი ძალზე გვანან ზებრას, მაგრამ საჯირითოდ და სამგზავროდ ისევე გამოიყენებიან, როგორც ვირი და ცხენი. ხასიათით მეტად უცნაურები არიან და მათთან შეგუება ძალზე ძნელია. ცხენისა და ზებრის ნაჯვარი დაბადებიდან სულ რამდენიმე დღეს ცოცხლობენ, რადგან უმეტეს შემთხვევაში ავადმყოფები იბადებიან. სამაგიეროდ ზებრავირები გამოირჩევიან სიცოცხლისუნარიანობით. 2003 წელს იაპონიის ზოოპარკში გაჩნდა ზებრისა და ვირის ნაჯვარი. იგი თავს კარგად გრძნობს, მაგრამ შთამომავლობის ყოლა არ შეუძლია.

ლამაქლემა. ეს ჰიბრიდი ლამისა და აქლემის ნაჯვარია. ბუნებაში მათი სხვადასხვა ზომების გამო შეჯვარება ხელოვნურად ხდება. ლამაქლემას აქლემივით პატარა ზომის ყურები და გრძელი კუდი აქვს. ჩლიქებით ლამას ჰგავს. რაც მთავარია, ლამაქლემებს კუზი არა აქვთ.

პოლარული გრიზლი. ეს ჯიში გრიზლისა და პოლარული დათვის შეჯვარებით მიიღება. მიუხედავად გენეტიკური მსგავსებისა ბუნებაში ისინი ერთმანეთთან არ ჯვარდებიან, უფრო მეტიც, ერთმანეთს გაურბიან კიდეც. ამას წინათ ამერიკელმა მონადირეებმა კანადაში პოლარური გრიზლი მოკლეს, რომელიც ბუნებრივი გზით მიღებული ჰიბრიდი აღმოჩნდა.

ლომპარდი. ლომპარდი ლომისა და ლეოპარდის ნაშიერია. ხვალი ლეოპარდისა და ძუ ლომის

შვილს თავი დედას მიუგავს, ტანი და კიდურები კი ლეოპარდისა აქვს. ჩვეულებრივ ლეოპარდებზე დიდი ზომისანი არიან. მშვენივრად დაძვრებიან ხეებზე და წყალშიც ცურავენ.

ჰიბრიდული ხოხობი. ეს მშვენიერი ფრინველი ოქროსფერი ხოხბისა და ალმასისფერი ხოხბის ჯიშების საუკეთესო ნაჯვარია. გამოირჩევა ულამაზესი ბუმბულით და სიმკვირცხლით.

დელფინვეშაპა. ეს უნიკალური ჰიბრიდი აფალინის ოჯახის დელფინისა და მცირე ზომის შავი ვეშაპის ნაჯვარია. დედამიწაზე მხოლოდ ორი ეგზემპლარია, რომლებიც თავს მშვენივრად გრძნობენ ჰავაის საზღვაო პარკში. მისი ზომა საშუალოა მშობლებს ზომასთან შედარებით. პირველი ჰიბრიდია დელფინვეშაპა სახელად კაკაიმალუ. დელფინს 88 კბილი აქვს, მცირე შავ ვეშაპს – 44, მათი ნაშიერი კი 66 კბილითაა „შეიარაღებული“.

ჰიბრიდთა ჰიბრიდი. ეს გახლავთ ხვადი ვეფხვისა და ძუ ლომხვის ნაშიერი, ანდაც ხვადი ლომისა და ძუ ლომხვის შვილი. მათ მეცნიერებაში ორმაგ ჰიბრიდს უწოდებენ. დედამიწაზე სულ რამდენიმე ცალია და ისინიც კერძო კოლექციონერთა საკუთრებას წარმოადგენენ.

◎ ანეკდოტები

– ჩემი ქმარი ბინისთვის აგროვებს ფულს.

– ბევრი დააგროვა?

– ჰო, მალე ძურძს ვიყიდი.

* * *

დიდი ხანია, ცნობილია, რომ ადამიანთა 20 პროცენტი ასრულებს სამუშაოს 80 პროცენტს. ახლახან გაირკვა, რომ ადამიანთა 80 პროცენტი მიიჩნევს, რომ ისინი შედიან იმ 20 პროცენტში.

* * *

საბავშვო სახლში ხატვის გაკვეთილია. მიხო რაღაცას გამალებით ხატავს, შლის, ასწორებს...

– რას ხატავ, მიხო? – ეკითხება მასწავლებელი.

– ღმერთს.

– მაგრამ არავინ რომ არ იცის, როგორ გამოიყურება ღმერთი?

– ახლა გაიგებენ...

* * *

– ნუ დაგავიწყდება, შვილო, ამ მიწაზე იმისთვის ვცოცხლობთ, რომ ვიშრომოთ. რა გინდა გამოხვიდე, როცა გაიზრდები?

– მფრინავი.

* * *

მწერალ ქალს მამაკაცი ეკამათება და საკუთარი პოზიციის დაცვას ცდილობს:

– მაგრამ ღმერთმა ხომ ჯერ მამაკაცი შექმნა და მხოლოდ შემდგომ – ქალი.

– თავდაპირველად მეც რომანის შავ ვარიანტს ვწერ, – უპასუხებს მწერალი.

* * *

მუდმივი კითხვებიდან ყველაზე რთულია არა „რა ვაკეთოთ?“ ან „ვინ არის დამნაშავე?“, არამედ „სად იყავი?“

◎ ლარის კურსი

23 ივნისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,2765 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,7774 ლარი
ევრო	1	2,2350 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0657 ლარი
აზერბაიჯანული მანათი	1	1,9835 ლარი
სომხური დრამი	100	0,4225 ლარი

◎ კვირის ფოტო

მსოფლიოს მეჩვენ სოცჩეგა

მოსკოვში სახელმწიფო ისტორიულ მუზეუმში მსოფლიოს მერვე საოცრებად „ზერაცხილი“ „ტერაკოტის არმია“ ჩაიტანეს. 30 წლის წინათ ჩინეთის პროვინცია შენსში ალმოჩენილი იქნა 7 ათასამდე ჯარისკაცისა და ცხენის ფიგურები, რომლებიც ჩვ.წ. აღ-მდე 210-209 წლებში სამარხში ჩაატანეს იმპერატორ ცინ შიხუანდის. ადამიანის ზომის ყველა ფიგურა ტერაკოტისაგანაა დამზადებული. რუსეთის დედაქალაქის მუზეუმში მხოლოდ 80 ჯარისკაცის ქანდაკების ჩატანა მოხერხდა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე“
მ. კოსტავას 14
ტ: 899 537616

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
ოთარ ხუციშვილი

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.